

RÉSZIDŐS (LEVELEZŐ) MUNKARENDŰ KÉPZÉS TANTERVE

I. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0101K	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kötelező	nincs	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL0102K	Egyetemes állam- és jogtörténet	kötelező	nincs	kollokvium	16	0	7	0	16	7
AJ JOL0103K	Egyházismeret	kötelező	nincs	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOL0104K	Filozófia	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL0105K	Jogi informatika	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	9	0	3	9	3
AJ JOL0106K	Szociológia	kötelező	nincs	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOL0107K	Közgazdaságtan	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	5	0	12	5
AJ JOL0108K	Latinitás a jogtudományban I.	kötelező	nincs	kollokvium	9	0	2	0	9	2
AJ JOL0109K	Római jog I.	kötelező	nincs	kollokvium	16	0	5	0	16	5
					85	9	28	3	94	31

II. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0201K	Alkotmányjog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL0202K	Egyháztörténet	kötelező	Egyházismeret	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL0203K	Latinitás a jogtudományban II.	kötelező	Latinitás a jogtudományban I.	kollokvium	9	0	2	0	9	2
AJ JOL0204K	Magyar állam- és jogtörténet	kötelező	nincs	alapvizsga	16	0	8	0	16	8
AJ JOL0205K	Római jog II.	kötelező	Római jog I.	alapvizsga	16	0	8	0	16	8
AJ JOL0206K	Statisztika	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOLV ^A 1-4	kötelezően választható tantárgy "A"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
	Szabadon választható tantárgy I.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	2	0	5	2
					92	0	30	0	92	30

III. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0301K	Alkotmányjog II.	kötelező	Alkotmányjog I.	kollokvium	16	0	2	0	16	2
AJ JOL0302K	Büntetőjog I.	kötelező	Egyetemes jogtörténet, Magyar jogtörténet	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL0303K	Infokommunikációs jog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	12	0	6	0	12	6
AJ JOL0304K	Közigazgatási jog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0305K	Polgári jog I.	kötelező	Római jog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL0306K	Politológia	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOLV ^A 1-4	kötelezően választható tantárgy "A"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
	Szabadon választható tantárgy 2.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	2	0	5	2
	Szabadon választható tantárgy 3.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	2	0	5	2
					96	0	27	0	96	27

IV. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0401K	Büntetőjog II.	kötelező	Büntetőjog I.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL0402K	Családi jog	kötelező	Polgári jog I.	kollokvium	8	0	2	0	8	2
AJ JOL0403K	Felekezeti egyházjog	kötelező	Egyháztörténet	kollokvium	8	0	6	0	8	6
AJ JOL0404K	Infokommunikációs jog II.	kötelező	Infokommunikációs jog I.	kollokvium	10	0	4	0	10	4
AJ JOL0405K	Jog- és állambölcselet I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	12	0	6	0	12	6
AJ JOL0406K	Közigazgatási jog II.	kötelező	Közigazgatási jog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0407K	Polgári jog II.	kötelező	Polgári jog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOLV ^B 1-4	kötelezően választható tantárgy "B"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
	Szabadon választható tantárgy 4.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	2	0	5	2
					97	0	33	0	97	33

V. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0501K	Büntető eljárásjog I.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0502K	Büntetőjog III.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0503K	Európa Unió joga I.	kötelező	Alkotmányjog II.	beszámoló	12	0	2	0	12	2
AJ JOL0504K	Infokommunikációs jog III.	kötelező	Infokommunikációs jog II.	kollokvium	10	0	3	0	10	3
AJ JOL0505K	Jog- és állambölcselet II.	kötelező	Jog- és állambölcselet I.	alapvizsga	12	0	7	0	12	7
AJ JOL0506K	Közigazgatási jog III.	kötelező	Közigazgatási jog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL0507K	Munkajog I.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL0508K	Polgári jog III.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0509K	Polgári perjog I.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
					126	0	33	0	126	33

VI. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0601K	Büntető eljárásjog II.	kötelező	Büntető eljárásjog I.	alapvizsga	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0602K	Büntetőjog IV.	kötelező	Büntetőjog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0603K	Európa Unió joga II.	kötelező	Európa Unió joga	alapvizsga	12	0	3	0	12	3
AJ JOL0604K	Jogszociológia	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	6	0	3	0	6	3
AJ JOL0605K	Kriminológia	kötelező	Büntetőjog I.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL0606K	Közigazgatási jog IV.	kötelező	Közigazgatási jog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0607K	Munkajog II.	kötelező	Munkajog I.	alapvizsga	12	0	3	0	12	3
AJ JOL0608K	Polgári jog IV.	kötelező	Polgári Jog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0609K	Polgári perjog II.	kötelező	Polgári perjog I.	alapvizsga	16	0	4	0	16	4
					118	0	32	0	118	32

VII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0701ÉD	Évfolyamdolgozat	kötelező		kollokvium	0	0	6	0	0	6
AJ JOL0702K	Kereskedelmi jog I.	kötelező	Polgári Jog III.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL0703K	Kriminálisztika	kötelező	Büntetőjog III.	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL0704K	Nemzetközi jog I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0705K	Nemzetközi magánjog I.	kötelező	Polgári jog IV., Polgári perjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0706K	Pénzügytan	kötelező	Közgazdaságtan	kollokvium	8	0	2	0	8	2
AJ JOL0707K	Polgári nemperes eljárások	kötelező	Polgári perjog II.	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOLV ^B 1-4	kötelezően választható tantárgy "B"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOLV ^C 1-3	kötelezően választható tantárgy "C"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
	Szabadon választható tantárgy 5.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	2	0	5	2
					97	0	29	0	97	29

VIII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0801K	Kereskedelmi jog II.	kötelező	Polgári Jog III.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL0802K	Környezetvédelmi- és agrárjog I.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL803K	Nemzetközi jog II.	kötelező	Nemzetközi jog I.	alapvizsga	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0804K	Nemzetközi magánjog II.	kötelező	Nemzetközi magánjog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL0805K	Pénzügyi jog I.	kötelező	Pénzügytan	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL0806K	Szociális jog I.	kötelező	Munkajog II.	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL0807K	Versenyjog I.	kötelező	Kereskedelmi jog I.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOLV ^C 1-3	kötelezően választható tantárgy "C"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOLV ^D 1-3	kötelezően választható tantárgy "D"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
	Szabadon választható tantárgy 6.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	2	0	5	2
					105	0	28	0	105	28

IX. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL0901K	Állami egyházjog	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	8	0	4	0	8	4
AJ JOL0902K	Büntetés végrehajtási jog	kötelező	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL0903K	Környezetvédelmi- és agrárjog II.	kötelező	Környezetvédelmi- és agrárjog I.	alapvizsga	8	0	3	0	8	3
AJ JOL0904K	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	kötelező	Nemzetközi magánjog I.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL0905K	Pénzügyi jog II.	kötelező	Pénzügyi Jog I.	alapvizsga	12	0	3	0	12	3
AJ JOL0906K	Szociális jog II.	kötelező	Szociális jog I.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL0907K	Versenyjog II.	kötelező	Versenyjog I.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOLV ^p 1-3	kötelezően választható tantárgy "D"	kötelezően választható		beszámoló/kollokvium	6	0	2	0	6	2
	Szabadon választható tantárgy 7.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	2	0	5	2
	Szabadon választható tantárgy 8.	szabadon választható	-	beszámoló	5	0	1	0	5	1
					92	0	27	0	92	27

X. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL1001SZD	Szakdolgozat			gyakorlati jegy	0	0	30	0	0	30
AJ JOL1012SZGY	Szakmai gyakorlat			megfelelt/nem felelt meg	0	240	0	0	240	0
AJ JOL1013ZV	Tantárgyi záróvizsga			záróvizsga	0	0	0	0	0	0
					0	240	30	0	240	30

Összesen:					908	249	297	3	1157	300
------------------	--	--	--	--	------------	------------	------------	----------	-------------	------------

A) TÁRSADALOMTUDOMÁNYI BLOKK									12	4
4 kreditértékű tantárgyat kell teljesíteni (a KRE-ÁJK-n korábban már teljesített tantárgyak közül beszámítható: Világ gazdaságtan, Településtan)										
AJ JOLVA1	Nemzetközi gazdaságtan	kötelezően választható	nincs	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVA2	Pszichológia	kötelezően választható	nincs	beszámoló	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVA3	Retorika, tárgyalás és érveléstechnika	kötelezően választható	nincs	gyakorlati jegy	0	6	0	2	6	2
AJ JOLVA4	Vezetési ismeretek	kötelezően választható	Közgazdaságtan I.	kollokvium	6	0	2	0	6	2
B) KÖZJOGI BLOKK									12	4
4 kreditértékű tantárgyat kell teljesíteni (a KRE-ÁJK-n korábban már teljesített tantárgyak közül beszámítható: Államtan, Közszolgálati jog, Szabálysértési jog)										
AJ JOLVB2	Magyar nemzetpolitika és a kisebbségi jogok	kötelezően választható	Alkotmányjog II.	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVB3	Összehasonlító alkotmányjog	kötelezően választható	Alkotmányjog II.	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVB4	Összehasonlító közigazgatástan	kötelezően választható	Közigazgatási jog I.	beszámoló	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVB1	Jogalkotástan	kötelezően választható	Közigazgatási jog I.	beszámoló	6	0	2	0	6	2
C) MAGÁNJOGI BLOKK									12	4
4 kreditértékű tantárgyat kell teljesíteni										
AJ JOLVC1	Kereskedelmi jog III. (Fogyasztóvédelem)	kötelezően választható	Polgári jog II.	beszámoló	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVC2	Orvosi jog	kötelezően választható	Polgári jog III.	beszámoló	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVC3	Szerzői és iparjogvédelem	kötelezően választható	Polgári jog II.	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVC4	Dogmatikai változások az új PtK. kötelmi jogában	kötelezően választható	Polgári jog II.	gyakorlati jegy	0	6	0	2	6	2
D) EURÓPAI UNIÓS ÉS NEMZETKÖZI JOGI BLOKK									12	4
4 kreditértékű tantárgyat kell teljesíteni										
AJ JOLVD2	Az Európai Unió szakpolitikái	kötelezően választható	Közigazgatási jog II.	beszámoló	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVD1	Cégalapítás, befektetés külföldön	kötelezően választható	Polgári Jog IV.	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JOLVD3	Nemzetközi szervezetek	kötelezően választható	Európai Unió joga II.	kollokvium	6	0	2	0	6	2
AJ JONLD4	Nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás	kötelezően választható	Polgári jog II.	beszámoló	0	6	0	2	6	2

TANTÁRGYI TEMATIKÁK

Bevezetés az állam- és jogtudományokba

A tantárgy megnevezése - angolul: Introduction to law and political sciences

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0101K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktató: Dr. Rixer Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy valamennyi állam- és jogtudományi diszciplína alapozó tárgyaként funkcionál, ennek megfelelően kettős célja van; egyrészt a hallgatók tárgyi ismereteit, fogalmi készletét, dogmatikai tudását kívánja létrehozni és elmélyíteni; másrészt pedig a jogász hivatástól elválaszthatatlan sajátos gondolkodás- és látásmód megalapozására tesz kísérletet.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
- A tudomány általános jellemzése, sajátosságai a társadalomtudományok, az állam – és jogtudományok, jog – és állambölcsület, a jog mint komplett ismerettárgy, jogelméleti irányzatok.
- Az állam és a jog kialakulása (ázsiai, antik, germán modellek).
- A modern állam, a modern jog keletkezése.
- Az állam sajátosságai, társadalmi szerepe.
- A jogállamiság az állami szervek rendszere.
- A jog objektiváció sajátosságai.
- A társadalmi normák sajátosságai, a jog fogalma. A jogviszony fogalma és sajátosságai.
- A jogalkotás, a jogforrás, jogforrási hierarchia.
- A jogi norma fogalma, szerkezete és fajtái, a jogszabályok közzététele. A jogrendszer és a jogág.
- Jogérvényesülés. Jogalkalmazás. A jogértelmezés módszerei.
- A jogász hivatás.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Szilágyi Péter: Jogi alaptan, Eötvös Kiadó, Budapest, 2011.

Rixer Ádám: A magyar jogrendszer átalakulása 2010 után, Patrocínium, Budapest, 2012.

Ajánlott irodalom:

Mackó - Szigeti: Jog és jogállam – Rejtjel Kiadó 2004.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai, a tudomány belső szerkezete.
2. A társadalomtudományok sajátosságai, rendszerezése.
3. Az állami – és jogtudományok tárgya, rendszere, módszerei.
4. A jog - és állambölcselet jellege, tárgya, fő irányzatai.
5. Az ősi társadalmak szervezete, differenciálódása.
6. Az állam és a jog kialakulásának ázsiai útja.
7. Az antik út.
8. A germán út.
9. A polgári társadalom és a politikai állam elválása, a polgári társadalom.
10. Az állam fogalma, sajátosságai, társadalmi szerepe, funkciói.
11. Az állam, mint a politikai berendezkedés központi intézménye, az állami szervek rendszere, az államok rendszerezése.
12. A társadalmi normák jellemzői, funkciói fajtái.
13. A jog kialakulása, jogi norma, a jog szerkezete.
14. A jog funkciói.
15. A jogalkotás fogalma, jellemzői, folyamata.
16. A jogképződés, a jogforrás.
17. A jogforrási hierarchia.
18. A jogi norma szerkezete, fajtái.
19. Érvényesség, hatály.
20. A jogszabályok szerkezete, fajtái. A közzététel.
21. A jogrendszer, a jogcsaládok, a jogág.
22. A jogkövetés, jogérvényesülés.
23. A jogalkalmazás jellemzői, fajtái, szakaszai.
24. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma.
25. A jogértelmezés alanyai, módszerei és eredménye
26. A jogviszonyok fajtái. A jogi tények.

Egyetemes állam- és jogtörténet

A tantárgy megnevezése - angolul: Comparative Constitutional and Legal History

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 7 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0102K

A tantárgy felvételének előfeltétele: -

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth Zoltán

Oktató(k): Dr. Bónis Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az egyetemes állam- és jogtörténet I. stúdiuma az európai alkotmányfejlődés történetének főbb vonásait tartalmazza, összehasonlításképpen kitekintéssel az Amerikai Egyesült Államok és Oroszország fejlődésére. A tantárgy oktatásának célja kettős: bevezető és megalapozó funkcióval bír.

Az egyetemes állam- és jogtörténet I. a középiskolai történelemoktatás és az egyetemi jogászképzés közötti egyik átvezető tárgyként lehetőséget nyújt arra, hogy a hallgatók történelmi ismereteikre alapozva fokozatosan áthangolódjanak az egyetemi típusú képzésre. Ennek jegyében a stúdium általános propedeutikája az alkotmányjognak, a közigazgatási jognak, az összehasonlító alkotmányjognak, megalapozója a nemzetközi jognak, bázisa az európai közjognak.

Fogalomapparátusa, a történeti keretbe ágyazott intézményfejlődés-ábrázolása, a meghatározó kontinentális modellek vázolója segíti a hallgatókat abban, hogy a későbbi részleteiben, hatályos joganyagként tanulandó információkat tradicionális alapokra építve tanulmányozhassák. Az egyetemes állam- és jogtörténet I. biztosítja az európai államfejlődés ismeretét, a közjogi kultúra elsajátítását, tájékozódást a kontinens alkotmányos hagyatékában. A tantárgyi struktúrát részben a kronológia(törzsi / „feudális” / rendi / polgári korszak), részben regionális szempontok (Európa-centrum és régiók) határozzák meg.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

I.

1. Alapfogalmak. Az európai állam születése.
2. A kora középkori európai állam modellje: a Frank Birodalom. A Frank Birodalom utódállamai: a Francia Királyság és a Német-Római Birodalom.
3. Közép-Európa államai (Lengyelország, Csehország, Magyarország). A városok szerepe az európai fejlődésben. Állam és egyház viszonya.
4. Rendiség és abszolutizmus a kontinentális Európában.
5. Az angolszász régió alkotmánytörténete a 11-17. században.
6. Polgári átalakulás és a polgári alapmodellek. A hatalmi ágak elválasztása. A modern állam.

II.

7. Az Amerikai Egyesült Államok alkotmányos berendezkedése.
8. Államformák, kormányformák a 18-20. században.
9. A törvényhozó hatalom a modern európai államokban.
10. Kormányzat és közigazgatás a 18-20. században.
11. Igazságszolgáltatás a polgári állammodellben.
12. A totalitarizmus államai.

III.

1. Jogcsaládok. Európa joga, jogrendszere.
2. Jogalkotás, jogalkalmazás, jogforrások. A polgári társadalom és a jog. A polgári társadalmak jogának kialakulása.
3. A „feudális” magánjog
4. A ius commune
5. A magánjog fejlődése a polgári korszakban.
6. A magánjog új útjai a 20. században. A kereskedelmi (gazdasági) jog.

IV.

7. Az európai büntetőjog fejlődése a polgári államok kialakulásáig.
8. A büntetőjog fejlődése a polgári korszakban.
9. A büntetés-végrehajtás történeti útja. Az eljárásjogok fejlődése a polgári államok kialakulásáig.
10. A polgári perjogok fejlődése a polgári korszakban.
11. A büntető perjogok fejlődése a polgári korszakban.
12. A jog szerepváltozásai a polgári forradalmaktól a totalitarizmus államáig. A szovjet-orosz jog.
13. Az angolszász régió(k) jogrendszere(i) 14. A jogászképzés története 15. Konzultáció

Értékelés módja: kollokvium, zárthelyi dolgozat a vizsgára bocsátás feltétele

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Mezey Barna – Sente Zoltán: Európai parlamentarizmus- és alkotmánytörténet. Osiris, 2003

Ajánlott irodalom:

Kajtár István: Egyetemes állam- és jogtörténet. Dialóg Campus 2005

Horváth Pál (szerk.): Egyetemes jogtörténet I. Nemzeti Tankönyvkiadó 1997 és későbbi kiadások

Rácz Lajos (szerk.): Egyetemes állam- és jogtörténet I-II. HVG-Orac 1998-2002

Egyházismeret

A tantárgy megnevezése - angolul: Introduction to Christianity

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0103K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Horváth Erzsébet

Oktató: Dr. Borsi Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tananyag rövid bevezetést nyújt a teológiai gondolkodás történetébe és néhány fontosabb teológiai fogalmat tisztáz. Tömören bemutatja az egyház születését, és a keresztyén egyház életének első századait. Kellő tömörséggel ismerteti az ősegyház, az óegyház, a középkori egyház, és a modern kor meghatározó teológusait és teológiai irányzatait. Kiemelt figyelmet kíván fordítani a reformáció korára, azon belül is a protestáns, közelebbről pedig a református hagyomány bemutatására. Különös hangsúly esik azoknak a fogalmaknak és eszméknek a megismertetésére, amelyek a protestantizmusban és a református egyház tanításában meghatározó szerepet töltenek be, pl. kijelentéstan, krisztológia, hamartológia, megigazulástan, sákramentumok, szabad akarat és eleve elrendelés. A tantárgy célja továbbá az MRE istentiszteleti és szervezeti rendjének megismertetése, valamint az ökumenikus mozgalmak, szervezetek átfogó bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Rövid bevezetés a teológiai gondolkodás történetébe, fontosabb teológiai fogalmak tisztázása.
- Az egyház születése, ősegyház, az óegyház, a középkori egyház.
- A reformáció, és a modern kor meghatározó teológusai és teológiai irányzatai, az egyház élete.
- Kijelentéstan, krisztológia, hamartológia, megigazulástan, ekkléziológia, sákramentumok, szabad akarat, hitvallás.
- A modern kor teológusai és egyháza.
- Az MRE szervezeti felépítése, szolgálati ágai.
- Ökumenikus kitekintés.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Alister E. McGrath: *Bevezetés a keresztyén teológiába*. Osiris, Budapest 1995
  - Tony Lane: *A keresztyén gondolkodás rövid története*, Budapest, Harmat-Kálvin, 2001.
  - Alister E. McGrath: *A keresztyén hit*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2007.
  - Dietrich Bonhoeffer: *A szentek közössége*, Budapest, Harmat Kiadó, 1997
- Gaál Botond: *Kálvin ébresztése*, Debrecen, DRHE-Hatvani István Teológiai Kutatóközpont, 2010.

Ajánlott irodalom:

- Dietrich Bonhoeffer: *Christologie*. München, Chr. Kaiser Verlag, 1981.
- Wolfgang Huber: *Az egyház korszakváltás idején*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002.
- Dr. Czeglédi Sándor, *Hit és Történelem*, Debrecen, 1936. (5-60.)
- Borsi Attila, *Kálvin és a posztmodernitás*, in: *Átjárható határok. Ünnepi kötet dr. Gaál Botond professzor 65. születésnapjára*, Szerk: Fekete Károly, Kustár Zoltán, Kovács Ábrahám) *Acta Theologica Debreceniensis* 2. Debrecen, DRHE, 2011.

Filozófia

A tantárgy megnevezése - angolul: Philosophy

A tantárgy megnevezése - németül: Philosophie

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0104K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató: Dr. Gausz András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a filozófiatörténet legjelentősebb műveit mutatja be az ókortól David Humeig. Külön hangsúlyt helyez a társadalmi folyamatok megértése szempontjából fontos klasszikusnak mondható metafizikai, logikai, morális, illetve államelméleti ismeretek interpretációjára, illetve ezek körérthetővé tételére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A filozófia fogalma Husserl fenomenológiai spekulációiban
- A preszókratikus filozófia és Platón ideaelmélete
- Az állam felbomlása Thuküdidész leírása szerint és Platón államelmélete
- A moralitás helye Platón ideaelméletében
- Arisztotelész logikája
- Arisztotelész metafizikája
- Arisztotelész etikája
- Platonista és arisztoteléanus törekvések a középkor bölcséletében
- Machiavelli társadalomelmélete
- Descartes meditációi
- A racionalista Isten-fogalom Descartes meditációiban
- Leibniz monász-világa
- 13 Az angol empirizmus
- Hume szkepticizmusa

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzushoz kötelezően választható klasszikus irodalom tartozik. A hallgatók az alábbi irodalomból válogathatnak két művet
Platón: Szókratész védőbeszéde Helikon K. Bp.
Platón: Törvények (részletek) Helikon K. Bp.
Arisztotelész: Politika (részletek) Gondolat K. Bp.
Nagy Frigyes: Anti-Machiavelli. Kossuth K. Bp.

Hobbes: Leviathán (részletek) Gondolat K. Bp.
Rousseau: A társadalmi szerződés. Gondolat K. Bp.

Ajánlott irodalom:

Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- 1) Mi a filozófia?
- 2) A filozófiai gondolkodás jellegzetességei Edmund Husserl „A filozófia, mint szigorú tudomány” c. műve alapján
- 3) Husserl: a „naturalista” és a „szellemtudományi” beállítódás
- 4) A filozófia és korunk társadalmi problémái
Az állam leírása Thukydidesnél és Platón spekulációiban
- 5) Thukydides és korunk társadalmi valósága
- 6) Demokratikus elemek a korszakriai és a platoniai események leírásában
- 7) Az antik eros
- 8) Platón: a timokrácia, az oligarchia, a demokrácia és a tyrannis
- 9) Platón idea-elmélete
- 10) A platóni állam
- 11) Platón államelméletének bírálata Ulrich von Willamowitz-Moellendorff írásaiban
- 12) Platón és korunk társadalmi valósága
- 13) Aristotelés metafizikája
- 14) Aristotelés etikája
- 15) Az autarkheia és az eudaimónia
- 16) Aristotelés az államformákról
- 17) Aristotelés és korunk valósága
- 18) Machiavelli a lehetséges államformákról
- 19) Machiavelli: a hatalom megszilárdításának technikája
- 20) Machiavelli utóélete
- 21) Machiavelli és korunk társadalmi valósága
- 22) Descartes: a módszeres kétely
- 23) Descartes: kétely a tapasztalati dolgokban
- 24) Descartes: ami a gondolkodásból fakadóan problematikus
- 25) Descartes Isten bizonyítékai
- 26) Descartes és a mai világ
- 27) Leibniz: a monaszok metafizikája
- 28) Leibniz: a lehetséges világok legjobbjának rendszere
- 29) Leibniz és korunk atomizált valósága
- 30) Hume: a képzetek eredete
- 31) Hume: a „tények” és a „képzetek viszonyai”
- 32) Hume kauzalitás-teóriája
- 33) Hume és korunk gondolkodása
- 34) A kauzalitás fogalma a korunkban, illetve Leibniz és Hume spekulációiban

Jogi informatika

A tantárgy megnevezése - angolul: Introduction to Informatics

A tantárgy megnevezése - németül: Einführung in der Informatik

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 9 óra/félév

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0105K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató: Dr. Csink László

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy keretében a hallgatók elsajátítják az irodai informatika legfontosabb elemeit, különös tekintettel a beadandó dolgozatok, TDK munkák és a szakdolgozat színvonalas elkészítéséhez szükséges informatikai ismeretekre. Hangsúlyt fektetünk a professzionális internethasználat gyakorlására, az elektronikus jogi adatbázisok megismerésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A jogi informatika tárgya, módszerei. Operációs rendszerek. MS Word alapok. (MS Word, Excel, Power Point alapok)
- Keresés az interneten (keresőmotorok). Joganyagok keresése az interneten.
- Jogi adatbázisok kialakulásának lépései: legal research.
- A jogi adatbázisok általános jellemzői [hazai kialakulásuk története: a törvénykezési szokások megváltozása; elektronikus alapú adatbázisok megjelenése hazánkban, elterjedésének okai; az on-line letöltések időszaka mint új hullám; jogelméleti kérdések (jogforrási hierarchia, negatív kronológia, ABC-sorrend); autentikusság kérdése; az első elektronikus jogi adatbázisok; piaci megoldások; állami jogiszabály-szolgáltatások; a jövő jogásza, munkája és eszközei; innovációs trendek a jogi adatbázisok használatában, tartalmában; integrált eszközök; ingyenes, illetve kereskedelmi forgalomban kapható jogi adatbázisok; elektronikus jogszabály-nyilvántartó rendszerek (műszaki és egyéb követelmények); elektronikus jogszabály-nyilvántartó rendszerek (normatíván túli minimum-követelmények)]
- Ingyenes jogi adatbázisok
- CompLex adatbázisa (adatbázis felépítése, keresések, tárgyszavak, időgép, funkciók, magyar és európai joganyag keresése, bírósági döntések keresése, integrált adatbázis jellege, frissítés, letöltés, intelligens keresőmotorok)
- Második dolgozat.

Évközi tanulmányi követelmények: Az órák látogatása kötelező. A félév során kettő számítógépes dolgozatot kell írni. A félév végén egy javító dolgozattal lehet javítani, illetve a hiányzó dolgozatot pótolni.

Értékelés módja: Gyakorlati jegy.

Az értékelés módszere: Számítógéppel megoldott feladatok.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bártfai Barnabás: Office 2010. BBS-INFO Kiadó, 2011.

Ajánlott irodalom: Az oktató által kiosztott segédanyagok PDF formátumban.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az aktualizált kérdések és mintafeladatok a kurzus elején ismertetett weboldalon elérhetőek. A weboldalt az aktuális félév elején frissítjük.

Szociológia

A tantárgy megnevezése - angolul: Sociology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0106K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Ferencz Zoltán

Oktató(k): Dr. Ferencz Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja: A tantárgy keretében a hallgatók megismerkedhetnek a szociológia alapfogalmaival és főbb vizsgálati területeivel. A szociológia, mint tudomány, a szegénység és egyenlőtlenségek, a társadalomszerkezet és rétegződés, társadalmi mobilitás, család-, oktatás- és gazdaságszociológia alapjai, politikai élet, életmód, deviáns viselkedés és társadalmi változás témaköreit vesszük sorra kurzusunk folyamán. Az egyes témák esetén hallgatóink megismerkedhetnek a vizsgálati módszerekkel, a témához kapcsolódó elméletekkel, illetve a főbb nemzetközi és hazai tendenciákkal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Bevezetés: Mi a szociológia?
- Szociológia elméletének története és módszertana
- Társadalmi szerkezet, rétegződés,
- Egyenlőtlenség, szegénység
- Társadalmi mobilitás
- Népeség, népesedés, egészségügy
- Falu – város, lakás
- Rokonság, házasság, család
- Oktatás
- Gazdaság
- Politikai élet, állam, kormányzat
- Kultúra. értékek, szocializáció, életmód

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába Budapest Osiris Kiadó, 1997.

Ajánlott irodalom:

Kolosi Tamás – Tóth István György (szerk.): Társadalmi Riport 2012 Bp. TÁRKI; 2012

Közgazdaságtan

A tantárgy megnevezése - angolul: Economics I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 5 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0107K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Ludányi Arnold

Oktató: Dr. Ludányi Arnold

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A közgazdaságtan tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a makro- és mikroökonómiai közelítés logikáját, alapfogalmait, eszközkészletét, és ezáltal megszerezzék azt az alapfokú gazdasági tájékozottságot, amely jogi tanulmányaik során, illetve a diploma megszerzését követően is – akár gyakorló jogászként, akár elméleti szakemberként – szükséges lehet.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A közgazdaság tárgya, alapfogalmi, piaci kereslet, kínálat ármeghatározódás
- A termékpiac keresleti oldala – fogyasztói magatartás
- A termékpiac kínálati oldala – a versengő vállalat kínálati döntései
- A termelési tényezők piaca – munka-, tőke-, földpiac, földjáradék
- A tökéletlen verseny közgazdasági és versenyjogi jellemzői
- Mikroökonómia: Összefoglalás
- Vállalat gazdaságtani alapismeretek (1): stratégia
- Vállalat gazdaságtani alapismeretek (2): marketing I.
- Vállalat gazdaságtani alapismeretek (3): marketing II.
- Vállalat gazdaságtani alapismeretek (4): emberi erőforrás
- Vállalat gazdaságtani alapismeretek (5): logisztikai rendszer működése

Évközi tanulmányi követelmények: órákon való részvétel

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Jegymegajánlás: két évközi ZH összpontszámának 50%-ától (ez elégséges) lehet jegymegajánlást szerezni annak, aki háromnál nem több alkalommal hiányzott az előadásokról. A kurzusokon való jelenlétről katalógus kerül vezetésre, mindenki kísérelje figyelemmel a hiányzásai állását! Aki elfogadja a megajánlott jegyet, annak számára a vizsgaidőszakban kerül beírásra a jegy. A megajánlott jegyek beírására a tanszék által megadott írásbeli vizsgaidőpontok napján, a vizsgákat követően lesz lehetőség.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A tárgy tananyagát – és egyben a félévet lezáró alapvizsga anyagát – az előadáson elhangzottak és az alábbi jegyzet biztosítja: Farkasné Fekete Mária, Molnár József: Közgazdaságtan I. Mikroökonómia (AVK 2007)

Ajánlott irodalom:

Chikán Attila: Vállalatgazdaságtan (Aula Kiadó, 2005)

Philip Kotler: Marketing management (Akadémiai Kiadó, 2006)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Latinitás a jogtudományban I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Latinity in Jurisprudence I.

A tantárgy megnevezése - németül: Latinität in der Rechtswissenschaft I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 9

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 1kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0108K

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Dr. Nótári Tamás

Oktató(k): Dr. Nótári Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A jogi latin nyelv alapjainak elsajátítása, amely nemcsak a római jog és a jogtörténet elsajátítását segíti, hanem a hatályos jogi tárgyokban elforduló latin szakkifejezéseket is felöleli, amelyek az általános jogászi műveltség, az európai jogi kultúra, illetve a közös európai jogi nyelv integráns részét képezik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A latin nyelv fejlődésének történeti áttekintése
- Jogi latin nyelv forrásai, jelentősége
- Nyelvi ismeretek 1. (A declinációk rendszere 1. és 2. declinatio)
- Nyelvi ismeretek 2. (A coniugációk rendszere)
- Regulák és szentenciák a perjog köréből
- Regulák és szentenciák a személyi jog köréből
- Nyelvi ismeretek 3. (A 3., 4. és 5. declinatio, az indicativus igeidői, az imperativus)
- Regulák és szentenciák a családjog köréből
- Regulák és szentenciák a dologi jog köréből

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nótári Tamás – Sándor Pál László: A jogi latin nyelv alapjai. Patrocínium Kiadó, 2011.

Nótári Tamás: Római jog. Szeged, Lectum, 2013.

Nótári Tamás: Jogi regulák és szentenciák. Szeged, Lectum, 2013.

Németh György - Nótári Tamás: A hivatalra pályázók kis kézikönyve. Szeged, Lectum, 2014.

Ajánlott irodalom:

Bánóczi R.-Rihmer Z.: Latin nyelv joghallgatóknak. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.

Benke, N.: Juristenlatein. Wien 2002.

Broom, H.: A Selection of Legal Maxims Classified and Illustrated. London 1939.

Hamza G.–Kállay I.: De diversis regulis iuris antiqui. A Digesta 50.17. regulái. Budapest 1975.

Liebs, L.: Lateinische Rechtsregeln und Rechtssprichwörter. München 1998.

Roland, H.–Boyer, L.: Locutions latines et adages du droit français contemporain I. Lyon 1977

Római jog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Roman Law I.

A tantárgy megnevezése - németül: Römisches Recht I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 5 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0109K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Nótári Tamás

Oktató: Dr. Nótári Tamás, Dr. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Általános tájékoztatás a római jog tanulásával kapcsolatban. Történeti rész I.
- Történeti rész II.
- Történeti rész III.
- Eljárásjog I.
- Eljárásjog II.
- Személyi jog
- Családi jog I.
- Családi jog II. Szem.jog továbbélése. Dologi jog.
- Dologi jog II. (A tulajdon)
- Dologi jog III. (A birtok)
- Dologi jog IV. (A tulajdon megszerzése I.), Dologi jog V. (A tulajdon megszerzése II. A tulajdon megszűnése.)
- Dologi jog VI. (A tulajdon védelme), Dologi jog VI. (Idegen dologbeli jogok. A dologi jog továbbélése)

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nótári Tamás: Római köz- és magánjog. Szeged, Lectum

Nótári Tamás: Caesar képe Cicero perbeszédeiben. Szeged, Lectum, 2012.

Alkotmányjog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Constitutional Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0201K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam- és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Cservák Csaba

Oktatók: Dr. Cservák Csaba, Dr. Szabó Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az alkotmányjog az egész jogrendszer, különösen a közjog alapját képezi, ezen tantárgy követelményeinek elsajátítása így rendkívül fontos a teljes jogász képzés szempontjából. Az alkotmányosság mit sem ér az elv érvényesítése és védelme nélkül. Ennek következtében kiemelt helyet kell kapnia a tananyagban az igazságszolgáltatásnak és a jogvédő szervek rendszerének. A közjoggal kapcsolatos későbbi tananyagok elsajátításának stabil alapját kell hogy képezze a kormányzati rendszer átfogó összefüggéseinek felvázolása. Mindezek hátterét a politikai szféra alkotmányjogi alapjainak lefektetése biztosítja. (Pl.: kormányzati rendszer, választójog) Az Országgyűlés működésének bemutatása a törvényalkotás révén az egész jogrendszerre kihatással rendelkezik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Alkotmányjog, alkotmány, alkotmányosság.
- Európai és magyar alkotmányfejlődés.
- Magyarország új Alaptörvénye.
- Szuverenitás. Államterület, államszerkezet. Államforma-kormányforma.
- Állampolgárság.
- Jogforrástan. I.
- Jogforrástan. II.
- A közvetlen és képviseleti demokrácia.
- Választójog, választási rendszerek.
- Az országgyűlési képviselők választása. Az önkormányzati képviselők választása.
- Az Országgyűlés szervezete és működése, funkciói: törvényalkotás, parlamenti ellenőrzés.
- Az országgyűlési képviselők jogállása.
- Az alapvető jogok biztosa.
- Közpénzügyek: Ász, MNB, KT
- Államfő

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012
Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok

Az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései.

Ajánlott irodalom:

Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007

Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996

Szabó Zsolt: Parlamenti vizsgálóbizottságok, Patrocinium, Budapest, 2011

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közjog és a magánjog elhatárolása
2. Az alkotmány és az alkotmányjog fogalma
3. Az alkotmányosság formai és tartalmi elemei
4. Az angol alkotmányfejlődés
5. A francia alkotmányfejlődés
6. Az amerikai alkotmányfejlődés és a német alkotmányfejlődés
7. A magyar alkotmány kialakulása a rendszerváltáskor
8. Az új alkotmány kialakulása, főbb irányvonalai
9. A szuverenitás fogalma, szuverenitáselméletek
10. Demokratikus legitimitáció, és a horizontális és vertikális hatalommegosztás.
11. A hatalmi ágak elválasztásának történeti fejlődése.
12. Az államforma és a kormányforma fogalma, sajátosságai
13. A prezidenciális kormányforma és a félprezidenciális kormányforma
14. A parlamentarizmus
15. Az állampolgárság fogalma. Eljárás állampolgársági ügyekben
16. A magyar állampolgárság keletkezésének és megszerzésének módjai
17. A magyar állampolgárság megszűnésének módjai
18. A jogforrások fogalma. A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök
19. A törvényi szintű jogszabályok. A rendeleti szintű jogszabályok
20. A jogszabályok érvényessége és hatályossága
21. A jogalkotás alkotmányos alapelvei
22. A képviseleti és a közvetlen demokrácia. Az országos népszavazás és népi kezdeményezés
23. A választójog fogalma, alapelvei
24. A parlamenti választókerületi rendszerek típusai. Az országgyűlési képviselők választása
25. A választási eljárás, választási szervek, jogorvoslatok. Az önkormányzati képviselők választása.
26. A parlament fő funkciói
27. A parlamenti jog forrásai. Az Országgyűlés szervezete (tisztségviselők, frakciók, bizottsági rendszer) és működése
28. Az Országgyűlés törvényalkotási hatásköre, törvényhozási tárgyak
29. A parlamenti ellenőrzés rendeltetése és eszközrendszere
30. Az országgyűlési képviselők jogállása, a képviselők jogai és kötelessége, a képviselői mandátum jellege
31. Az országgyűlési biztos jogállása, feladata és eljárása
32. Az Állami Számvevőszék
33. A Magyar Nemzeti Bank, a Költségvetési Tanács

Egyháztörténet

A tantárgy megnevezése - angolul: Church history

A tantárgy megnevezése - németül: Kirchengeschichte

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházzajogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0202K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyházismeret

Tantárgyfelelős: Dr. Horváth Erzsébet

Oktató: Dr. Szabó László

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Átfogó bemutatása a keresztyénség történetének az ősgyülekezettől napjainkig, különös tekintettel a Magyarországi Református Egyház életének főbb, meghatározó eseményeire.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az egyház létrejötte, szervezete, működése az ősgyülekezettől az előreformációig.
- Az előreformációt és a reformációt meghatározó események és személyek. (Vald Péter, Husz János, J. Wiclif, Luther Márton, Zwingli Ulrik, Kálvin János).
- A magyarság keresztyénné tétele a reformációig. Az egyházszervezet kialakulása I. István korában és fejlődése a XVI. századig.
- A reformáció főbb eseményei – kiváltó okai, következményei – és meghatározó személyei a magyarság között. A reformáció terjedése a török megszállás idején.
- A reformáció hatása az egyházi és a társadalmi életre a 16. századtól napjainkig. A protestáns iskolaügy fejlődése, valamint a peregrináció jelentősége. Protestantizmus és szabadság, protestantizmus és gazdaság kapcsolata.
- Az ellenreformáció XVI. századi elindulása és kifejlődése a XVII. században. Pázmány Péter és az országgyűlések szerepe. Gyászévtized.
- Protestáns hitvédők a 17. században: Bocskai István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Thököly Imre szabadságharcai, azok jelentősége és eredményei.
- A csendes ellenreformáció III. Károly és Mária Terézia idejében. A magyar protestánsok babiloni fogsága, a Regnum Marianum virágkora.
- Egyházpolitikai fordulat II. József és II. Lipót uralkodása idején. Türelmi Rendelet és a nyomában kezdődött templomépítési hullám, egyházi élet, teológia.
- A felvilágosodás kora, a római katolikus restauráció I. Ferenc uralkodása idején és az 1848-as forradalom szerepe az egyházi és nemzeti életre. A protestáns pátens. Egyházi élet a dualizmus korában.
- Magyar reformátusok részvétele, küzdelmei a társadalmi, politikai életben a 20. században: Tanácsköztársaság, I. és II. világháború, újjáépítések, teológia, diakónia, ifjúsági és más szervezetek.
- A római katolikus egyház megerősödése a 19-20. században – I. és a II. Vatikáni Zsinat -, nemzetközi ökumenikus szervezetek létrejötte, tevékenysége.,

Évközi tanulmányi követelmények:

- félév végi ZH megírása az egyetemes egyháztörténet témakörből, mely előkövetelménye a vizsgának
- vizsgaidőszakban szóbeli, írásbeli vizsga a magyar egyháztörténet témakörből

Értékelés módja: kollokvium jegy

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Valamely átfogó egyháztörténeti munka tematikus használatban:

Heussi, Karl: Az egyháztörténet kézikönyve, OSIRIS-TIE, Budapest, 2000

Szántó Konrád: A katolikus egyház története, I-III. kötet, Ecclesia, Budapest, 1987-

Török József: Egyetemes egyháztörténelem I-II. kötet, Szent István Társulat, 1999

Biblia: Apostolok cselekedetei 1-12. fejezet

Szent Benedek Regulája, Bencés Kiadó, 1995

Szent István király intelmei Imre herceghez. In: Árpád-kori legendák és intelmek, Budapest, 1983, 54-61

Assisi Szent Ferenc: A meg nem erősített regula. In: Assisi Szent Ferenc művei, Ferences források I., Szeged, 1993

Luther Márton: 95 tétel (bármelyik fordítás)

Barmeni Teológiai Nyilatkozat. In: Teológiai Szemle 1984/3. 169-175.

Ajánlott irodalom:

Hazai egyháztörténet

Bucsay Mihály: A protestantizmus története Magyarországon 1521-1945. Gondolat, Budapest, 1985

Fabiny Tibor: A Magyarországi Evangélikus Egyház rövid története. Budapest, 1997

Tóth-Kása István, Tökéczki László: Egyháztörténet 1-2. Református Pedagógia Intézet, Budapest, 1999

A kezdetektől a reformációig, szerk: Dienes-Misák, Sárospatak 2007

A reformáció, szerk: Dienes Dénes, Sárospatak, 2008

Ulrich Gabler, Huldrych Zwingli, Kálvin Kiadó, 2008

Egyetemes egyháztörténet

A holokauszt és a keresztény világ. Egyházforum-Balassi, Pécs-Budapest, 2009

Az első és második keresztes háború korának forrásai, Középkori keresztény írók I., Szent István Társulat, 1999

Bozsóky Gerő: Keresztes hadjáratok, Agapé, 1995

Brown, Peter: Az európai kereszténység kialakulása, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1999

Chadwick, Owen: A reformáció. Osiris Kiadó, Budapest, 1997

Duby, George: A katedrálisok kora, Corvina, 1998

Friedenthal, Richard: Luther élete és kora, Gondolat, Budapest, 1977

Gergely Jenő: A pápaság története, Kossuth Kiadó, Budapest, 1982

Harnack, Adolf von, A keresztyénség lényege, Osiris, Budapest, 2000

Huizinga, Johann: A középkor alkonya, Európa, Budapest, 1996

Jedin, Hubert: A zsinatok története, Ecclesia, Budapest, 1998

Keveházi László: „Tegyetek tanítvánná minden népet...” Missziótörténeti vázlat, Evangélikus Sajtóosztály, 1999

Klanczay Gábor: Az uralkodók szentsége a középkorban. Budapest, 2000

Korányi András, Orosz Gábor – Reuss András: A norvég egyházi harc – küzdelem az ideológiával 1940-1945. Luther Kiadó, 2007.

Vanyó László: Ókeresztény írók 1. Szent István Társulat, Budapest, 1988

Vanyó László: Az ókeresztény egyház és irodalma, Szent István Társulat, Budapest, 1988

Wallmann, Johannes: A pietizmus. Budapest, 2000

Hauschild, Wolf-Dieter: Lehrbuch der Kirchen- und Dogmengeschichte, Band I., Gütersloher Verlagshaus, Gütersloh, 1996

Latinitás a jogtudományban II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Latinity in Jurisprudence II.

A tantárgy megnevezése - németül: Latinität in der Rechtswissenschaft II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 9 óra/félév

Ajánlott félév: 2

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0203K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Római jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Nótári Tamás

Oktató(k): Dr. Nótári Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A jogi latin nyelv alapjainak elsajátítása, amely nemcsak a római jog és a jogtörténet elsajátítását segíti, hanem a hatályos jogi tárgyokban elforduló latin szakkifejezéseket is felöleli, amelyek az általános jogászai műveltség, az európai jogi kultúra, illetve a közös európai jogi nyelv integráns részét képezik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Nyelvi ismeretek 4. (A coniunctivus és alkalmazása, a passivum). Nyelvi ismeretek 5. (A participium és az infinitivus). Regulák és szentenciák a kötelmi jog (általános rész) köréből 1.
- Regulák és szentenciák a kötelmi jog (általános rész) köréből 2.. Nyelvi ismeretek 6. (A participium coniunctum és az ablativus absolutus). Regulák és szentenciák a kötelmi jog (különös rész) köréből 1.
- Nyelvi ismeretek 7 (Mondattan – alárendelés, mellérendelés, consecutio temporum). Regulák és szentenciák az öröklési jog köréből Regulák és szentenciák az öröklési jog köréből 2.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nótári Tamás - Sándor Pál László: A jogi latin nyelv alapjai. Bp. 2011.

Nótári Tamás: Római jog. Szeged, Lectum, 2013.

Nótári Tamás: Jogi regulák és szentenciák. Szeged, Lectum, 2013.

Németh György - Nótári Tamás: A hivatalra pályázók kis kézikönyve. Szeged, Lectum, 2014.

Ajánlott irodalom:

Bánóczy R.-Rihmer Z.: Latin nyelv joghallgatóknak. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000., Benke, N.: Juristenlatein. Wien 2002.,

Broom, H.: A Selection of Legal Maxims Classified and Illustrated. London 1939.,

Hamza G.–Kállay I.: De diversis regulis iuris antiqui. A Digesta 50.17. regulái. Budapest 1975., Liebs, L.: Lateinische Rechtsregeln und Rechtssprichwörter. München 1998.,

Roland, H.–Boyer, L.: Locutions latines et adages du droit français contemporain I. Lyon 1977.

Magyar állam- és jogtörténet

A tantárgy megnevezése - angolul: Hungarian Legal History

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 8 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0204K

A tantárgy felvételének előfeltétele: -

Tantárgyfelelős: Dr. Antalóczy Péter

Oktató(k): Dr. Bónis Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A magyar állam és jog fejlődésének a bemutatása az államalapítástól az 1949. évi XX. tv.-ig, illetőleg a hatályos kódexekig. Az intézmények tárgyalását a strukturális funkcionalizmus, míg az egyes jogterületek/jogágak bemutatását a dogmatika határozza meg. A diszciplína a magyar fejlődést az európai, jogterületre kitekintve, a komparatív metodika igénybevételével elemzi.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A feudális államszervezet modellje. A Szent-korona eszme, mint államfogalom
- A király jogállása – az államfő jogállása. Királyi tanács, kancellária.
- Királyi vármegye – nemesi vármegye – városok A rendi országgyűlés szervezete, működése A hatalmi szimbolika
- A törvényhozás szervei 1526-ig
- Az országgyűlés szervezetének alakulása, működése
- A kormányzás és közigazgatás központi szervei. A helytartótanács. A kamarai igazgatás
- A jogszolgáltatás szervezetrendszer. A felsőbbíróvási reform
- A feudális magánjog fejlődése. A magyar jog és az európai ius commune.
- Tulajdonjog; kötelmi jog; öröklési jog. Házasság; házassági vagyoni jogi intézmények
- A feudális büntetőjog fejlődése. Bűncselekmény kategóriák; büntetési nemek
- A feudális polgári peres eljárás
- A feudális büntetőperes eljárás
- Jogforrások (alaptörvények; privilégium, /szokásjog/; szokásjogi gyűjtemények; rendeletek, bírói gyakorlat)
- Kodifikációs kísérletek (XVIII-XIX. század) A polgári állam 1848/49-ben (centralisták/municipalisták)
- Az 1848. évi törvények

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Magyar alkotmánytörténet (szerk.: Mezey B.) Bp., 2003. (5. átdolgozott kiadás) Osiris Kiadó;

A magyar állam- és jogtörténet forrásai (szerk.: Mezey B.) Bp., 2000. Osiris Kiadó

Jogtörténeti atlasz. Horváth-Völgyesi, Rejtjel Kiadó 1999., Bp.

Ajánlott irodalom:

Hatalommegosztás és jogállamiság (szerk.: Mezey B.) Bp., 1998. Osiris Kiadó

Kállay István: Városi bíraskodás Magyarországon 1689–1848 Bp., 1996. Osiris Kiadó

Az 1000 esztendő magyar jogalkotás (Győri tanulmányok 20. jubileumi száma) Győr, 1998

Római jog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Roman Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 2

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 8 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0205K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Római jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Nótári Tamás

Oktató(k): Dr. Nótári Tamás, Dr. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A kötelmi jog alapfogalmai, a kötelmi jog alanyai és tárgya. A felelősség és a kötelem biztosítékai. A kötelmek módosítása és megszűnése.
- A szerződések általában. Az archaikus és klasszikus kor szerződésrendszere. A reálszerződések. Az adásvétel.
- A többi konszenzuálszerződés. A római büntetőjog alapfogalmai, A delictumok és crimenek A pactumok, a quasi contractusok, a quasi delictumok és a vegyes kötelmek.
- Öröklési jog I. Öröklési jog II. Szakrális jog mint közjogi kiegészítés.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: Alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nótári Tamás: Római jog. Szeged, Lectum, 2013.

Nótári Tamás: Caesarianae. Szeged, Lectum, 2013.

Nótári Tamás: Jogi regulák és szentenciák. Szeged, Lectum, 2013.

Németh György - Nótári Tamás: A hivatalra pályázók kis kézikönyve. Szeged, Lectum, 2014.

Ajánlott irodalom:

Molnár Imre: A római magánjog felelősségi rendje. Szeged 1993.

Zlinszky János: Ius publicum. Bp. 1994.

Zlinszky János: Római büntetőjog. Bp. 1997.

Statisztika

A tantárgy megnevezése - angolul: Statistics

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 2

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0206K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Kincses Áron

Oktató: Dr. Kincses Áron

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A képzés segítséget nyújt ahhoz, hogy a speciális szaktudás birtokában az adott szakember felismerje a statisztikához kapcsolódó felmerült problémák lényegét, azok megoldása érdekében képes legyen kapcsolatot teremteni, együttműködni más szakemberekkel. Általános cél elsajátítani az adott szakterületen felmerült problémák felismerési és megoldási képességét, valamint az előbbiekhöz kapcsolódó tárgyalási, kommunikációs képességeket. Az áttekintési és rendszerező képesség, a kreatív vezetői és szervezői ismeretek és attitűd kialakítása szintén fontos részei a képzésnek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A statisztika fogalma, tárgya, kialakulása, alapfogalmai.
- Alapsokaság, megfigyelési egység, célsokaság, a statisztikai egységek típusai, termékek és szolgáltatások osztályozása, gazdálkodási formák, FEOR, területi osztályozások. Statisztikai sokaság, statisztikai ismérv; statisztikai sorok, táblák, grafikus ábrázolás.
- Megoszlási, koordinációs, dinamikus, intenzitási viszonyszámok. Középtértékek: módusz, medián, számtani, mértani, harmonikus, négyzetes átlagok.
- A szóródás mérőszámai.
- Indexszámítás, ár-érték, volumenindexek.
- smérvek közötti kapcsolatok, kontingencia táblázatok, Pearson-, Csuprov-, Cramer - féle asszociációk.
- Ismérvek közötti kapcsolatok, korreláció, rangkorreláció, determinációs koefficiens.
- Regresszió-számítás, legkisebb négyzetek módszere, rugalmassági együttható.
- Idősorok összetevőinek vizsgálata, trendszámítás. Területi összehasonlítások, reziduumok vizsgálata, térszerveződési sémák.
- Ágazati statisztikai vizsgálatok.
- Az igazságügyi statisztika tárgya, forrása, módszerei. A bűnözés és a bűnüldözés statisztikája.
- A demográfia tárgya, forrásai. Népesedési folyamatok. A reprodukció fogalma és mérése. Népeségi prognózisok.

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli. A számonkérés módszere írásbeli vizsga, melynek során az előadások anyagából a jelölt írásban válaszol a vizsgán feltett kérdésekre.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika I, Aula Kiadó, 2008

Hunyadi László – Vita László: Statisztika II, Aula Kiadó, 2008

Becsi József: Népeségföldrajz, Békéscsaba, 2007

Ajánlott irodalom:

Nyitrai Ferencné: Bevezetés a gazdaságstatisztikába. KSH, Budapest, 1997.

Magyar Statisztikai Évkönyv aktuális kötete.

Magyar Statisztikai Zsebkönyv aktuális kötete

KSH: Századok statisztikája, KSH, Budapest, 2001

Alkotmányjog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Constitutional Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0301K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Cservák Csaba

Oktatók: Dr. Cservák Csaba, Dr. Szabó Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az emberi jogok a demokrácia, a jogállamiság alapfeltételei, és a modern alkotmányos államokban evidenciát jelentenek. E fejlődés bemutatását követően konkretizálni kell, hogy az emberi jogok miképpen jelennek meg egy adott országban alkotmányos alapjogokként. Annál is inkább, mert az alkotmányos alapjogoknak át kell hatniuk a többi jogág jogintézményeit is. A diszkrimináció tilalmának elve nem is alapjog, hanem annál is több: az egész jogrendszer vezérlő elve. Az alkotmányos alapjogok gyakorlati érvényesítése okából kiemelendő, hogy az Alkotmánybíróság bemutatása az alapjogokkal egy félévben történik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Kormány
- Kormányzati rendszerek
- A jogvédő szervek
- Alkotmánybíróság
- Bíróság
- Ügyészség
- Helyi önkormányzatok
- Alapjogok kialakulása, osztályozása, garanciái, korlátozásuk
- Alapjogok I. (élethez, emberi méltósághoz való jog, vallásszabadság)
- A diszkrimináció tilalma
- Alapjogok II. (diszkrimináció-tilalom, véleménynyilvánítás szabadsága)
- Alapjogok III. (gyülekezési jog)
- Alapjogok IV. (egyesülési jog, pártok)
- Alapjogok V. (tulajdon, vállalkozás szabadsága, gazdasági, kulturális, szociális jogok)
- Alapjogok VI. (személyes adatok védelme, információs önrendelkezési jog)

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012, illetve az alapjogi rész (megjelenés alatt)

Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok

az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007

Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelvei
2. A bírói függetlenség fogalma, érvényesülésének jogi garanciái
3. A bírói szervezet felépítése, a bíróságok igazgatása, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács
4. A köztársasági elnök jogállása és felelőssége, a tisztség keletkezése és megszűnése
5. A köztársasági elnök feladat- és hatáskörei
6. Kormányzati rendszerek. Magyarország kormányzati rendszere
7. A Kormány megbízatásának keletkezése és megszűnése
8. A Kormány hatáskörei. A Kormány parlamenti felelőssége
9. Az alkotmánybíráskodás fogalma, modelljei. Az Alkotmánybíróság tagjainak választása és jogállásuk
10. Az alkotmánybíróság feladata, hatáskörei
11. Az ügyészség feladatai és fő funkciói
12. Az ügyészi szervezet felépítése. A legfőbb ügyész jogállása és felelőssége
13. A helyi önkormányzatok hatáskörei és működése
14. Emberi jog, alapjog, alanyi jog.
15. Objektív intézményvédelmi kötelezettség, államcél
16. A természetjog és a pozitívizmus jogfogalma. Az emberi jogok garanciái
17. Az emberi jogok generációi
18. Az alapjogok korlátozása
19. Az élethez való jog és a halálbüntetés
20. Az élethez való jog és az abortusz
21. Az élethez való jog és az eutanázia
22. Az emberi méltóság
23. Lelkiismereti- és vallásszabadság
24. Az állam és egyház kapcsolatának modelljei
25. Az egyenlőség fogalma és ismérvei
26. A hátrányos megkülönböztetés tilalma
27. A „pozitív diszkrimináció”. A férfi és nő egyenlősége
28. A véleménynyilvánítás szabadsága
29. Információs jogok
30. Egyesüléshez való jog
31. A pártok alkotmányos helyzete, a pártokra vonatkozó külön szabályok
32. A gyülekezés szabadsága
33. A tulajdonhoz való jog
34. A munkához való jog és a vállalkozás szabadsága
35. A szociális biztonság és az egészséghez való jog

Büntetőjog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Criminal law 1.

A tantárgy megnevezése - németül: Strafrecht 1.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték : 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0302K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyetemes állam és jogtörténet II., Magyar állam és jogtörténet II.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr.Domokos Andrea

Oktató(k): Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog Általános Része első felével ismerteti meg a hallgatókat a kurzus. Tudományelméleti, tudománytörténeti bevezetés után a büntetőjog forrásait, a büntető törvény értelmezését és a hatályra vonatkozó ismereteket sajátítják el a hallgatók. Megismerkednek a bűncselekmény fogalmával és elemeivel. A tényállástan oktatása során a bűncselekmény tárgyi és alanyi oldalát mutatjuk be. A büntetőjogi felelősségrevonás akadályainak rendszerénél a büntethetőséget kizáró, korlátozó, megszüntető okokat, illetve az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiányát tárgyaljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A büntetőjog helye a jogrendszerben, fogalma, feladata. A büntetőjog tudományának történeti fejlődése, a bűnügyi tudományok
- A magyar büntetőjog története
- A büntetőjog alapelvei, forrásai, hatálya
- A bűncselekmény fogalma és elemei, jogi tárgy, az elkövetési tárgy
- Az elkövetési magatartás, az eredmény, ok-okozati összefüggés, a szituációs ismérvek
- A bűncselekmény alanya, a bűnösség
- A büntethetőségi akadályok rendszere általában
- A gyermekkor, a kóros elmeállapot, az ittas állapotban elkövetett bűncselekményért való felelősség
- A kényszer, a fenyegetés, a tévedés
- Jogos védelem, végszükség, a jogszabály engedélye
- A Btk-ban nem nevesített társadalomra veszélyességet kizáró okok
- A büntethetőséget megszüntető okok . Az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiánya

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

- Belovics Ervin – Geller Balázs – Nagy Ferenc – Tóth Mihály: Büntetőjog I. (A 2012. évi Btk. alapján), Lektor: Busch Béla. Budapest, HVG Orac Kiadó 2012.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ajánlott irodalom:

Domokos Andrea - Deres Petronella: Büntető anyagi jog I. (Vázlatok a Büntetőjog Általános Része köréből az Új Btk. alapján), Budapest, Patrocinium Kiadó, 2013.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- 1) A büntetőjog fogalma és jogrendszerbeli helye
- 2) A büntetőjog tudományának főbb irányzatai
- 3) A magyar büntetőjog fejlődése a Csemegi-kódextól napjainkig
- 4) A jogállami büntetőjog alapelvei
- 5) A büntetőjog forrásai
- 6) A büntető törvény időbeli, területi és személyi hatálya
- 7) A büntető norma értelmezése
- 8) A bűncselekmény fogalma és elemei; a bűncselekmények súly szerinti felosztása
- 9) A bűnösség fogalma és elemei
- 10) A szándékosság
- 11) A gondatlanság
- 12) A vegyes bűnösség
- 13) A bűncselekmény tárgyi oldala általánosságban; az elkövetési tárgy és a passzív alany; az elkövetés szituációjához tartozó tényállási elemek
- 14) Az elkövetési magatartás
- 15) Az eredmény
- 16) Az okozati összefüggés
- 17) A büntetőjogi felelősségre vonás akadályainak rendszere.
- 18) A jogos védelem
- 19) A végszükség
- 20) A Btk-ban nem szabályozott jogellenességet kizáró okok
- 21) Kényszer és fenyegetés; kóros elmeállapot; az önhibából eredő ittas vagy bódult állapot
- 22) A tévedés
- 23) A büntethetőséget megszüntető okok rendszere; az elkövető halála, a kegyelem és a tevékeny megbánás
- 24) Az elévülés a Btk. és a magyar Alkotmánybíróság határozatainak tükrében
- 25) A magánindítvány hiánya

Infokommunikációs jog I.

A tantárgy megnevezése- angolul: Infocommunication Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 6 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0303K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Dr. Grad-Gyenge Anikó, dr. Lehoczki Zsófia, dr. Csáki-Hatalovics Gyula, dr. Szentlélek Szabolcs, Dr. Udvary Sándor, Dr. Ludányi Arnold

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az infokommunikációs jog az információs társadalom szabályozási kérdéseivel foglalkozó jogterület. Az információs társadalom számos jogát (adatvédelmi jog, szerzői jog, közigazgatás jog, alkotmányjog, elektronikus hírközlésjog, médiajog) reflektálásra készített, ezért az infokommunikációs jog interdiszciplináris jogterület, amelyet jól kifejez a tárgy oktatói gárdája is. A tárgy célja korunk meghatározó társadalmi jelentőségével, az információs társadalom változatos jogi problémáival megismertesse a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Közgazdasági vonatkozások 1.
- Alapjogi vonatkozások 1.
- Szerzői jogi vonatkozások 1.
- Szerzői jogi vonatkozások 2.
- Elektronikus közigazgatás
- Elektronikus aláírás

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tóth András (szerk.): Infokommunikációs jog I., Patrocínium Kiadó, 2012

Ajánlott irodalom:

Gyenge Anikó: Szerzői jogi korlátozások és a szerzői jog emberi jogi háttere, HVG ORAC Kiadó, 2010

Csáki Gyula Balázs: Az elektronikus közigazgatás tartalma és egyéb gyakorlati kérdései, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2010.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

Tételsor:

1. A véleménynyilvánítás szabadsága
2. A véleménynyilvánítás korlátozásának főbb esetei, szabályai
3. Információszabadság
4. Gyülekezési jog
5. Egyesülési jog
6. Vallásszabadság
7. Tan-és tudomány szabadság
8. Művészetek szabadsága, a tulajdon szabadsága
9. Infokommunikációs jogok a 21. században és az alapvető jogok
10. Az internettel kapcsolatos egyes alapjogi kérdések
11. A mikroökonómiában használt piacformák áttekintése
12. A piac meghatározás fontossága
13. A természetes monopólium létéből fakadó hátrányok vizsgálata
14. A piacok megtámadhatósága
15. A technológiai, intézményi tulajdonosi dimenzió kérdése
16. A szabályozás hatékonyságának vizsgálata
17. A rádióspektrum, mint termelési tényező
18. A spektrum szabályozás célrendszere
19. A frekvenciagazdálkodás eszközrendszere
20. Miért kiemelt gazdasági érdek az infokommunikációs fejlődés és mit tehet ezért a szabályozás?
21. A szerzői jog helye a jogrendszerben és az infokommunikációhoz való viszonya
22. A szerzői mű
23. A szerző
24. A szerzőt illető személyhez fűződő jogok
25. A szerző vagyoni jogai
26. A szabad felhasználások
27. A felhasználási szerződések
28. A közös jogkezelés
29. A szerzői jogok érvényesítése
30. Az állam és polgárai közötti jogviszony újraértelmezése
31. Elektronikus közigazgatás az eEurope akciótervekben
32. Folyamatszervezés a közigazgatásban
33. Minőségbiztosítás és teljesítményértékelés
34. Az elektronikus közigazgatás fogalma, tartalma
35. Az elektronikus közigazgatás fogalma
36. Az elektronikus ügyintézés szabályainak megjelenítése
37. Kormányzati informatika és elektronikus közigazgatás
38. A titkosítás
39. A Nyilvános Kulcsú Infrastruktúra
40. Az elektronikus dokumentumok bizonyító ereje

Közigazgatási jog I.

A tantárgy megnevezése – angolul: Administrative law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0304K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam- és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktató: Dr. Rixer Ádám, Dr. Linder Viktória, Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatót megismerteti a közigazgatás alapfogalmaival, a főbb közigazgatás-szervezési elvekkel, valamint a központi szervek rendszerével és a közszolgálat alapjaival. Cél azon alapkompenciák elsajátítása, melyek megalapozzák a következő félévek közigazgatási tárgyainak megértését. A tárgyak, az e jogterületet általánosan jellemző, s az utóbbi időszakban különösen felerősödött gyors változások miatt oly módon tanítjuk, hogy a hallgató egyfelől megismerkedjen a hatályos jog alapvető rendelkezéseivel, de egyben olyan általános, elméleti keretet is kívánunk biztosítani, amelyben az esetleges későbbi jogszabályi változások is értelmezhetővé, így könnyen elsajátíthatóvá válnak. Mindehhez elsősorban a történeti és nemzetközi kitekintés módszerét alkalmazzuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A tárgy bemutatása általános tájékoztatás, követelmények ismertetése. Igazgatás, közigazgatás, a közigazgatási jog tudománya. A közigazgatás általános bemutatása, fogalma
- A közigazgatás alapelvei, helye az állami szervek rendszerében
- A közigazgatási jog alapjai és struktúrája. Jogforrástan, normatan
- A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiség
- A központi szervek I. A kormányzás és koordináció szervei. Politika és szakértelem a közigazgatásban. (A minisztériumok belső felépítése)
- A központi szervek II. Az adminisztráció szervei
- A közigazgatás funkciói, tevékenysége és működése. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés.
- A közigazgatási szervek csoportosításának lehetséges módjai
- Közszolgálat I. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
- Közszolgálat II. Egyes alrendszerek áttekintése: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés, stb. A hatályos szabályozás összehasonlító értelmezése
- A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi).
- Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban. A magyar közigazgatás szerepe ezen folyamatokban.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell

szerezni. Ün. beugró kérdés nincs. Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az előadások.

Kötelező és ajánlott irodalom.

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás ebben a félévben a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény részletekbe menő ismerete.

Kötelező irodalom:

Rixer Ádám: *A köz természete. Új irányok a magyar közigazgatásban és közigazgatás-tudományban*, (Patrocinium, 2013.)

Ajánlott irodalom:

Patyi András – Varga Zs. András: *Általános közigazgatási jog (az Alaptörvény rendszerében)*, (Dialóg Campus, 2012.)

Lőrincz Lajos: *A közigazgatás alapintézményei*, (HVG ORAC, 2010.) – előadáson megjelölt részek

Az előadó és a szemináriumvezető további irodalmakat is megjelölhet, akár a változások nyomán követése érdekében akár a hallgatók kérésének, sajátos érdeklődésének megfelelően.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazgatás és közigazgatás fogalma
2. A közigazgatás funkciói, tevékenysége működése
3. A közigazgatás alapelvei: Melyek ezek, mi ezek tartalma?
4. A közigazgatás helye az állami szervek rendszerében: A közigazgatás és végrehajtó, törvényhozó, bírói hatalom hármában
5. A közigazgatási jog alapjai és struktúrája
6. Jogforrástan, normatan
7. Közjog és magánjog
8. A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei
9. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiség
10. A közigazgatási szervek csoportosítási elvei
11. A kormányzás és koordináció szervei
12. Politika és szakértelem a közigazgatásban
13. Az adminisztráció szervei. Az egyes szervtípusokra vonatkozó legfontosabb szabályok
14. A minisztériumok belső felépítése
15. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés
16. Közzolgálat. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
17. Egyes alrendszerek: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés, stb.
18. Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban.
19. A magyar közigazgatás szerepe az uniós döntések előkészítésében és végrehajtásában
20. A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi).

Polgári jog I.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Civil Law I.

A tantárgy megnevezése - (németül): Zivilrecht I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0305K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Római jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Sándor István, Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A polgári jog alapelveinek, a Ptk. bevezető rendelkezéseinek megismerése, a személyek jogának áttekintése. A félév során a hallgatók a polgári jog általános tanaival ismerkednek meg, a természetes személye és a jogi személyek szabályozásával, a személyhez fűződő jogok rendszeréről kapnak részletes ismereteket.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Bevezetés a polgári jogba. A polgári jog rendszere
- A magyar polgári jog története, jogforrások
- Jogszabálytan és jogügylettan
- Intézmények, alapelvek, generálklauzulák a magánjogban
- Jogképesség és cselekvőképesség
- A jogi személyek elméletei, kialakulása, fejlődése, helye a Ptk.-ban
- A Ptk.-ban szabályozott jogi személyek
- A Ptk.-n kívüli törvényekben szabályozott jogi személyek
- A gazdasági társaságok szabályozásának áttekintése
- A jogi személyek szabályozása az Európai Unió jogában
- A személyhez fűződő jogok I.
- A személyhez fűződő jogok II.

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Boóc Ádám – Sándor István: Előadásvázlatok a polgári jog általános részéből. Patrocinium, Budapest, 2013⁴.
Sándor István: Előadásvázlatok a személyek jogából. Patrocinium, Budapest, 2013⁴.

Ajánlott irodalom:

Az új Ptk.-val kapcsolatban megjelenő kommentárok vonatkozó részei

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A) Tételsor

1. A polgári jog szabályozási tárgyköre
2. A Ptk. célja, hatálya, felépítése
3. A magánjog fejlődése Nyugat-Európában
4. A magánjog fejlődése Magyarországon
5. A magyar magánjog tudománya, meghatározó jogtudósai
6. A polgár jogi elhatárolása más jogterületektől
7. A jogi tények
8. A polgári jogi jogviszony
9. A polgári jog forrásai
10. A polgári jogi norma
11. A jóhiszeműség és tisztesség elve
12. A joggal való visszaélés tilalma
13. Az utaló magatartás
14. A jogképesség fogalma, az ember jogképessége
15. A cselekvőképesség fogalma és befolyásoló tényezői
16. A cselekvőképesség kategóriái életkor alapján
17. A cselekvőképesség korlátozása gondnokság alá helyezéssel
18. A gondnok kirendelése, tevékenysége
19. A halál, a holtak nyilváníts és a halál tényének bírósági megállapítása
20. A jogi személyek általános szabályai a Ptk.-ban
21. A jogi személyiségű gazdasági társaságok
22. A közhasznú szervezetek jogi szabályozása
23. Az egyesület és a köztestület
24. Az alapítvány
25. A személyhez fűződő jogok rendszere a Ptk.-ban
26. A jóhírnév védelme
27. A sajtó-helyreigazítási eljárás
28. A személyhez fűződő jogok megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények

B) Tételsor

1. Az adott helyzetben általában elvárható eljárás elve
2. A polgári jogi jogérvényesítés lehetőségei
3. Cselekvőképtelenség gondnokság alá helyezés nélkül
4. Az ideiglenes gondnokrendelés
5. A jogi személyek elméletei
6. Az állam polgári jogi jogalanyiséga
7. A szövetkezet
8. A korlátolt felelősségű társaság
9. A részvénytársaság
10. Az egyesülés
11. Az Európai Gazdasági Egyesülés
12. Az Európai Részvénytársaság
13. Az Európai Szövetkezet
14. Az erdőbirtokossági társulat
15. A hegyközség
16. A települési önkormányzat
17. A koncessziós társaság
18. A vízgazdálkodási társulat
19. Az egyházak jogi személyisége
20. A névviseléshez való jog
21. A jóhírnév védelme és a sajtó-helyreigazítás összehasonlítása
22. Az üzleti titok és a magántitok összehasonlítása
23. Az személyes adathoz fűződő jog
24. A képmáshoz, hangfelvételhez való jog
25. A jogi személyek személyhez fűződő jogai
26. A szellemi alkotásokhoz fűződő jogok rendszere
27. A szerzői jog és a találmányok szabadalmi oltalmának elhatárolása

Politológia

A tantárgy megnevezése - angolul: Politology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0306K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam- és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Bogár László

Oktató: Dr. Ferencz Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A politológia tantárgy az elméleti politikatudomány kérdésfelvetéseinek megismertetésén túl, a hallgatók számára áttekintést nyújt a kormányzati rendszerek alkotmányos és intézményi felépítéséről, különös tekintettel a magyar kormányzati rendszer működésére. A tantárgy elsajátítása során a hallgatók rendszerezett ismereteket szereznek a politikatudomány tartalmi sajátosságairól, módszertani jellegzetességeiről és a politika világának törvényszerűségeiről. E törvényszerűségek feltárása során a hallgatók bepillantást nyernek a politikum egyetemes értékeibe, és megtanulnak eligazodni a politikai érdekek és ideák, a hatalom és az uralom, a politikai, a választási, a kormányzati és a pártrendszerek, a demokrácia dilemmái, az alkotmányos állam tartalmi és formai kritériumai, valamint a politikai ideológiák között. Az eszmetörténeti részek, a kormányzati és a politikai rendszerek leíró elemzése a felmerülő problémák megfogalmazásához szükséges alapokat tartalmazzák és hozzájárulnak a demokratikus politikai vitakultúra elsajátításához is. A kurzus során részletesen lesz szó továbbá a pártokról mint a politika központi szereplőiről, a pártok versengésének keretétül szolgáló választási rendszerekről, valamint a politikai életet meghatározó egyéb tényezőkről mint például a nyugati civilizáció nagy eszméi és ideológiai vagy a politikai kultúra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Bevezetés. A tantárgy követelményeinek ismertetése. A Bevezetés a politikatudományba. Politikatudományi alapismeretek közvetítése és a politikatudomány diszciplináris fejlődésének felvázolása. A politika tárgyra, elméletére és módszerére valamint alapfogalmaira (érdek, akarat, hatalom, legitimitáció, politikai értékek) vonatkozó fejtegetések és értelmezések. A politikai gondolkodás kialakulása.
- A politikatudományi alapfogalmak. A politika, a hatalom, az uralom és a legitimitáció. Az uralom típusai. A politika, mint hivatás.
- Politikai ideológiák. Az ideológia fogalma, funkciója, az ideológiák kialakulása. Értékek és eszmék, szabadság, egyenlőség, szolidaritás. A liberális, a konzervatív és a szocialista eszmerendszer.
- A politikai rendszer és működése. A politikai rendszer intézményes valósága és folyamatai, az állam- és kormányzati formák típusai, a hatalommegosztás ágai valamint a diktatórikus és demokratikus politikai rendszerek.
- Demokráciamodellek. Totalitarizmus-elméletek. A politikai rendszerek változása.
- A kormányzati rendszer. Az elnöki és parlamentáris rendszerek. A parlamentarizmus sajátosságai.
- A magyar politikai rendszer. A magyar kormányforma.
- A politikai párt fogalma, funkciói, szervezete, a pártcsaládok. A pártrendszerek tipológiája. A magyar pártrendszer. A választási rendszer.

Évközi tanulmányi követelmények: az előadásokon való megjelenés

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): *Politika és politikatudomány*. Budapest, Aula Kiadó, 2003, 2005.
Bihari Mihály – Pokol Béla (2008): *Politológia*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.

Ajánlott irodalom:

Gyurgyák János (2003): *Mi a politika? Bevezetés a politika világába*. Budapest, Osiris Kiadó.
Körösnéyi András – Tóth Csaba – Török Gábor: *A magyar politikai rendszer*, Osiris, Budapest, 2007

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az írásbeli vizsga anyagát a kötelező irodalom vonatkozó fejezetei és az előadáson elhangzottak együttesen képezik. A vizsgakérdések a tematikában jelzett kérdéskörökhöz igazodnak. A felkészülést segítik a tankönyv vonatkozó fejezeteinek végén megadott ellenőrző kérdések.

Büntetőjog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Criminal law 2.

A tantárgy megnevezése - németül: Strafrecht 2.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0401K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog I.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k): Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus során megtanítjuk az elkövetőkre és a stádiumokra vonatkozó stúdiumokat. Megismertetjük a hallgatókkal az egység, többség, halmazat tanát, valamint a büntetőjogi szankciók rendszerét. A szankciók fajtáit, azok célját, feladatát. Áttekinti a halálbüntetés elméleti kérdéseit. Bemutatja a büntetéseket, a mellékbüntetést és az intézkedéseket. A büntetés kiszabásának elveit is megismerteti a hallgatókkal. Az elítéléshez fűződő hátrányokat illetve az azok alóli mentesülés lehetőségeit is ismertetjük a hallgatókkal. Bemutatjuk a fiatalkorúak büntetőjogának nemzetközi és hazai kialakulását, a hatályos magyar szabályokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Elkövetők
- Stádiumok
- Egység, többség, halmazat.
- Szankciók a büntetőjogban, a büntetés jogalapja, célja. A magyar szankciórendszer felépítése
- A halálbüntetés elméleti kérdései.
- A szabadságvesztés büntetés. A feltételes szabadságra bocsátás. Az elzárás
- A közérdekű munka és a pénzbüntetés A foglalkozástól eltiltás, a járművezetéstől eltiltás
- A kitiltás és a kiutasítás. A sportrendezvények látogatásától való eltiltás
- A közügyektől eltiltás. Az intézkedések.
- A büntetés kiszabásának elvei. A halmazati és az összbüntetés. A büntetés enyhítése. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztése
- Mentés az elítéléshez fűződő hátrányok alól. Az ismételt bűnelkövetés és a bünszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
- A fiatalkorúak büntetőjoga.

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Belovics Ervin – Geller Balázs – Nagy Ferenc – Tóth Mihály: Büntetőjog I. (A 2012. évi Btk. alapján), Szerkesztő-
lektor: Busch Béla. Budapest, HVG Orac Kiadó 2012.

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv.
- A Kúria vonatkozó büntetőjogi iránymutatásai az előadáson elhangzottak szerint

Ajánlott irodalom:

Deres Petronella – Domokos Andrea: Büntető anyagi jog II. az új Btk. alapján, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az elkövetők, a tettesek, a részesek
2. A többes elkövetés
3. A bűncselekmény stádiumai, Az előkészület, a kísérlet
4. Egység
5. Többség, halmazat.
6. A büntetőjogi szankciók célja, feladata
7. Büntetési elméletek, a magyar büntetőjogi szankciórendszer felépítése
8. A halálbüntetés abolíciója
9. Az életfogytig tartó szabadságvesztés
10. A határozott ideig tartó szabadságvesztés, a feltételes szabadságra bocsátás, az elzárás
11. Közérdekű munka és pénzbüntetés Közügyektől eltiltás
12. Foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás
13. Kitiltás, a sportrendezvények látogatásától való eltiltás, a kiutasítás
14. A büntetés végrehajtását kizáró okok
15. Megrovás, próbára bocsátás, jóvátételi munka
16. Pártfogó felügyelet, az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele
17. A kényszergyógykezelés Elkobzás, vagyonekobzás
18. A büntetés kiszabására vonatkozó szabályok, elvek
19. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése
20. A halmazati büntetés és az összbüntetés
21. A büntetés enyhítése
22. Az ismételt bűnelkövetés és a bünszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
23. Mentésítés az elítéléshez fűződő hátrányok alól
24. A fiatalkorúakra vonatkozó speciális rendelkezések a magyar büntetőjogban

Családi jog

A tantárgy megnevezése - (angolul): Family Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 7

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték : 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0402K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Sinkuné Dr. Földvári Mária

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A családjog tárgy oktatása során a magánjog egyik legfontosabb területe kerül megismertetésre a hallgatókkal. A családjog tárgy három fő területre koncentrál. A házasság témakörében a házasságkötés anyagi és eljárásjogi feltételrendszerével, az érvényesség, érvénytelenség kérdéskörével ismerkednek meg a hallgatók. A rokonság témaköre a többi meghatározó családjogi jogviszonyt foglalja magába, ide értve az örökbefogadás kérdését, az apasági vélelmeket, az anyaság megállapításának kérdéseit is. A gyámság témaköre szintén komplex módon tartalmazza az eljárási és anyagi jogi szabályokat. Valamint a házasság felbontása, házastársi vagyontársaság, szülői felügyeleti jog rendezése, kiskorú és nagykorú gyermek tartása és házastársi tartás témakörének részletes szabályozását lehet megismerni.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A család a történelemben, fogalma, feladatai, alapelvei, jogforrásai
- A családi jogállás, örökbefogadás, rokonság
- A házasság létrejötte, jogi tartalma. A házassági akadályok, a házasság érvénytelensége
- A házasság megkötése. A házasság megszűnésének esetei
- Szülői felügyeleti jog rendezése
- Rokontartás, házastársi tartás
- A gyermekek tartása
- A szülők és a gyermekek közötti jogviszony. A kapcsolattartás.
- Egységes apasági vélelmek
- A lakáshasználat rendezése
- A házassági vagyontársaság megszűnése és megszüntetése
- A gyámság

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Családjogi törvény magyarázata – Kjk Kerszöv.

Dr. Csiky-Dr. Filó: Magyar családjog

Dr. Bencze Lászlóné – Gyermekelhelyezés, gyermektartás

Dr. Csiky-Dr. Bujdosó-Dr. H. Váczy: Apasági perek, apaságvizsgálat

Dr. Csúri Éva: A házassági vagyonjog gyakorlati kérdései – Kjk: Kerszöv

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A családjog alapelvei
2. A házasság érvénytelenítésének okai
3. A házasság érvénytelenítésének megállapítása
4. A házastársak személyi viszonyai
5. Élettársi tartás
6. Élettársak lakáshasználatának rendezése
7. A házassági akadályok
8. A gyámrendelés
9. A gyámság gyakorlása, a gyámság megszűnése
10. Szülői felügyeleti jog rendezése
11. Harmadik személynél elhelyezés, szülői felügyelet megváltozása
12. Kiskorú gyermek tartása
13. Nagykorú gyermek tartása
14. A házasságkötést megelőző eljárás
15. A házasság megkötése
16. A házasság megszűnésének esetei
17. A házasság felbontása
18. Kapcsolattartás
19. A házastársi tartás és feltételei
20. A rokontartás feltételei, rangsora, mértéke és módja
21. Apaság megállapítása, az anyaság ténye
22. Apaság vélelmének megdöntése, egyes vélelmek
23. Az örökbefogadás feltételei, megszűnése
24. A közös lakás használatának megosztása
25. A lakás elhagyására kötelezés
26. A lakáshasználati jog ellenértéke, többlethasználati díj, lakáshasználati szerződés
27. A házastársi vagyonjog általános rendelkezései
28. A házastársi vagyonközösség közös- és különvagyona
29. A közös vagyon megosztása, vagyonleltár
30. Közös tulajdon megszüntetésének módjai

Felekezeti egyházjog

A tantárgy megnevezése - angolul: Confessional canon law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 6 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0403K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyháztörténet

Tantárgyfelelős: Dr. Antalóczy Péter

Oktató(k): Dr. Antalóczy Péter, Dr. Ormóshegyi Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatása keretében sor kerül a magyarországi történelmi egyházak, illetve felekezetek hatályos joganyagának bemutatására, melynek során a hallgatók bevezetést nyernek az egyes felekezetek intézményrendszerébe és annak működésébe. Ezen túlmenően a kurzus a felekezeti egyházjog ökumenikus vonatkozásait is bemutatja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A felekezeti egyházjog alapfogalmai (hit, vallás, egyház, egyházjog). A felekezet fogalma és jogi státusza. A felekezeti egyházjog forrásai.
- Katolikus egyházjog I
- A református egyházjog elméleti alapjai (egyházkormányzás, egyház-alkotmányi alapelvek).
- A református egyház szervezete a hatályos alkotmány szerint.
- Az egyházi bírászkodás elméleti alapjai.
- Az evangélikus egyházjog.
- Az unitárius egyházjog. Az unortodox egyházjog.
- Az izraelita egyházjog.

Évközi tanulmányi követelmények: A kurzus teljesítésének feltétele a zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Antalóczy Péter: Felekezeti egyházjog alapjai, Bp. 2011.

Ajánlott irodalom:

Rác Lajos (szerk.): Felekezeti egyházjog, Budapest 2004.

Szathmáry Béla: Magyar egyházjog, Budapest 2004.

Infokommunikációs jog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Infocommunication Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0404K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Infokommunikációs jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Dr. Tóth András, Dr. Grad-Gyenge Anikó, dr. Szentlélek Szabolcs, dr. Hegedűs Bulcsú

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az infokommunikációs jog az információs társadalom szabályozási kérdéseivel foglalkozó jogterület. Az információs társadalom számos jogágot (adatvédelmi jog, szerzői jog, közigazgatás jog, alkotmányjog, elektronikus hírközlésjog, médiajog) reflektálásra készített, ezért az infokommunikációs jog interdiszciplináris jogterület, amelyet jól kifejez a tárgy oktatói gárdája is. A tárgy célja korunk meghatározó társadalmi jelentőségével, az információs társadalom változatos jogi problémáival megismertesse a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Információs jog 1.
- Információs jog 2.
- Információs jog 3.
- Elektronikus hírközlésjog 1.
- Elektronikus hírközlésjog 2. és Elektronikus kereskedelem 1.
- Elektronikus kereskedelem 2.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tóth András (szerk.): Infokommunikációs jog II., Partocínium Kiadó, 2013

Előadás anyaga, amelyek elérhetők a Moodle rendszerben.

Az elektronikus hírközlésjogi résznél különösen is fontos, hogy a jegyzetet az órai előadás és a tételsor mentén tanulmányozzák, mert a jegyzet egyébként bővebb mint amit tudni kell!

Ajánlott irodalom:

Tóth András: Az elektronikus hírközlés és média gazdasági szabályozásának alapjai és versenyjogi vonatkozásai, HVG ORAC Kiadó, 2008

Jóri András, Hegedűs Bulcsú (szerk.): Adatvédelem és információszabadság a gyakorlatban, Complex Kiadó, 2010

Kovács András: Piacszabályozás és jogorvoslat. HVG-Orac Kiadó, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

Tételsor

Elektronikus kereskedelem joga

1. Az elektronikus kereskedelmi szabályozás alapvető fogalmai (elektronikus úton nyújtott szolgáltatás, szolgáltató, közvetítő szolgáltató, igénybevevő)
2. Az Elkertv. tárgyi hatálya és korlátai
3. Az Elkertv. személyi hatálya és korlátai
4. Az előzetes engedélyezést kizáró elv és a hozzá kapcsolódó bírósági gyakorlat
5. Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatással kapcsolatos adatszolgáltatás és bírósági gyakorlata
6. Az elektronikus úton történő szerződéskötésre vonatkozó szabályok
7. A szolgáltató és a közvetítő szolgáltató felelőssége a szolgáltatásán keresztül hozzáférhetővé tett információért
8. Az értesítési-eltávolítási eljárás
9. Adatvédelem és adatszolgáltatási igény az elektronikus kereskedelemben
10. Az elektronikus hirdetés
11. Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra vonatkozó különös fogyasztóvédelmi szabályok áttekintése
12. Magatartási kódexek alkalmazása az elektronikus kereskedelemben

Elektronikus hírközlésjog

1. Elektronikus hírközlés-szabályozás jelentősége
2. Elektronikus hírközlés és elektronikus hírközlésjog fogalma és elektronikus hírközlésjog hatálya
3. Elektronikus hírközlés-szabályozás jellemzői
4. Konvergencia fogalma és szabályozási következménye
5. EU elektronikus hírközlésjoga modellértékűsége
6. Hálózatsemlegesség fogalma
7. Elektronikus hírközlés-szabályozás európai meghatározottságának jellemzői
8. Globális távközlés-szabályozás fejlődése
9. Reguláció, dereguláció, re-reguláció
10. Versenyteremtés általános modelljei és elemei
11. Piaci kudarcok a távközlésben
12. Magyar távközlés-szabályozás fejlődése
13. Európai elektronikus hírközlés-szabályozás modellje és elemei
14. Liberalizáció jogalapja és jogforrásai
15. Egyetemes szolgáltatás fogalma és köre
16. *BT-, RTT-, Végberendezési Irányelv- és Corbeau* ügyek
17. Piac-szabályozási eszköztár
18. Versenyirányelv tartalma
19. Kettős megközelítés a liberalizáció és harmonizáció terén
20. Harmonizáció jogalapja, jogforrásai és szakaszai
21. JPE jelentősége az arányosság szempontjából
22. JPE fogalma és meghatározása
23. Három-kritérium teszt
24. Kötelezettségszabás és elvei
25. Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv hatálya
26. Adatfeldolgozás biztonsága
27. Közlések titkossága
28. Forgalmi adatok
29. SPAM-re vonatkozó szabályozás
30. Elektronikus hírközlési fogyasztóvédelem
31. Must-carry-val kapcsolatos EU Bírósági gyakorlat
32. Hálózatbiztonság tájékoztatási szintjei
33. Versenyjog mint az EU elektronikus hírközlés-szabályozásának harmadik pillére
34. ITU, WTO, GATS, 4. protokoll

35. Tenger alatti kábelek és műholdak nemzetközi jogi kérdései

Adatvédelem

1. Foglalja össze az információs hatalom mibenlétét! Ismertesse az adatvédelmi jog első három generációját, milyen szabályozási területekre terjednek azok ki?
2. Milyen újabb adatvédelmi generációkat ismer, mik azok sajátosságai, milyen szabályozási megoldások, elvek ismertek azokra?
3. Ismertesse, az OECD és az Európa Tanács adatvédelmi irányelveit, milyen alkotmányos követelményeket fogalmazott meg a Német Szövetségi Alkotmánybíróság az 1981-es un. népszámlálásról szóló határozatában?
4. Milyen megállapításokat fogalmaz meg a Bengemann-jelentés, ismertesse az Unió adatvédelmi irányelvének az adatkezelésre vonatkozó jogalapjait!
5. Milyen okokból vizsgálják felül az adatvédelmi irányelvet? Az irányelv szerint milyen feltételek esetében lehet személyes adatot az Unió területén kívüli országba továbbítani, mi ennek a szabályozásnak a célja?
6. Ismertesse a közösségi jog elsőbbségének és az adatvédelmi irányelv közvetlen hatályának a szabályait! Mi az un. 29. számú munkacsoport?
7. Ismertesse a magyar adatvédelmi szabályozás történetét az 1992 évi LXIII. törvény elfogadásáig! Ismertesse, hogy az alkotmánybíróság milyen főbb tartalmi elemekkel töltötte fel a személyes adatok védelméhez való alkotmányos alapjogot!
8. Ismertesse, hogy milyen főbb okai voltak az első adatvédelmi törvény felülvizsgálatának és a második adatvédelmi törvény elfogadásának. Ismertesse, hogy milyen állami azonosítókat ismer! Mit szabályoz a nemzeti adatvagyron törvény?
9. Ismertesse az adatvédelmi jog fogalmát és helyét a jogrendszerben!
10. Ismertesse az adatvédelmi jogviszony sajátosságait, és alanyait! Ki az adatvédelmi jog tekintetében a harmadik személy?
11. Fejtse ki az Infotv. területi hatályát, és a személyes adat és különleges személyes adat fogalmát! Határolja el egymástól az adatkezelést és az adatfeldolgozást!
12. Ki az adatkezelésben érintett személy és az adatkezelő? Ismertesse az adatkezelés törvény által elrendelt jogalapjaira és az érintett hozzájáruló nyilatkozatára vonatkozó törvényi szabályokat!
13. Ismertesse, hogy a törvény által elrendelt, és az érintett hozzájáruló nyilatkozatán kívül milyen további jogalapokat ismer az Infotv.?
14. Ismertesse a célhoz kötött adatkezelés elvét, az adatminőség elvét, és az adatbiztonság követelményét!
15. Milyen célokat szolgál az adatvédelmi nyilvántartás? Ismertessen olyan személyeket, akiknek nem kötelező a nyilvántartásba bejelentkezniük! Az Infotv. alapján, milyen technológiát kell az adatkezelőnek alkalmaznia?
16. Ismertesse az adattovábbítás és a nyilvánosságra hozatal Infotv. által meghatározott szabályait!
17. Ismertesse az adatkezelésben érintett személy jogait, mely személyekhez, szervekhez fordulhat, ha kifogásolja a személyes adatainak kezelését?
18. Ismertesse a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság hatóság főbb jogköreit, milyen ügyekben illetékes eljárni? Határolja el a Hatóság ombudsmani jellegű és hatósági vizsgálatait! Milyen döntéseket hozhat a hatósági vizsgálatának lezárásakor?

Jog- és állambölcselet I.

A tantárgy megnevezése – angolul: Jurisprudence

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 6 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0405K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató(k): Dr. Pokol Béla, Dr. Tóth Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a jog eredetére, megismerési forrásaira, a jog és az egyéb társadalmi normák elhatárolására, a jogi normák értelmezésére és alkalmazására vonatkozó elméletek bemutatása a jog valóságának a tárgyi jog szövegén túli mélyebb megismertetése érdekében, illetve az értelmiségi jogászai létre történő felkészítés annak bemutatása által, hogy mennyire eltérő módon ragadhatók és válaszolhatók meg az olyan „nagy kérdések”, mint hogy „mi a jog” „milyen kelle(ene) hogy legyen a jog”, „hogyan értelmezendő és alkalmazandó a jog”, „létezik-e objektíve helyes válasz a jog ’nehéz eseteire’”.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A jog rétegei (JE 11-65., TT110-113. o.)
- Az európai jogfejlődés súlyponteltolódásai (TT 113-116. o.)
- A középkori egyetemi jogászság és a joggyakorlat (TT 116-119. o.)
- A bírói szerep történelmi formálódása (TT 119-122. o.)
- A jog értelmi rendszerének történeti kialakulása (TT 122-125. o.)
- A glossátor-korszak kiemelkedő alakjai (TT 125-128. o.)
- A kommentátorok megváltozott intézményi feltételei (TT 128-131. o.)
- A kommentátor irodalom fő alakjai (TT 131-134. o.)
- Professzori konzíliumadás és ítélkező jogi fakultások (TT 134-137. o.)
- Jogi humanizmus (TT 137-140. o.)
- A jog dogmatikai rétege (JE 137-150., TT140-143. o.)
- Magánjogdogmatika (TT 143-151. o.)
- Büntetőjogdogmatika (TT 151-159. o.)
- Az alapjogi réteg általános kérdései (JE 77-96., TT 159-162. o.)
- A jogrendszer alkotmányjogiasítása (JE 122-135., TT 162-165. o.)
- A perlési politizálás kialakulása és szerveződése (JE 185-194., TT 165-171. o.)
- Jogpolitika (JE 177-185., 171-173. o.)
- Magán és állami rendelkezés a jog felett (JE 195-205., TT 173-176. o.)
- A jog forrásainak általános kérdései (JE 207-211., TT 176-179. o.)
- A jog forrásai a magyar jogrendszerben (JE 211-216., TT 179-181. o.)
- A jog értelmezésének általános kérdései (JE 217-230., TT 182-184. o.)
- A magyar felsőbbbírói jogértelmezés (JE 231-240., TT184-187. o.)
- A jog érvényessége (JE 241-250., TT187-190. o.)
- A bírói jogréteg általános kérdései (JE 251-256., TT 190-192. o.)

- A kontinentális precedensjog közös sajátosságai (JE 256-258., TT192-194. o.)
- A magyar bírói precedensjog (JE 259-265., TT194-196. o.)
- Moór Gyula jogelmélete (TT 204-207. o.)
- Horváth Barna jogelmélete (TT 207-210. o.)
- A magyar jogelmélet fejlődése az állampárti évtizedekben (TT 210-212. o.)
- Szűkítő jogelméletek és jogrétegek (JE 269-276., TT212-215. o.)
- A német jogelméleti gondolkodás fejlődése 1800-1930 között (JE 277-283., TT 197-199. o.)
- A mai német jogelmélet (TT 215-217. o.)
- Jürgen Habermas jogelmélete (TT 218-220. o.)
- A francia jogelmélet fejlődése az 1800-as években (JE 283-285., TT 200-202. o.)
- Az angol jogelméleti fejlődés (JE 286-290., TT 202-204. o.)
- Az amerikai jogelmélet fejlődési szakaszainak áttekintése (JE 373-378., TT 221-223. o.)
- A jog gazdasági felfogása; Richard Posner jogelmélete (JE 382-403., TT 223-226. o.)
- A szándékkutató és a textualista jogelmélet (JE 413-422., TT 226-228. o.)
- Posztmodern-kritikai jogelmélet (JE 404-413., 229-231. o.)

Évközi tanulmányi követelmények: Zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

JE: Pokol Béla: Jogelmélet, Századvég Kiadó, Bp., 2005, 11-65., 77-96., 109-150., 177-294. és 373-422. o.

TT: Pokol Béla: Társadalomtudományi Trilógia, Rejtjel Kiadó, Bp., 2011, 110-232. o.

Ajánlott irodalom:

Pokol Béla: A jog rétegei - történeti perspektívában. In: Paksy Máté (szerk.): Európai jog és jogfilozófia: Konferenciatanulmányok az európai integráció ötvenedik évfordulójának ünnepére. Budapest: Szent István Társulat, 2008. pp. 121-146.

Pokol Béla: Az európai jogi gondolkodás újkori fordulata. JOGELMÉLETI SZEMLE 2007/2. szám (http://jesz.ajk.elte.hu/2007_2.html)

Pokol Béla: Miért nem volt Németországban "alapjogi forradalom"? JOGELMÉLETI SZEMLE (jesz.ajk.elte.hu) 2011/3. szám (<http://jesz.ajk.elte.hu/pokol7.html>)

Pokol Béla: Bevezető megfontolások a jogforrások jogelméleti elemzéséhez. JOGELMÉLETI SZEMLE (jesz.ajk.elte.hu) 2000/1. szám <http://jesz.ajk.elte.hu/pokol1.html>

Pokol Béla: Középkori és újkori jogtudomány. Az európai jogi gondolkodás fejlődése. Dialóg-Campus Kiadó. Budapest. 2008

Pokol Béla: A jogdogmatika természetéről. Magyar Jog ,1992/9. szám

Pokol Béla: Az érdekkutató jogtudomány. Jogtud. Közlöny 1998/11.

Közigazgatási jog II.

A tantárgy megnevezése – angolul: Administrative law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0406K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktatók: Dr. Rixer Ádám, Dr. Linder Viktória, Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A helyi-területi igazgatás intézményeinek bemutatására kerül sor a decentralizáció és dekoncentráció elméleti kérdéseinek áttekintésére, valamint az önkormányzatok és dekoncentrált szervek hatályos jog szerinti szervezeti formáinak és működési jellemzőinek bemutatására. Áttekintjük, a nemzetközi trendeket, valamint a hatályos jog szerinti főbb jellemvonásokat a közszolgáltatás-szervezési megoldások területén. A közigazgatási jogi szankció, illetve a szabálysértési jog alapjainak bemutatása pedig már a szilárdabb – közigazgatási jogi – dogmatikai alapok megteremtésével a Közigazgatási jog III. féléves oktatásának megalapozását is szolgálja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Tájékoztató, követelmények ismertetése. Az előző félév tananyagának áttekintése, különös tekintettel a közigazgatás tagolódására, a decentralizáció és dekoncentráció fogalmára
- Az önkormányzatok helye a közigazgatás rendszerében. Feladat- és hatáskörök
- Az önkormányzatok szervezete és társulásai
- Az önkormányzatok működése, pénzügyi alapjai
- A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a közigazgatásban
- A területi kormányhivatal és járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei
- Szolgáltatásszervezési módszerek, új közmenedzsment
- A paraadminisztráció: fogalma, funkciója, megjelenési formái
- A közigazgatási szankció: fogalma, tipológiája, funkciói
- A szabálysértési jog alapjai.
- A közigazgatás elméleti megközelítései

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli javítóvizsgálattal

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Rixer - Hoffman - Szilvásy: *Közigazgatási jog*, Jogi szakvizsga kézikönyvek, II. kiadás, (Novossima, Budapest, 2013.; 3-121. oldal).

Ajánlott irodalom:

Hoffman István - Nagy Marianna (szerk.): *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata*, (HVG-ORAC, Budapest, 2012.)

Patyi András - Varga Zs. András: *Általános közigazgatási jog az Alaptörvény rendszerében*, (Dialog Campus 2012.), a feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó rész

Lőrincz Lajos: *A közigazgatás alapintézményei*, (HVG ORAC, 2010) előadáson megjelölt részei

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Magyarország területi beosztása. A helyi közigazgatás szintjei, az e szinteken található szervtípusok
2. A magyar közigazgatási szervezetrendszer teljes bemutatása (a központi és helyi szervek együttesen) a hatályos szabályozás tükrében. A közigazgatási szervek csoportosítási lehetőségei
3. Dekoncentráció és decentralizáció elvei. Kapcsolatuk a közigazgatás más szervezési elveivel (pl. hierarchia elvével).
4. Az önkormányzati rendszer, az önkormányzás alapelvei
5. Az önkormányzatok szervezete és társulásai
6. Az önkormányzatok feladat- és hatáskörei
7. Az önkormányzatok működése, pénzügyi alapjai
8. A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a közigazgatásban
9. A fővárosi és megyei kormányhivatal, illetve járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei
10. A paraadminisztráció fogalma. A paraadminisztratív szervek bemutatása
11. A paraadminisztráció szerveire vonatkozó hatályos szabályok
12. A közszolgáltatások szervezésének módszerei: a klasszikus weberi modell, az Új közmenedzsment
13. A közigazgatási szankció (fogalma, tipológiája, funkciói). (Kapcsolódása az ellenőrzés és felügyelet tematikájához.)
14. A szabálysértési jog kialakulása, helye a jogágak rendszerében. A szabálysértés fogalma és a szabálysértési felelősség jellemzői
15. A szabálysértési jog szankciórendszere

Polgári jog II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Civil Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0407K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Polgári jog II. tantárgy célja a dologi jog alapvető intézményeinek, illetve az öröklés rendjének megismertetése a hallgatókkal. Ilyen módon ismereteik a polgári vagyonyjog statikus részéről befejeződnek, a dinamikus terület megismerését pedig e félévben megkezdik

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A dologi jog fogalma, szerkezete, tartalma, alapelvei. A tulajdonjog; alanya, tárgya, tartalma, korlátozása. A tulajdonjog megszerzése, megszűnése, eredeti és származékos szerzőmódok
- A közös tulajdon és annak megszüntetése sajátos tulajdonközösségi formák (társasház, társasági tulajdon). A tulajdonjog védelme.
- Korlátolt dologi jogok. Zálogjog. A birtok és a birtokvédelem.
- Az öröklés mint jogutódlás, az öröklési jog alapfogalmai. Törvényes öröklés; leszármazók öröklése, özvegyi jog, ági öröklés. Végintézkedésen alapuló öröklés; a kötelesrész. Az öröklés joghatásai, felelősség az örökhagyó tartozásaiért

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadásokon való jelenlét nem kötelező, de erősen ajánlott.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Lenkovics B.: Dologi jog, (Eötvös Kiadó), Fábíán F.: Előadásvázlatok a dologi jog köréből, Patrocínium (várhatóan 2014. vége), Előadásvázlatok az öröklési jog köréből, Patrocínium (2014.)

Ajánlott irodalom:

Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban.

Büntető eljárásjog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Criminal Procedural Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0501K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Czine Ágnes

Oktató(k): Dr. Dobrocsi Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A büntetőeljárás alapfogalmai. A büntetőeljárás jog hatálya, forrásai, helye a jogrendszerben. A büntetőeljárás rendszerek.
- A büntetőeljárás történeti vázlata. Az 1998. évi XIX. törvény szerkezete.
- Büntetőeljárás alapelvek I. [Az alapelvek fogalma és csoportosítása. A hivatalból történő eljárás, jog a bírósági eljáráshoz és a jogorvoslati jog, az eljárás feladatok megoszlása és a vádelv, az ártatlanság véelme és a kapcsolódó elvek.]
- Büntetőeljárás alapelvek II. [A védelem joga, az anyanyelv használata, a büntető felelősség önálló elbírálása, a tárgyalási alapelvek.]
- A büntetőeljárás alanyai I. [Az alanyok osztályozása. Bíróságok, ügyészség, nyomozó hatóságok.]
- A büntetőeljárás alanyai II. [Terhelt, védő, sértett, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, egyéb érdekelt, képviselők, segítők.]
- A büntetőeljárás általános szabályai. A bizonyítás elvi kérdései, alapfogalmai és módszerei.
- A bizonyítási eszközök. A tanú és a tanúvédelem. A szakvélemény. A tárgyi bizonyítási eszköz és az okirat. A terhelt vallomása. A bizonyítási eljárások.
- A büntetőeljárás kényszerintézkedések osztályozása, alkalmazásuk elvei. A személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések.
- Egyéb jogokat érintő, valamint az eljárás rendjét biztosító kényszerintézkedések.
- A nyomozás. A nyomozás elvi kérdései. Nyomozás és vizsgálat. A nyomozás megindulása és lefolytatása. A gyanú és a megalapozott gyanú. A nyomozási határozatok. A nyomozási bíró eljárása. A titkos adatszerzés.
- A vád és a vádemelés. A vád fogalma és jelentősége. A vádemelés formái. A vádemelés elhalasztása. A közvetítői eljárás.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról

Tananyag és a vizsga anyaga:

1. az 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról
2. az előadás anyaga

Ajánlott irodalom:

Király Tibor: Büntető eljárási jog 4. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételek

1. A büntetőeljárás és a büntető eljárási jog (alapfogalmak, feladatok)
2. A büntető eljárási jog forrásai és hatálya
3. A büntető eljárási jogviszonyok és cselekmények
4. A büntetőeljárás történeti rendszerei
5. A magyar büntetőeljárás jogi szabályozásának történeti vázlata (1896-tól napjainkig)
6. A büntetőeljárás formái: általános, külön- és különleges eljárások
7. A büntetőeljárás menete
8. A büntetőeljárás alapelveinek fogalma és rendszerezése. Az alapelvek és az eljárási modellek közötti összefüggések
9. A hivatalból való eljárás elve. Gyanú és megalapozott gyanú
10. A büntetőeljárás megindításának feltételei és akadályai
11. Az eljárási feladatok megoszlása
12. A bírósági eljárás alapja; a törvényes vád; jog a bírósági eljáráshoz
13. Az ártatlanság védelme; az önvádra kötelezés tilalma
14. A védelem joga
15. A bírósági tárgyalás alapelvei (közvetlenség, szóbeliség, nyilvánosság); az anyanyelv használatának joga
16. A tisztességes eljárás elve
17. Személyek a büntetőeljárásban. A büntetőeljárás szereplőinek (alanyainak) rendszere
18. A jog és cselekvőképesség a büntetőeljárásban
19. Az ügyész a büntetőeljárásban
20. A nyomozóhatóságok
21. A hatáskör és illetékesség a büntetőeljárásban
22. A bíróságok hatásköre és illetékessége
23. A kizárás. A bírákra, az ügyészre és a nyomozóhatóság tagjaira vonatkozó kizárási szabályok
24. A terhelt eljárási helyzete, jogai és kötelezettségei
25. A védő eljárási helyzete, jogai és kötelezettségei
26. A sértett eljárási helyzete
27. A magánvádló és a pótmagánvádló
28. A magánfél; az egyéb érdekelt; a képviselők és segítők
29. Idézés és értesítés. Az idézéssel szembeni mulasztás következményei
30. Határidő, határnap; az igazolás
31. A kézbesítés. Másolat az eljárási iratokról
32. Minősített adat megismerése. A megkeresés.
33. Intézkedés az ismeretlen helyen tartózkodó személyek felkutatására
34. A bűnügyi költség

„B” tételek

1. A bizonyítás fogalma; a bizonyítás tárgya
2. A bizonyítás alapfogalmai; a bizonyítás eszközei és a bizonyítási eljárások
3. A bizonyítás elvei. A bizonyítási tilalmak. A közvetett bizonyítás
4. A tanúvallomás. A tanúvallomás tételének akadályai
5. A tanúvédelem
6. A szakértő, jogai és kötelezettségei, a szakértő alkalmazása és kizárása
7. A szakértői vizsgálat és a szakvélemény
8. A tárgyi jellegű bizonyítási eszközök
9. A terhelt vallomása és jelentősége a büntetőeljárásban
10. A szemle, a helyszíni kihallgatás, a bizonyítási kísérlet
11. A felismerésre bemutatás, a szembesítés
12. A büntetőeljárási kényszerintézkedések és az eljárási szankciók; a kényszerintézkedések rendszere

13. Az őrizetbe vétel és az előzetes letartóztatás; az elrendelésük okai és feltételei; az előzetes letartóztatás tartamának szabályozása
14. Az előzetes letartóztatás elrendelése, végrehajtása és megszüntetése
15. A lakhelyelhagyási tilalom és a házi őrizet
16. A távollét
17. Az ideiglenes kényszerógyógykezelés
18. Az óvadék
19. Az eljárás rendjét biztosító eszközök
20. A házkutatás és a motozás
21. A lefoglalás
22. A zár alá vétel és a biztosítási intézkedés
23. A számítástechnikai rendszerben rögzített adatok megőrzésére kötelezés
24. A nyomozás feladata. Nyomozás és vizsgálat
25. Az ügyész és a nyomozóhatóság kapcsolata. A nyomozás alakításai (jegyzőkönyv, jelentés, határozat)
26. A nyomozás megindítása; a feljelentés, a feljelentés kiegészítése, a magánindítvány
27. A feljelentés elutasítása
28. A nyomozás határideje. A nyomozóhatóság ún. egyéb adatszerező tevékenysége
29. Bizonyítás a nyomozás során. A hatósági tanú
30. Jelenlét a nyomozási cselekményeknél
31. A nyomozás felfüggesztése és megszüntetése
32. Az iratismertetés és a nyomozás befejezése
33. Jogorvoslat a nyomozás során
34. Bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés (általános szabályok, bírói engedély)
35. A titkos adatszerzés végrehajtása, eredményének megismerése
36. A titkos adatszerzés és a titkos információgyűjtés eredményének felhasználása
37. A nyomozási bíró, feladata és illetékessége
38. A nyomozási bíró eljárása
39. A vád fogalma és jelentősége. A vád formái
40. Az ügyész teendői a nyomozás befejezése után
41. A vádemelés és a vádemelés részbeni mellőzése
42. A vádemelés elhalasztása
43. A közvetítői eljárás

Büntetőjog III.

A tantárgy megnevezése - angolul: Criminal Law III.

A tantárgy megnevezése - németül: Strafrecht III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0502K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Deres Petronella

Oktató(k): Dr. Deres Petronella

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog Különös Részének első felével ismerkednek meg a hallgatók. Az élet, a testi épség és az egészség elleni, az egészséget veszélyeztető, az emberi szabadság elleni, a nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni, a gyermekek érdekét sértő és a család elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, valamint a közlekedési bűncselekmények témakörében hallgatnak előadásokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Emberölés
- Erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, magzatelhajtás
- Testi sértés, Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, segítségnyújtás elmulasztása
- Az egészséget veszélyeztető bűncselekmények (különös tekintettel a kábítószerrel és a teljesítményfokozó szerrel kapcsolatos tényállásokra)
- Emberrablás, emberrablás feljelentésének elmulasztása, emberkereskedelem, kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
- A nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni bűncselekmények
- A gyermekek érdekét sértő és a család elleni bűncselekmények
- Magánlaksértés, zaklatás, kiszolgáltatott személy megalázása, rágalmozás, becsületsértés, kegyelemsértés, a valóság bizonyítása
- Közlekedési bűncselekmények

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

- Belovics Ervin – Molnár Gábor Miklós – Sinku Pál: Büntetőjog II. (A 2012. évi Btk. alapján), Szerkesztő-lektor: Busch Béla. Budapest, HVG Orac Kiadó 2013.

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
- a Kúria 3/2013 és 4/2013 számú Büntető Jogegységi határozata, a Különös Részt érintő Büntető Jogegységi Határozatok,
- a Legfelsőbb Bíróság III., IV. számú Büntető Elvi Döntése, valamint a Különös Részt érintő Büntető kollégiumi vélemények

Ajánlott irodalom:

Deres Petronella – Domokos Andrea: Büntető anyagi jog III. az új Btk. alapján (Tényállásvázlatok a Büntetőjog Különös Része köréből), Budapest, Patrocinium Kiadó, 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A szándékos emberölés büntettének alapesete és a gondatlan emberölés vétsége
2. Az emberölés minősített esetei az elkövető célzata, motívuma vagy egyéb szubjektív tényállási elem alapján
3. Az emberölés minősített esetei a passzív alanyok, illetve az elkövető személyes minőségére tekintettel
4. A különös kegyetlenséggel, a több emberen ill. a több ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés
5. Erős felindulásban elkövetett emberölés
6. Az újszülött megölésének büntetőjogi értékelése a korábbi és a hatályos magyar büntetőjogban
7. Öngyilkosságban közreműködés és magzatelhajtás
8. Testi sértés
9. Az életveszélyt okozó testi sértés és a halált okozó testi sértés
10. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés
11. Segítségnyújtás elmulasztása és cserbenhagyás
12. Kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, kóros szenvedélykeltés, új pszichoaktív anyaggal visszaélés, teljesítményfokozó szerrel visszaélés
13. Kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
14. Emberrablás, emberrablás feljelentésének elmulasztása és emberkereskedelem
15. Magánlaksértés, zaklatás, kiszolgáltatott személy megalázása
16. Rágalmazás, becsületsértés, kegyeletsértés; a valóság bizonyítása
17. Kiskorú veszélyeztetése, gyermekmunka, kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása
18. Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása, tartási kötelezettség elmulasztása, családi jogállás megsértése
19. Szexuális kényszerítés, szexuális erőszak
20. Szexuális visszaélés
21. Vérfertőzés, szeméremszétség
22. A prostitúcióval kapcsolatos bűncselekmények
23. A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény; a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése
24. Közúti (szándékos) veszélyeztetés; közúti baleset (gondatlan) okozása
25. Járművezetés ittas állapotban; járművezetés bódult állapotban, a járművezetés tiltott átengedése

Európai Unió joga I.

A tantárgy megnevezése - angolul: EU Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0503K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Osztovits András

Oktató: Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy első felében az EU jog- és intézményrendszerét vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- **Az európai integráció II. világháború utáni története:** a II. világháború lezárása, Robert Schuman és Jean Monnet, Montánunió, Római Szerződések (Euratom, EGK)
- **Evolúció:** főbb szerződésmódosítások (Egyesülési Szerződés, EEO, Maastrichti Szerződés, Amszterdami Szerződés, Nizzai Szerződés, Lisszaboni Szerződés), bővítések
- **Az új tagállamok csatlakozásai:** a folyamat, a Csatlakozási Szerződés szerkezete, főbb rendelkezések (pl. földmoratórium)
- **Aktuális intézményrendszer (1):** Tanács, Európai Tanács (összetétel, hatáskör, jogi funkció, politikai szerep), Bizottság (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep)
- **Aktuális intézményrendszer (2):** Parlament (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep), Európai Központi Bank (összetétel, gazdaságpolitikai funkció, hatáskör), Egyéb szervek (Számvevőszék, bizottságok), „egyszemélyes intézmények”
- **Aktuális intézményrendszer (3):** Európai Unió Bírósága (összetétel, hatáskör, funkciók, működés)
- **Az intézményrendszer pro futuro:** aktuális problémák (pl. monetáris unió v. fiskális pluralizmus; kétsebességű Európa stb.), az intézményrendszer aktuális működési mechanizmusa (pl. magyar elnökség), fejlődési lehetőségek v. kényszerek (föderáció, euroszeptizmus stb.)
- **Jogforrástan:** jogforrás: (amiből az érvényes jog megismerhető, ami jogosit vagy kötelez; ami jogi döntés alapját képezheti), a közösségi jog mint nemzetközi jog, - mint szupranacionális jog, - mint tagállami jog, jogforrások tipizálása (pl. alaki-anyagi, elsődleges-másodlagos, írott-íratlan stb.), Hivatalos Lap, a szerződések (felek, funkció, szerkezet, hatály, példa!), rendelet (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), irányelv (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), egyedi aktus: határozat (kibocsátó, funkció, hatály), egyedi aktus: ítélet, végzés (kibocsátó, funkció, hatály), nem kötelező jogforrások (ajánlás, vélemény), nem írott jogforrások, emberi jogok, a bírósági esetjog
- **11. Jogharmonizáció:** fogalmi keretek, elmélet és gyakorlat
- **12. Az európai jog érvényesülése I:** módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog

- **13. Az európai jog érvényesülése II:** az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog

- **14. Kapcsolat a nemzeti bíróságok és az EU Bíróság között:** előzetes döntéshozatali eljárás (lehetősége, kötelezettsége), magyar szabályozás és joggyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

Az Európai Unióról szóló szerződés

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)

Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 31-40. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 40-57. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-67. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 67-73. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 73-89. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 89-99. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 99-104. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 104-122. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 122-136. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 136-141. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 141-144. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 144-160. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 168-176. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 182-187. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 187-194. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 201-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 210-219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 219-224. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 224-235. o.)
20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 236-241. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 241-255. o.)
(A fejezet címe után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

Infokommunikációs jog III.

A tantárgy megnevezése - angolul: Infocommunication Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 5

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0504K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Infokommunikációs jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Dr. Tóth András, dr. Szentléleky Szabolcs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a média szabályozásának átfogó megismertetését tűzi ki célul. A mediaszabályozás történeti és európai aspektusai mellett kiemelt figyelmet kap a hatályos magyar mediaszabályozás bemutatása, miközben kitekintést nyújt a média más jogterületekkel kapcsolatos aspektusaira (pl. alkotmányjog, elektronikus hírközlési jog és versenyjog).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A magyar mediaszabályozás rendszere, alapelvek a magyar mediaszabályozásban, az újságírók jogállása, a sajtófelelősség egyes kérdései
- A magyar mediaszabályozás területi és tárgyi hatályának egyes kérdései (fogalmak, elhatárolások)
- a mediaszabályozó-hatóságok szerepe a médiaigazgatásban (nemzetközi kitekintés), az NMHH Médiatanácsának jogállása, feladat- és hatáskörei, a piacra lépés formái a magyar mediaszabályozásban: a nyilvántartásba vétel, a pályáztatás, Médiatanács szankcióalkalmazásának rendszere (szankciók fajtái, kiszabhatóságának feltételei); A Média- és Hírközlési Biztos intézménye, a kereskedelmi kommunikáció szabályozásának új rendszere (reklám, támogatás, termékelhelyezés stb.)
- A kiegyensúlyozottság elmélet és gyakorlati kérdései; a közszolgálati mediaszolgáltatás gyökerei, fogalma, magyarországi intézmény-rendszere; a kiskorúak védelmének egyes kérdései az új mediaszabályozásban
- A médiapluralizmus fogalma és szabályozási kérdései (médiakonzentráció, hozzáférés: must carry, must offer)
- A média versenyjogi vonatkozásai; Elektronikus média elektronikus hírközlésjogi vonatkozásai (Tóth A.)

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Koltay András, Nyakas Levente (szerk.): Magyar és európai médiajog, Complex Kiadó, 2012

Ajánlott irodalom:

Polyák Gábor: A médiarendszer kialakítása, HVG ORAC Kiadó, 2008

Koltay András, Lapsánszky András (szerk.): A mediaszabályozás kommentárja, HVG ORAC Kiadó, 2011

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR | FACULTY OF LAW
KÁROLI GÁSPÁR UNIVERSITY OF THE REFORMED CHURCH IN HUNGARY

A tételsort a szorgalmi időszak elején megadja a Tanszék.

Jog- és állambölcselet II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Jurisprudence II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jegtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 7 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0505K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Jog- és állambölcselet I.

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató: Dr. Tóth Zoltán

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A jogelmélet diszciplináris önreflexiója
- Közkerölcs/közmorál, kritikai morál, világmorál
- Habermas diskurzusetikája
- Hart a konvencionális és a kritikai erkölcsről, illetve a törvényhozási és a bírói döntési folyamatok morális áthatásáról
- Hart követői és kritikusai az erkölcsről és a demokratikus törvényhozásról
- A római jog rétegeinek és jogász szerepeinek történeti formálódása
- A jog rétegeinek kibomlása a középkori és az újkori jogfejlődés során
- A jog absztrahálódásának formái: regulák, maximák, jogelvek
- A jog absztrahálódásának formái: jogdogmatikai fogalmak és alapjogok
- Jhering jog- és társadalomelmélete
- A büntetőjog gazdasági megközelítése: a bűn gazdaságtana
- A jogi moralizmus büntetőjog-elmélete
- Tárgyi jog és alanyi jog – a jogi pozíciók
- A magyar jogi terminológia formálódása

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Pokol Béla: Autentikus jogelmélet, Dialóg Campus Kiadó, 2010

Ajánlott irodalom:

Gyórfi Tamás, Bódig Mátyás és Szabó Miklós (szerk.): A Hart utáni jogelmélet alapproblémái. Miskolc: Bíbor Kiadó, 2004.

Moór Gyula: Jogfilozófia. Püski Kiadó, Bp, 1994 Peschka Vilmos: A modern jogfilozófia alapproblémái. Gondolat, Bp., 1972.

Jürgen Habermas: A kommunikatív etika. Új Mandátum Kiadó, Bp., 2001 Joel Feinberg: Társadalomfilozófia. Osiris, Bp. 1999

Közigazgatási jog III.

tantárgy megnevezése - angolul: Administrative law III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0506K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktatók: Dr. Rixer Ádám, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I. és a Közigazgatási jog II. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére és egyéb elméleti tudásokra alapítottn e félévben immár mód nyílik a gyakorlati, praktikus ismeretek elsajátítására is; életszerű példákön, jogesetek megoldásán és magyarázatán keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bemutatása, általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A hatósági jogalkalmazás. Aktustan.
3. A közigazgatási hatósági eljárás fejlődése, összevetése más eljárási jogokkal. Az eljárási jog forrásai, alapelvek.
4. A Ket. hatálya, általános eljárási szabályok viszonya a különshöz.
5. Jogutódlás, hatáskör illetékesség.
6. Az első fokú eljárás
7. A közigazgatási hatóság döntései (határozat, végzés).
8. Jogorvoslat
9. Hatósági bizonyítás, igazolvány és igazoltatás. Hatósági ellenörzés.
10. Végrehajtás

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az írásbeli vizsgákról történő távolmaradás esetében kimentésnek helye nincs. Kivételt képez ez alól a tanszék vezetőjének az egyéni mérlegelése, amelynek alapját kizárólag valamely rendkívül méltánylást érdemlő eset (pl. kórházi kezelés) okirati bizonyítéka szolgáltathatja.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

2004. évi CXL. törvény (Ket.)

A közigazgatási eljárásjog [Balla (et al.)]: Közigazgatási eljárásjog. RTF, Budapest, 2013

Ajánlott irodalom:

Rixer – Hoffmann – Szilvássy: Közigazgatási jog - Jogi szakvizsga tankönyv, NOVISSIMA Kiadó, Budapest, 2013. c. tankönyv eljárásjogi fejezetei

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A Ket. megalkotásának indokai, jogfejlődés.
2. Alapelvek, a Ket. célja, összevetés más eljárási jogokkal.
3. Hatály, jogutódlás, adatvédelem.
4. Joghatóság, hatáskör, illetékesség, jogsegély.
5. Az eljárás megindítása, érdemi vizsgálat nélküli elutasítás.
6. Megszüntetés, felfüggesztés.
7. Határidő, kérelem.
8. Jegyzőkönyv, hivatalos feljegyzés.
9. Képviselő, hatósági közvetítő.
10. Kizárási okok az ügyintézővel szemben.
11. Szakhatóság, idézés, értesítés.
12. A tényállás tisztázása, a bizonyítási teher.
13. Ügyfél nyilatkozata, irat.
14. Tanú, hatósági tanú.
15. Szemle, tolmács, szakértő.
16. Az eljárás akadályozásának következményei, tárgyalás.
17. Egyezségi kísérlet, igazolás, iratbetekintés.
18. Semmisség. Fórumrendszer.
19. Határozat, végzés.
20. Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás.
21. Hatósági ellenőrzés. A jogorvoslat rendszere.
22. Fellebbezés.
23. Bírósági felülvizsgálat.
24. Újrafelvételi eljárás.
25. Döntés felülvizsgálat saját hatáskörbe.
26. Felügyeleti eljárás. Felülvizsgálat AB határozat alapján.
27. Ügyészi intézkedések.
28. A határozat kijavítása, kicserélése, kiegészítése.
29. A végrehajtás elrendelése, foganatosítása.
30. Pénzfizetési kötelezettség, végrehajtása.
31. Meghatározott ingóság kiadása.
32. A végrehajtás felfüggesztése, megszüntetése.
33. A végrehajtási jog elévülése, biztosítási intézkedések.
34. Jogorvoslat a végrehajtási eljárásban.
35. Eljárási költség. Értelmező rendelkezések.
36. Elektronikus ügyintézés.
37. A hatósági jogalkalmazás fogalma, tartalma.
38. Az aktusok osztályozása.
39. Mérlegelés – méltányosság.

Munkajog I.

A tantárgy megnevezése – angolul: Labour Law I.

A tantárgy megnevezése - németül: Arbeitsrecht I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0507K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Kun Attila

Oktató: Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Munkajog I. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Polgári Jogi ismeretanyagra is – képes legyen:

- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
- biztosan el tudja határolni a munkaviszony és a munkavégzésre irányuló jogviszonyokat,
- e félévben megismerje a munkajog rendszerét, történetét, céljait, nemzetközi hátterét, fogalomrendszerét, alapelveit, általános szabályait, jogforrási struktúráját illetve a munkaviszony létesítésének szabályait, a munkaviszony főbb tartalmi kérdéseit (a teljesítés, a munkaidő, a pihenőidő, a díjazás stb. kérdéseit), az atipikus munkaviszonyok típusait stb.,
- tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
- ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelezéseit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
- képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A munkajog fogalma. A munkajog elhatárolása, szabályozási és jogforrási rendszere
- A nemzetközi és európai munkajog alapjai (ILO, Európa Tanács, EU)
- A munkajog kialakulása, fejlődése
- Az Mt. bevezető rendelkezései; Jognyilatkozatok, érvénytelenség
- Alapelvek és általános magatartási követelmények; Egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség a munkajogban
- A munkaviszony fogalma, elhatárolása, alanyai
- A munkaviszony létesítése, munkaszerződés
- A munkaszerződés módosítása; A munkáltató személyében bekövetkező változás
- A munkaszerződés teljesítése; A munkáltató és a munkavállaló alapvető jogai és kötelezettségei
- A munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások
- Munkaidő, Pihenőidő
- A munka díjazása

- Atipikus munkaviszonyok jellemzői: a munkaviszony egyes különös típusaira vonatkozó alapvető szabályok

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Munkajog I. (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocínium Kiadó, 2012. Budapest
2. Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocínium Kiadó, 2012. Bp
3. Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

- Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog 2012, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
- Berke-Kiss: Kommentár, 2012, Complex
- Az új Munka Törvénykönyvének Magyarázata, HVG-Orac, 2012.
- HVG 2012 Munkajog különszám
- Lehoczkyné Dr. Kollonay Csilla (szerk.): A magyar munkajog I.-II. Vincze Kiadó, Budapest 2001
- Radnay József : Munkajog Szent István Társulat, Budapest 2008
- Gyulavári Tamás (szerk.): Az Európai Unió szociális dimenziója SzCsM. Budapest.2004.
- Kiss György: Munkajog, Osiris Kiadó, Budapest 2005
- Prugberger Tamás: Európai és magyar összehasonlító munka és közszolgálati jog. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 2006.
- Kiss György (szerk.): Európai munkajog . Osiris Kiadó, Budapest 2001.
- Munkajog Nagy Kézikönyve, Complex Kiadó, Budapest 2008

Polgári jog III.

A tantárgy megnevezése - angolul: Civil Law III.

A tantárgy megnevezése - németül: Zivilrecht III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0508K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kötelmi jog általános részét felölelő tantárgy elsősorban a szerződési joggal foglalkozik, de az új Ptk. rendszerén alapuló tárgy kiterjedten tárgyalja a többi magánjogi kötelelem sajátosságait is.

A tárgy hallgatása során a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a szerződések általános kérdéseiről (szerződés létrejötte, érvényessége, hatályossága, az érvénytelenség esetei, ennek esetleges jogkövetkezmenyei rendszeréről), betekintést nyernek a szerződésszegés jogkövetkezmenyeibe.

E tárgy foglalkozik a károkozásért való felelősség deliktualis és kontraktuális rendszerével is.

A kurzus elengedhetetlen a Polgári jog IV. tárgy hallgatásához is, amely az egyes szerződéstípusok speciális rendelkezéseivel ismerteti meg a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A kötelelem fogalma és jellemzői. Kötelemfakasztó tényállások. A képviselő. Több alany a kötelemben
- A szerződés általános jellemzői. Szerződés létrejötte. A szolgáltatás, mint a szerződés tárgya, a szerződés teljesítése
- A szerződés módosítása és megszűnése, szerződésátruházás. A szerződés érvénytelensége. Szerződésszegés, felelősség a szerződésszegéssel okozott károkért.
- A jogellenes károkozásért való felelősség. A felelősség egyes alakzatai. A kár megtérítése

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadásokon való jelenlét nem kötelező, de erősen ajánlott.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Fábíán F.: Előadásvázlatok a kötelmi jog általános részéből. Patrocinium, 2013.

Ajánlott irodalom:

Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A

- 1/A. A kötelem jellemzői, szerkezete.
- 2/A. Kötelem keletkeztető tényállások.
- 3/A. A képviselő.
- 4/A. A szolgáltatás, a szolgáltatás fajtái.
- 5/A. Visszterhesség-ingyenesség. Feltételtől és időhatározástól függő szolgáltatás
- 6/A. Pénzszolgáltatás, vagylagos felhatalmazottság
- 7/A. A szerződés elemei.
- 8/A. A szerződés létrejötte, és annak speciális esetei.
- 9/A. A szerződés értelmezése
- 10/A. Jogalap nélküli gazdagodás.
- 11/A. A szerződés alakja.
- 12/A. A szerződés érvénytelensége
- 13/A. Az érvénytelenség jogkövetkezményei, az érvénytelenség orvoslása
- 15/A. A szerződés módosítása
- 16/A. A szerződés megszűnése teljesítés nélkül
- 17/A. A teljesítés helye, ideje, módja
- 18/A. A szerződésszegés általános kérdései
- 19/A. A kellékszavatosság. Szavatossági igények és érvényesítésük
- 20/A. Jogsavatosság, termékszavatosság, jótállás
- 21/A. A szerződés megerősítése és biztosítása
- 22/A. Engedményezés és tartozásátvállalás, szerződésátruházás
- 23/A. Több jogosult és több kötelezett a szerződésben

B

- 1/B. A polgári jogi felelősség. A felelősség feltételei és funkciói
- 2/B. Több személy együttes károkozása
- 3/B. Bizonyítási teher
- 4/B. A polgári jogi felelősség általános alakzata
- 5/B. Méltányosság a kártérítés körében
- 6/B. A felelősség egyes esetei. Általános áttekintés
- 7/B. A veszélyes üzem működéséért való felelősség
- 8/B. Felelősség a vétőképtelenek károkozásáért
- 9/B. Felelősség a közhatalom gyakorlásával okozott kárért
- 10/B. Felelősség a megbízott és a képviselő károkozásáért
- 11/B. Az állatok által okozott károkért való felelősség
- 12/B. Felelősség az épületkárokért
- 13/B. A kártérítés fogalma, elvei
- 14/B. A kártérítés módja
- 15/B. Általános kártérítés
- 17/B. A termékfelelősség
- 18/B. Felróhatóság-vétőkesség
- 19/B. A szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség

Polgári perjog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Civil Procedural Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Eljárásjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0509K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Udvary Sándor

Oktató: Dr. Szabó Imre

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E tantárgy a teljesség igényével öleli fel mindazokat a jogszabályokat, amelyek a bírósági jogérvényesítéshez kapcsolódnak. E két féléves tantárgy első felében a tananyag a polgári eljárásjog jogforrásaitól az elsőfokú eljárásra vonatkozó szabályokig tart.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A tárgy bevezetése, a polgári eljárásjog alapfogalmai.
- A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya, a polgári eljárásjog forrásai
- A polgári eljárásjog történeti fejlődése, az 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról, a polgári perrendtartás novellái
- Az igazságszolgáltatás alapelvei
- A polgári eljárás sajátos alapelvei
- Az igazságszolgáltatás szervezete, az eljáró bíróság összetétele, a bírák kizárása
- A polgári bíróságok hatásköre és illetékessége - a joghatóság
- A peres felek és az eljárás egyéb alanyai - a perképesség, a pertársaság, a beavatkozás és a perbehívás, változás a felek személyében
- A perbeli képviselő - a meghatalmazotti, a törvényes és az ügygondnoki képviselő
- A perköltség - a perköltség fogalma, a költségek előlegezése, a perköltség viselése, a költségkedvezmények rendszere
- Az eljárási cselekmények - a határidők, az idézés és a kézbesítés szabályai, a beadványok és a hiánypótlás, a mulasztás és az igazolás
- A kereset és a perindítás - a kereset fogalma és a kereseti jog, a kereset elemei, fajtái
- A kereset módosítása, a keresethalmazat, a viszontkereset és a beszámítási kifogás, a keresetlevél
- A tárgyalás előkészítése - a keresetlevél megvizsgálása, az előkészítő intézkedések, a tárgyalás kitűzése és a perindítás joghatásai
- A tárgyalás szerepe, szerkezete, menete, tárgyalási rendszerek. Az eljárás nyugvása és a per megszüntetése

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András – Pribula László – Szabó Imre – Udvary Sándor – Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog I. – A polgári per általános szabályai, HVG orac, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog - Átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2013

Kapa-Szabó-Udvary: A polgári perrendtartás magyarázata, Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2006 ill. 2010. kiadás

Kiss Daisy: A polgári per titkai, HVG ORAC, Budapest, 2009.

Udvary Sándor: Polgári perrendtartás - kiegészítve jogegységi határozatokkal és a bírósági gyakorlattal, Budapest, Novissima, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A. tétel

- 1/A. A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai
- 2/A. A polgári eljárás szakaszai.
- 3/A. A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.
- 4/A. A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása.
- 5/A. A Polgári Perrendtartásban nevesített alapelvek.
- 6/A. A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.
- 7/A. A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.
- 8/A. A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.
- 9/A. A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.
- 10/A. A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, a Közigazgatási és Munkaügyi bíróságok hatásköre.
- 11/A. A törvényszékek, az ítéltáblák és a Kúria hatásköre.
- 12/A. A pertárgy értéke.
- 13/A. A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.
- 14/A. A vagylagos illetékesség.
- 15/A. A kizárólagos és az alávetéses illetékesség.
- 16/A. A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.
- 17/A. Az eljáró bíróság kijelölése.
- 18/A. A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimitációja. Gyermekek a perben
- 19/A. A perképesesség.
- 20/A. A pertársaság fogalma, fajtái.
- 21/A. A beavatkozás fogalma, fajtái.
- 22/A. Változások a felek személyében.
- 23/A. Az ügyész részvétele a polgári perben.
- 24/A. A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.
- 25/A. A törvényes és az ügygondnoki képviselő.
- 26/A. A meghatalmazotti képviselő.
- 27/A. Az ügyvédek és a jogtanácsosok.
- 28/A. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái.
- 29/A. Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.
- 30/A. A kézbesítés.
- 31/A. Határidő, határnap, mulasztás.
- 32/A. Az igazolás.

B. tétel

- 1/B. A perköltség fogalma, főbb összetevői.
- 2/B. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselővel kapcsolatos költségek.
- 3/B. A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.
- 4/B. A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.
- 5/B. Határozat a perköltség viseléséről.
- 6/B. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.

- 7/B. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.
- 8/B. Az illetékmentesség.
- 9/B. Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.
- 10/B. A kereset fogalma és fajtái.
- 11/B. A keresetváltoztatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.
- 12/B. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.
- 13/B. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.
- 14/B. A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 15/B. A tárgyalás előkészítése és kitűzése.
- 16/B. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.
- 17/B. A keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasítása.
- 18/B. A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 19/B. A szóbeli kereset azonnali tárgyalása és a perelhárító egyezség.
- 20/B. A tárgyalás szerepe, szerkezete. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete
- 21/B. Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
- 22/B. Az első tárgyalás elmulasztása és jogkövetkezményei. (kivéve a bírósági meghagyást)
- 23/B. A bírósági meghagyás.
- 24/B. A folytatólagos tárgyalás és elmulasztásának jogkövetkezményei.
- 25/B. A tárgyalás elhalasztása és jogkövetkezményei.
- 26/B. Az eljárás szünetelése.
- 27/B. Az eljárás félbeszakadása.
- 28/B. A tárgyalás felfüggesztése.
- 29/B. A per megszüntetése.
- 30/B. Ideiglenes intézkedések.
- 31/B. Az elkülönítés és az egyesítés.
- 32/B. A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.

Büntető eljárásjog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Criminal Procedural Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0601K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntető eljárásjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Czine Ágnes

Oktató: Dr. Dobrocsi Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A bírósági szakasz helye és szerepe a büntetőeljárásban. A bírósági eljárás elvei és formái.
- A Büntetőeljárás általános szabályai.
- A tárgyalás bírói előkészítése, annak elvi és gyakorlati jelentősége. A vád elsődleges ellenőrzése, a tárgyalás technikai előkészítése. Az előkészítés során hozható határozatok.
- Az elsőfokú bírósági tárgyalás. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete, annak főbb szakaszai. A perbeszéd.
- Az elsőfokú bíróság határozatai. A bűnösséget megállapító és felmentő ítélet. A megszüntető határozat.
- A jogorvoslatok. A jogorvoslati jog. A jogorvoslat és a perorvoslat. A perorvoslati rendszer sajátosságai.
- A másodfokú bíróság eljárása és határozatai.
- A harmadfokú és a megismételt eljárás.
- Rendkívüli perorvoslatok. A perújítás, a felülvizsgálat és a jogegységi eljárás. Jogorvoslat a törvényesség érdekében. Eljárás alkotmányjogi panasz esetén.
- A külön eljárások elvi kérdései. A fiatalkorúak elleni eljárás. A katonai és a magánvádas eljárás.
- Az egyszerűsített külön eljárások. A bíróság elé állítás. Lemondás a tárgyalásról. A tárgyalás mellőzése. Eljárás a távollévő terhelttel szemben és mentesség esetén. Kiemelt jelentőségű ügyek eljárási szabályai.
- A különleges eljárások általános kérdései, a kártalanítás és visszatérítés, a biztosíték. A határozatok végrehajtása és a kegyelmi eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények: Az órákon való jelenlét

Értékelés módja: Alapvizsga

Az értékelés módszere: Szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról

Ajánlott irodalom:

Király Tibor: Büntető eljárási jog 4. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételek

1. A büntetőeljárás alapfogalmai; a büntetőeljárás feladata, a büntetőeljárási jog forrásai és hatálya
2. A büntető eljárási jogviszonyok és eljárási cselekmények
3. A büntetőeljárás történeti rendszerei
4. A magyar büntetőeljárás szabályozásának történeti vázlata (1986-tól napjainkig)
5. A büntetőeljárás formái: az általános, a külön- és a különleges eljárások
6. A büntetőeljárás alapelveinek fogalma és rendszerezése
7. Az alapelvek és az eljárási modellek közötti összefüggések
8. A hivatalból való eljárás elve. Az eljárás megindításának feltételei és akadályai
9. Az eljárási feladatok megoszlása, a vádelv, a bírósági eljárás alapja, jog a bírósági eljáráshoz
10. Az ártatlanság vélelme, az önvádra kötelezés tilalma és a védelem joga
11. A bírósági tárgyalás alapelvei; az anyanyelv használatának elve
12. A tisztességes eljárás elve
13. Személyek a büntetőeljárásban, rendszerezésük. A jog és cselekvőképesség
14. A bíróságok szerepe és működése a büntetőeljárásban
15. Az ügyész a büntetőeljárásban
16. A nyomozóhatóságok
17. A hatáskör és az illetékesség a büntetőeljárásban. A bíróságok hatásköre és illetékessége
18. Kizárás a büntetőeljárásban; a kizárás szabályozása
19. A terhelt és a védő eljárási helyzete
20. A sértett, a sértett különböző eljárási pozíciói. Az egyéb érdekelt; a képviselők; a segítők
21. A bizonyítás fogalma; a bizonyítás tárgya; a bizonyítás alapkérdései és alapfogalmai
22. A bizonyítás elvei. A bizonyítási tilalmak
23. A tanú; a tanúvallomás; a tanúvédelem
24. A szakértő és a szakvélemény a büntetőeljárásban. A szakvélemény értékelése
25. A tárgyi jellegű bizonyítási eszközök
26. A bizonyítási eljárások
27. A terhelt vallomása és processzuális jelentősége
28. A büntető eljárási kényszerintézkedések és az eljárási szankciók; a kényszerintézkedések rendszerezése
29. Az őrizetbevétel és az előzetes letartóztatás
30. Az óvadék. A távollattartás
31. A lakhelyelhagyási tilalom; a házi őrizet; az ideiglenes kényszergyógykezelés
32. A házkutatás és motozás; a lefoglalás
33. A zár alá vétel és a biztosítási intézkedés; a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés
34. A büntetőeljárás rendjét biztosító eszközök
35. A nyomozás feladata és elvei. A nyomozás menete
36. A nyomozás megindítása; a feljelentés elutasítása
37. Az ügyész és a nyomozóhatóság viszonya; a jogkörök megoszlása
38. A nyomozás felfüggesztése; a nyomozás megszüntetése
39. A nyomozási bíró feladatai és eljárása
40. A bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés és információgyűjtés
41. Az ügyész teendői a nyomozás befejezése után
42. A vád fogalma és jelentősége. A vád formái
43. A vádemelés; a vádirat; a vádemelés részbeni mellőzése
44. A vádemelés elhalasztása
45. A közvetítői eljárás

„B” tételek

1. A tárgyalás bírói előkészítésének célja és feladatai (történeti és összehasonlító elemzés)
2. Intézkedések és eldöntendő kérdések a tárgyalás bírói előkészítése során; a döntései jogkörök megoszlása
3. Az eljárás felfüggesztése a tárgyalás bírói előkészítése során

4. Az eljárás megszüntetése. A tárgyalás kitűzése és az ezzel kapcsolatos intézkedések
5. Az előkészítő ülés
6. A bírósági eljárás formái
7. A tárgyaláson résztvevő személyek. A tárgyalás vezetése, rendjének fenntartása
8. Tárgyalás tartása zárt célú távközlő-hálózat útján
9. A tárgyalási jegyzőkönyv és a bírósági határozatok alakiságai
10. A kifogás az eljárás elhúzódása miatt
11. A tárgyalás menete
12. Bizonyítás az elsőfokú tárgyaláson
13. A perbeszéd és a felszólalások
14. Az elsőfokú bíróság határozatainak rendszere
15. Az ítélet (határozat) hozatal, a határozat kihirdetése; a jogorvoslat bejelentése
16. Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatai
17. A perorvoslati rendszer alapkérdései
18. A fellebbezés és a fellebbezésre jogosultak
19. A revíziós jogkör terjedelme a másodfokú eljárásban
20. Kööttség az elsőfokú ítéleti tényálláshoz; a megalapozatlanság és annak kiküszöbölése a másodfokú eljárásban
21. A hatályon kívül helyezését kimondó másodfokú bírósági határozatok
22. Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása és megváltoztatása a másodfokú eljárásban
23. A súlyosítási tilalom; érvényesülése a másodfokú eljárásban
24. A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezési jog, a harmadfokú bírálat terjedelme. Kööttség a felülbírált ítélet tényálláshoz
25. A harmadfokú bíróság eljárása; az eljárás formái
26. A harmadfokú bíróság határozatai
27. A megismételt eljárások
28. A jogerő, a jogerő társadalmi és jogi jelentősége; a jogerőhatások
29. A jogerő feloldásának elméleti és tapasztalati okai. A rendkívüli perorvoslatok rendszere
30. A perújítás okai; a perújítási indítvány
31. A perújítási eljárás. A perújítási eljárásban hozott határozatok
32. A felülvizsgálat okai; a felülvizsgálati indítvány
33. A felülvizsgálati eljárás
34. A felülvizsgálati eljárás során hozott határozat
35. Jogorvoslat a törvényesség érdekében; a jogegységi eljárás, eljárás alkotmányjogi panasz esetén
36. A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás
37. A katonai büntetőeljárás hatálya; a katonai eljárás alanyai
38. A katonai büntetőeljárás sajátos szabályai; a bűncselekmény elbírálása fegyelmi jogkörben
39. A magánvádas eljárás alanyai; a viszonzvád; nyomozás a magánvádas eljárásban
40. A személyes meghallgatás; a tárgyalás és a perorvoslatok a magánvádas eljárásban
41. A bíróság elé állítás
42. Eljárás a távollévő terhelt ellen
43. Lemondás a tárgyalásról: az intézmény eljárásbeli szerepe, feltételei; az ügyész eljárása
44. Az elsőfokú és a jogorvoslati eljárás a tárgyalásról lemondás esetén
45. A tárgyalás mellőzése
46. Eljárás a mentességet élvező személyek ügyében
47. A kiemelt jelentőségű ügyek eljárási szabályai
48. A jogi személy „elleni” büntetőeljárás
49. A különleges eljárások általános szabályai; a tárgyi eljárás
50. A kártalanítás és a visszatérítés
51. A biztosíték
52. A kegyelmi eljárás

Büntetőjog IV.

A tantárgy megnevezés - angolul: Criminal Law IV.

A tantárgy megnevezése - németül: Strafrecht IV.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0602K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Deres Petronella

Oktató: Dr. Deres Petronella

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog különös rész második felében a hallgatók a vagyoni elleni, a hivatali, a gazdasági, a korrupciós bűncselekményeket, továbbá az igazságszolgáltatás, a közbiztonság, a köznyugalom, a közbizalom és a közigazgatás rendje elleni bűncselekményeket ismerik meg.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A vagyoni elleni bűncselekmények
- A hivatali bűncselekmények. A hivatalos személy elleni bűncselekmények.
- Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények.
- A korrupciós bűncselekmények. A közbiztonság elleni bűncselekmények.
- A köznyugalom elleni bűncselekmények. A közbizalom elleni bűncselekmények.
- A közigazgatás rendje elleni bűncselekmények.
- Gazdasági bűncselekmények

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező tankönyv: Belovics-Molnár-Sinku: Büntetőjog II. A 2012. évi C. törvény alapján. HVG Orac Kiadó, Budapest, 2012.

A kötelező tananyag: a jelenleg hatályos 1978. évi Btk. magyarázata (az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján) és a 2012. évi Btk. magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Ajánlott irodalom:

A hatályos 1978. évi Btk. magyarázatához ajánlott irodalom:

Belovics Ervin-Molnár Gábor-Sinku Pál: Büntetőjog Különös Rész, Budapest, HVG Orac Kiadó, 2010.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Lopás
2. Sikasztás
3. Csalás, gazdasági csalás, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás
4. Hűtlen kezelés, jármű önkényes elvétele
5. Rongálás, jogtalan elsajátítás
6. Orgazdaság, uzsorabűncselekmény
7. A szellemi alkotások büntetőjogi védelme
8. Rablás
9. Kifosztás
10. Zsarolás, önbíráskodás
11. Csődbűncselekmény
12. A fogyasztók érdekeit sértő bűncselekmények
13. A pénzmosás, a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása
14. Költségvetési csalás
15. Pénzhamisítás, pénzhamisítás elősegítése, bélyeghamisítás
16. Embercsempészés
17. Hivatali visszaélés, közfeladati helyzettel visszaélés, bántalmazás hivatalos eljárásban
18. Kényszervallatás, jogellenes fogvatartás
19. A hivatalos személy elleni bűncselekmények, hatóság eljárásának megzavarása, kényszerítés hatósági eljárásban
20. Hamis vád, hatóság félrevezetése
21. Hamis tanúzás, hamis tanúzásra felhívás, tanúvallomás jogosulatlan megtagadása, igazságszolgáltatással összefüggő titoksértés, mentő körülmény elhallgatása, bűnpártolás
22. A korrupciós bűncselekmények
23. Közveszély okozása, közérdekű üzem működésének megzavarása
24. Terrorcselekmény, jármű hatalomba kerítése
25. Visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerral
26. Garázdaság, rendbontás
27. Az okirat büntetőjogi védelme

Európai Unió joga II.

A tantárgy megnevezése – angolul: Law of European Union II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európa Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0603K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai Unió joga I.

Tantárgyfelelős: Dr. Osztovits András

Oktató: Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy második felében a belső piac jogát, a gazdasági alapszabadságokat vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- **Az európai jog érvényesülése:** módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog, az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
- **Az európai jog kikényszerítése:** eljárások a tagállammal szemben, pl. Magyarország v. Szlovákia, a tagállam kártérítési felelőssége (az esetjog mentén, konkrét jogesetek feldolgozásával)
- **Az uniós polgárság:** az uniós polgárt megillető jogosultságok, e jogosultságok gyakorlása
- **Bevezetés a belső piac jogába:** a közös piac, illetve a belső piac fogalma, kialakulása
- **Az áruk szabad mozgása:** az európai üzleti jog funkcionális meghatározása, jelentősége a jogi oktatásban, az áruk szabad mozgása (a szabályozás és funkciója), az Európai Unió Bírósága vonatkozó joggyakorlatának ismertetése
- **A személyek szabad mozgása:** természetes személyek, munkavállalók (a szabályozás és funkciója, jogesetek), társaságok (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- **Szolgáltatások:** szolgáltatások szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- **Tőke:** a tőke szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- **Európai társasági jog:** a társasági jogharmonizáció funkciója, fontosabb irányelvek
- **Európai polgári jog:** szellemi alkotások joga (uniós védjegy és eredet megjelölés, európai szabadalom és minták, szerzői jog, szerződési jog)
- **Európai versenyjog:** EUMSZ és másodlagos jogforrások (a szabályozás és funkciója), az európai és a magyar versenyjog viszonya, európai processzuális versenyjog, kartellek, koncentrációk (szabályozás és esetjog), állami támogatások
- **Európai adójog:** EUMSZ adójogi rendelkezései, hatáskörmegosztás, közvetlen adók (esetjog)

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

Az Európai Unióról szóló szerződés

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)

Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A”

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 31-40. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 40-57. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-67. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 67-73. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 73-89. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 89-99. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 99-104. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 104-122. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 122-136. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 136-141. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 141-144. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 144-160. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 168-176. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 182-187. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 187-194. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 201-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 210-219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 219-224. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 224-235. o.)
20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 236-241. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 241-255. o.)

„B”

1. A lojális együttműködés elve (Tankönyv, 255-261. o.)
2. A tagállamok kártérítési felelőssége az uniós jog megsértéséért (Tankönyv, 261-268. o.)
3. A kötelezettségszegési eljárás (Tankönyv, 268-288. o.)
4. Semmisségi eljárás (Tankönyv, 288-310. o.)
5. Mulasztási eljárás (Tankönyv, 310-315. o.)
6. Az előzetes döntéshozatali eljárás célja, szakaszai, a kezdeményezésre jogosultak, a kérdések (Tankönyv, 315-323. o.)
7. Az előzetes döntéshozatali eljárásban a felek jogai, az előterjesztés szükségessége, megengedhetősége és kötelezettsége (Tankönyv, 323-332. o.)
8. Az előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozat (Tankönyv, 332-336. o.)
9. Az uniós polgárság, az uniós polgárok jogai (Tankönyv, 338-356. o.)
10. A vámunió és az adódiszkrimináció (Tankönyv, 382-389. o.)
11. A mennyiségi korlátozások (Tankönyv, 389-420. o.)
12. A munkavállalók szabad mozgása (Tankönyv, 423-443. o.)
13. A letelepedés, a szolgáltatásnyújtás és a tőke mozgás szabadságának közös alapjai (Tankönyv, 443-461. o.)

14. A társaságok szabad letelepedése (Tankönyv, 464-474.o.)
15. A letelepedési jog és a nemzetközi adójog (Tankönyv, 474-479. o.)
16. A szolgáltatások szabadsága (Tankönyv, 479-489. o.)
17. A tőke- és fizetési műveletek szabadsága (Tankönyv, 489-500. o.)
18. Az európai kartelljog (Tankönyv, 502-515. o.)
19. A piaci erőfölénnyel való visszaélés (Tankönyv, 519-527. o.)
20. Állami támogatások (Tankönyv, 538-546. o.)

(A fejezet címek után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

Jogszociológia

A tantárgy megnevezése - angolul: Sociology of Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jegtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Ajánlott félév: 6

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0604K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth Zoltán

Oktató: Dr. Tóth Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A jog érvényesülési mechanizmusainak megismertetése a hallgatókkal; a különböző jogrendszerek sajátosságainak bemutatása és különbségeik kiemelése; a jog alkalmazásával, a jogi eljárások lefolytatásával, a jogászai szakmákkal kapcsolatos empirikus tényadatok és folyamatleírások ismertetése, és mindezek okainak és társadalmi hatásainak bemutatása - részint a jog hatékonyabb gyakorlati alkalmazásának elősegítése, részint az általános jogászai műveltség elmélyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A jogszociológia szemléletmódja
- A jogszociológia kialakulása és intézményesülése
- Jogászság és jogrendszer.
- A jog és a jogászság expanziója
- A perszociológia kérdései
- A jog elkerülésének újtjai
- Mediáció és arbitráció
- A joghoz jutás esélyei – általános kérdések
- A joghoz jutást biztosító jogintézmények Magyarországon
- Az amerikai kártérítési expanzió
- A jogi eszmék szociológiája
- A jogi oktatás
- A bírói döntés szociológiája

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Pokol Béla: Jogszociológiai vizsgálódások. Rejtjel Kiadó. Budapest, 2003

Pokol Béla: Jogászság és jogrendszer. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2011/4. szám

<http://jesz.ajk.elte.hu/pokol48.html>

Nagy Zsolt: Korunk jogászképzési rendszerei c. tanulmányából „A jogi oktatási rendszerek” c. fejezet I. és II. alfejezete („A kontinentális jog oktatása” és „Az angolszász jog képzési intézményei”) Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2005/1. szám (<http://jesz.ajk.elte.hu/nagy21.html>)

Pokol Béla: A jogi oktatás mint a jogrendszer része. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2001/1. szám
<http://jesz.ajk.elte.hu/pokol5.html>

Tóth J. Zoltán: Az amerikai jogi oktatók helyzete, lehetőségei és tipikus életpályája c. tanulmányából „A jogásszá válás feltételei” c. bevezető fejezet. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2006/1. szám
(http://jesz.ajk.elte.hu/2006_1.html)

Ajánlott irodalom:

Kulcsár Kálmán: A jogszociológia alapjai. Gondolat, Bp., 1976.

Kengyel Miklós: Perkulturúra. Dialog Campus, Bp.-Pécs, 2011.

Max Weber: Gazdaság és társadalom 2/2. (Jogszociológia). KJK Bp., 1995

Kriminológia

A tantárgy megnevezése - angolul: Criminology

A tantárgy megnevezése - németül: Kriminologie

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 6

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0605K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog II.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k): Dr. Deres Petronella; Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnözéssel mint társadalmi tömegjelenséggel foglalkozó tudomány egyes részterületeinek általános és különös bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A kriminológia mint társadalomtudomány. A kriminológia fogalma, feladata, kutatási területe. Kriminológiai kutatási módszerek.
- Kriminológiai irányzatok, elméletek I.
- Kriminológiai irányzatok, elméletek II.
- Kriminológiai irányzatok, elméletek III. A magyarországi kriminalitás általános jellemzői.
- Erőszakos bűnözés
- Gyermekek- és fiatalkori bűnözés
- Alkohol-, és kábítószer-bűnözés
- Szervezett bűnözés
- Vagyon elleni bűnözés
- Viktimológia
- Bűnmegelőzés
- Kriminálpolitika. Vizsgafelkészítés.

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Gönczöl-Kerecsi-Korinek-Lévay: Kriminológia – Szakkriminológia, Complex Kiadó (aktuális kiadás)

Ajánlott irodalom: nincs

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Közigazgatási jog IV.

A tantárgy megnevezése - angolul: Administrative law IV.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0606K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktatók: Dr. Rixer Ádám, Dr. Móré Sándor, Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I., a Közigazgatási jog II. és a Közigazgatási jog III. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére, a közigazgatás személyi állományára és egyéb elméleti valamint eljárásjogi tudásokra alapítottn e félévben immár mód nyílik az egyes igazgatási (szakigazgatási) területek részletező bemutatására is. Az áttekintés nem lehet teljeskörű; a kiválasztott igazgatási területek részben a területek társadalmi jelentősége, a jogi-igazgatási megoldások eredetisége, illetve a tárgyat gondozó tanszék munkatársainak speciális szakértelme alapján kerültek a tematikába. Az ezen stúdium keretében szerzett készségek és ismeretek megalapozzák a későbbi önálló problémamegoldást és munkavégzést is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A sport igazgatása.
- A rendészet fogalma, tartalma. A rendőrségi igazgatás.
- A nemzetbiztonsági igazgatás.
- A honvédelmi igazgatás.
- Az ingatlan – nyilvántartás.
- Versenyigazgatás.
- Építésügyi igazgatás. Kisajátítás.
- Az egészségügyi igazgatás.
- Kulturális igazgatás.
- Közbeszerzés.
- Oktatásügyi igazgatás.
- Idegenrendészeti igazgatás.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli, szóbeli javítóvizsgálattal

Az első két vizsga ÍRÁSBELI, ezek közül legalább az egyik teljesítése KÖTELEZŐ, egyben előfeltétele az EGYSZERI SZÓBELI javító vizsgának. Ez azt is jelenti, hogy aki csupán az egyik írásbelin vesz részt, az mehet ugyan szóbeli ismétlő vagy javító vizsgára, ám ezzel lemond egy vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a

hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és a tárgyhoz kapcsolódó – az egyes előadásokon ismertetett – jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az írásbeli vizsgákról történő távolmaradás esetében kimentésnek helye nincs. Kivételt képez ez alól a tanszék vezetőjének az egyéni mérlegelése, amelynek alapját kizárólag valamely rendkívül méltánylást érdemlő eset (pl. kórházi kezelés) okirati bizonyítéka szolgáltathatja.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Közigazgatási jog – Különös rész (Lapsánszky András szerk.), Complex Kiadó, Budapest, 2013. - megjelenés alatt.

Ajánlott irodalom:

Rixer Ádám: Humán közszolgáltatások igazgatása. KRE jegyzet 2011.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A rendészet fogalma, tartalma.
2. A rendészet tartalma, sajátosságai.
3. A rendőrség feladata, hatáskörei, szervezete.
4. A rendőrség személyi állománya. Civil ellenőrzés.
5. A rendőri kényszerítő eszközök.
6. A rendőri intézkedések.
7. A rendőrség titkos információgyűjtése.
8. A rendőri intézkedések elleni jogorvoslatok. Civil ellenőrzés.
9. A nemzetbiztonság: igazgatás feladata, hatáskörei, szervezete.
10. A nemzetbiztonsági szolgálatok titkos információgyűjtése. Parlamenti ellenőrzés.
11. A honvédelmi igazgatás irányítása, feladat, hatáskörszervezet.
12. Honvédelmi kötelezettségek.
13. Építésügyi igazgatás. Fórumrendszer, engedélyezés, kötelezések.
14. A kisajátítási eljárás.
15. Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei, igazgatásának főbb kérdései.
16. Az ingatlan-nyilvántartás tárgya, tartalma, részei.
17. Az ingatlan-nyilvántartási eljárás főbb szabályai, a különleges eljárások.
18. Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere, betegjogok.
19. Az egészségügyi szolgáltatást ellátó szervek, az ellátórendszer. Közegészségügy, járványügy.
20. A kulturális igazgatás funkciói; ágazatai.
21. A kulturális igazgatás intézményrendszere, a kulturális örökség védelme.
22. A közgyűjtemények igazgatása.
23. Az oktatási igazgatás szervei, állami és önkormányzati feladatok.
24. A felsőoktatás rendszere. A szakképzés.
25. Kormányzati döntés előkészítés és koordináció az uniós ügyekben.
26. Sportigazgatás.
27. Közbeszerzések igazgatási összefüggései.
28. Versenyigazgatás Magyarországon és az Unióban.

Munkajog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Labour Law II.

A tantárgy megnevezése - németül: Arbeitsrecht II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0607K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Munkajog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Kun Attila

Oktató: Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Munkajog II. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Munkajog I. ismeretanyagára – képes legyen:

- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
- e félévben megismerje a munkaviszony megszűnésének/megszüntetésének, a munkajogi kártérítési felelősségnek, a kollektív munkajognak, az atipikus munkajogviszonyoknak, a közszféra munkajogának és a munkaügyi igazgatásnak / állami munkaügyi politikának a főbb szabályait,
- tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
- ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelességeit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
- képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A munkaviszony megszűnése, megszüntetése.
- A munkajogi felelősség rendszere; A munkavállaló kártérítési felelőssége
- A munkáltató kártérítési felelőssége
- A munkaügyi kapcsolatok és a kollektív munkajog fogalma, rendszere és alanyai; országos érdekegyeztetés és ágazati párbeszéd
- A szakszervezet
- Kollektív tárgyalás, Kollektív szerződés
- Participáció, Üzemi tanács
- A munkaügyi viták rendszere és sajátosságai
- Sztrájk
- A munkaviszony egyes különös típusaira vonatkozó szabályok; A vezető állású munkavállalókra vonatkozó eltérő rendelkezések
- Közszféra munkajogának alapkérdései (Kttv., Kjt.)
- Munkavédelem
- Munkaügyi ellenőrzés

Évközi tanulmányi követelmények: részvétel az előadásokon

Értékelés módja: Alapvizsga

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli

(Írásbeli “beugró” minimumkérdések + Szóbeli vizsga tételsor alapján).

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Munkajog II. (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocínium Kiadó, 2013. Bp.
- Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocínium Kiadó, 2012. Bp
- Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

- Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog 2012, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
- Kiss-Berke: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, 2012, Complex, Bp.
- Az új Munka Törvénykönyvének Magyarázata, HVG-Orac, 2012.
- HVG 2012 Munkajog különszám
- Lehoczky Dr. Kollonay Csilla (szerk.): A magyar munkajog I.-II. Vincze Kiadó, Budapest 2001
- Radnay József : Munkajog Szent István Társulat, Budapest 2008
- Gyulavári Tamás (szerk.): Az Európai Unió szociális dimenziója SzCsM. Budapest.2004.
- Kiss György: Munkajog, Osiris Kiadó, Budapest 2005
- Prugberger Tamás: Európai és magyar összehasonlító munka és közszolgálati jog. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 2006.
- Kiss György (szerk.): Európai munkajog . Osiris Kiadó, Budapest 2001.
- Munkajog Nagy Kézikönyve, Complex Kiadó, Budapest 2008

Polgári jog IV.

A tantárgy megnevezése - angolul: Civil Law IV.

A tantárgy megnevezése - németül: Zivilrecht IV.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0608K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Grad-Gyenge Anikó

Oktatók: Dr. Sándor István, Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Ptk.-ban szabályozott egyes szerződéstípusok ismertetése, ezen túlmenően a Ptk.-n kívüli és az atipikus szerződések jogszabályi hátterének és bírósági gyakorlatának bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Bevezetés a kötelmi jog különös részébe. Az adásvételi szerződés általános szabályai
- A tulajdonjog átruházására irányuló szerződések (adásvétel különös nemei és altípusai, csereszerződés, ajándékozási szerződés)
- A vállalkozási szerződés (általános szabályai és speciális alakzatai)
- A megbízási típusú szerződések
- A használati szerződések (ingó és ingatlan bérleti szerződés, haszonbérlet, haszonkölcsön)
- A letéti szerződés (általános szabályai és speciális esetei)
- A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés
- A hitel- és számlaszerződések
- A biztosítéki szerződések
- A biztosítási szerződések
- Egyéb szerződéstípusok a Ptk.-ban (tartrási, életjáradéki szerződés, polgári jogi társaság)
- A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadásokon való jelenlét kötelező.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli. A jobb jegyért, illetve a jelesért a Boóc-gyűjtemény kijelölt jogeseteit meg kell oldani.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A Boóc Ádám – Fábán Ferenc – Grad-Gyenge Anikó és Sándor István által írandó: Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből. Patrocinium, Budapest, 2014³.

Ajánlott irodalom: Az új Ptk. egyes kommentárjai.

Polgári perjog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Civil Procedural Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Eljárásjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0609K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári perjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Udvary Sándor

Oktatók: Dr. Szabó Imre, Dr. Udvary Sándor, Dr. Szücs Katalin, Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E két féléves tantárgy második felében az előadások tematikája, a tananyag a határozatok fajtáitól a perorvoslati rendszeren keresztül a különleges eljárásokra vonatkozó szabályokig terjed.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A bizonyítás, a bizonyítási rendszerek
- A bizonyítás alapelvei, a bizonyítási eszközök.
- A bírósági határozatok fogalma, fajtái, tartalma.
- A perorvoslati rendszerek, a perorvoslat fogalma, fajtái, hatálya
- A rendes perorvoslatok, a fellebbezés.
- A rendkívüli perorvoslatok: a felülvizsgálat és a perújítás
- A különleges perek fogalma és köre, közös jellemzőik A személyállapottal kapcsolatos perek és közös szabályaik, valamint részletes szabályai
- A közigazgatási perek
- A sajtó-helyreigazítási per, általános személyiségvédelmi per
- Iparjogvédelmi és szerzői jogi perek; kisértékű perek és kiemelt jelentőségű ügyek
- A munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek. Birtokvédelmi per
- A társaságok és a társadalmi szervezetek határozatainak bírósági felülvizsgálata, a választottbíráskodás.

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András, Pribula László, Szabó Imre, Udvary Sándor, Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog I., Budapest, HVG-ORAC 2013.

Osztovits András, Pribula László, Udvary Sándor, Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog II., Budapest, HVG-ORAC 2013.

Ajánlott irodalom:

Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog - Átdolgozott kiadás, Budapest, Osiris 2012

Kapa-Szabó-Udvarý: A polgári perrendtartás magyarázata, Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2006 ill. 2010. kiadás

Kiss Daisy: A polgári per titkai, HVG ORAC, Budapest, 2009.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételek

- 1/A. A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai.
- 2/A. A polgári eljárás szakaszai.
- 3/A. A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.
- 4/A. A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természet, osztályozása.
- 5/A. A Polgári Perrendtartásban nevesített alapelvek.
- 6/A. A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.
- 7/A. A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.
- 8/A. A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.
- 9/A. A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.
- 10/A. A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, valamint a Közigazgatási és munkaügyi bíróságok hatásköre.
- 11/A. A törvényszékek, az ítélőtáblák és a Kúria hatásköre.
- 12/A. A pertárgy értéke.
- 13/A. A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.
- 14/A. A vagylagos illetékesség.
- 15/A. A kizárólagos és az alávetéses illetékesség.
- 16/A. A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.
- 17/A. Az eljáró bíróság kijelölése.
- 18/A. A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimitációja. Gyermekek a perben
- 19/A. A perképesség.
- 20/A. A pertársaság fogalma, fajtái.
- 21/A. A beavatkozás fogalma, fajtái.
- 22/A. Változások a felek személyében.
- 23/A. Az ügyész részvétele a polgári perben.
- 24/A. A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.
- 25/A. A törvényes és az ügygondnoki képviselő.
- 26/A. A meghatalmazotti képviselő.
- 27/A. Az ügyvédek és a jogtanácsosok.
- 28/A. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái.
- 29/A. Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.
- 30/A. A kézbesítés.
- 31/A. Határidő, határnap, mulasztás.
- 32/A. Az igazolás.
- 33/A. A perköltség fogalma, főbb összetevői.
- 34/A. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselővel kapcsolatos költségek.
- 35/A. A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.
- 36/A. A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.
- 37/A. Határozat a perköltség viseléséről.
- 38/A. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.
- 39/A. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.
- 40/A. Az illetékmentesség.
- 41/A. Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.
- 42/A. A kereset fogalma és fajtái.
- 43/A. A keresetváltoztatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.
- 44/A. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.
- 45/A. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.
- 46/A. A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 47/A. A tárgyalás előkészítése és kitűzése.
- 48/A. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.
- 49/A. A keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasítása.

- 50/A. A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 51/A. A szóbeli kereset azonnali tárgyalása és a perelhárító egyezség.
- 52/A. A tárgyalás szerepe, szerkezete. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete
- 53/A. Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
- 54/A. Az első tárgyalás elmulasztása és jogkövetkezményei. (kivéve a bírósági meghagyás)
- 55/A. A bírósági meghagyás.
- 56/A. A folytatólagos tárgyalás és elmulasztásának jogkövetkezményei.
- 57/A. A tárgyalás elhalasztása és jogkövetkezményei.
- 58/A. Az eljárás szünetelése.
- 59/A. Az eljárás félbeszakadása.
- 60/A. A tárgyalás felfüggesztése.
- 61/A. A per megszüntetése.
- 62/A. Ideiglenes intézkedések.
- 63/A. Az elkülönítés és az egyesítés.
- 64/A. A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.

B tételek

- 1/B. A bizonyítás alapfogalmai. A bizonyítási kötelezettség és a bizonyítási teher.
- 2/B. A bizonyítás nélküli tényállás megállapítás. A valószínűsítés.
- 3/B. Bizonyítás a perbíróság előtt, a kiküldött bíró és a megkeresés. Bizonyítás külföldön.
- 4/B. Az előzetes bizonyítás.
- 5/B. A tanú fogalma, tanúzási képesség, a tanúkihallgatás lefolytatása.
- 6/B. A tanúzási kötelezettség és az az alóli mentességek. A tanúval szemben alkalmazható szankciók.
- 7/B. A szakértői bizonyítás.
- 8/B. Az okirat fogalma, fajtái és bizonyító ereje.
- 9/B. A tárgyi bizonyítékok és a szemle.
- 10/B. A bizonyítási rendszerek. A bizonyítás eredményének mérlegelése.
- 11/B. A bírósági határozat fogalma, fajtái, felépítése.
- 12/B. A határozat meghozatala és közzlése.
- 13/B. Az ítélet fogalma, fajtái és az ítélethatalyú határozatok.
- 14/B. Az ítélet teljessége, az érdemi döntés korlátai.
- 15/B. A részítélet és a közbenső ítélet.
- 16/B. A teljesítés módja és határideje.
- 17/B. A végzés és a végzéshatalyú határozatok.
- 18/B. A határozat kijavítása és kiegészítése.
- 19/B. A perbeli egyezség.
- 20/B. A határozat joghatásai.
- 22/B. Az előzetes végrehajthatóság.
- 23/B. A perorvoslat fogalma, elemei, a perorvoslatok fajtái. A perorvoslati rendszerek.
- 24/B. A fellebbezés fogalma, a fellebbezési jogosultság, a fellebbezés tárgya.
- 25/B. Lemondás a fellebbezésről, a fellebbezés visszavonása.
- 26/B. A fellebbezés tartalma.
- 27/B. A fellebbezés határideje, hatálya, kivételek a fellebbezés hatálya alól.
- 28/B. Az I és a II. fokú bíróság intézkedései a fellebbezési tárgyalás kitűzése előtt.
- 29/B. A fellebbezési tárgyalás kitűzése, a fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés.
- 30/B. A fellebbezési tárgyalás.
- 31/B. A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása.
- 32/B. Az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzések.
- 33/B. Az ügy érdemére vonatkozó másodfokú határozatok.
- 34/B. A közvetlen fellebbezés. A végzés elleni fellebbezés külön szabályai.
- 35/B. A perújítás fogalma, a perújítási okok, a perújítással megtámadható határozatok, a perújítás kizártsága.
- 36/B. A perújítás határideje, a perújításra jogosultak köre, a perújítási kérelem előterjesztése.
- 37/B. A perújítási kérelem vizsgálata a megengedhetőség körében, az érdemi tárgyalás folytán hozható határozatok.
- 38/B. A felülvizsgálat fogalma, tárgya, előterjesztése, kizártsága.
- 39/B. A felülvizsgálati eljárás.

- 40/B. A Kúria határozatai a felülvizsgálat során.
- 41/B. A különleges perek köre, a különleges szabályozás indokai.
- 42/B. A személyállapoti perek köre és közös szabályai.
- 43/B. A házassági per fogalma, szabályozása.
- 44/B. A házassági perek közös szabályai.
- 45/B. A házasság érvénytelenítése iránti perek külön szabályai.
- 46/B. A házassági bontóperekre vonatkozó külön szabályok. A házastársi vagyoni jogi perekre vonatkozó sajátos eljárási szabályok.
- 47/B. A származás megállapítási perek köre. Apasági vélelem megdöntése nemperes eljárásban.
Keresetindítás a származás megállapítási perekben.
- 48/B. Tárgyalás és bizonyítás a származás megállapítása iránti perekben.
- 49/B. A szülői felügyelettel kapcsolatos perek sajátos szabályai.
- 50/B. A gondnoksággal kapcsolatos perek sajátos szabályai.
- 51/B. A közigazgatási per lényege, tárgya. Az eljáró bíróság, a felek és képviselőik a közigazgatási perben.
- 52/B. A közigazgatási perek sajátos eljárási szabályai.
- 53/B. A sajtó helyreigazítási per.
- 53/B. A jegyző birtokvédelmi ügyben hozott határozatának megváltoztatása iránti per
- 54/B. Kisértékű perek.
- 55/B. A kiemelt jelentőségű perek.
- 56/B. A munkaügyi perek.
- 57/B. A választott bírósági eljárás általános jellemzői. A választott bíróságok fajtái.
- 58/B. A választott bíróság kikötése, megalakítása. A választott bíróság hatásköre, eljárása.
- 59/B. A választott bíróság és az állami bíróság eljárásának kapcsolódási pontjai.
- 60/B. Az iparjogvédelmi perek.
- 61/B. A gazdasági társaságok és a társadalmi szervezetek működésével összefüggő egyes perek.

Kereskedelmi jog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Commercial Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 7

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0702K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Szuchy Róbert

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A társaság alapítás gazdasági funkciója
- A társasági jog története
- Követelményrendszer
- Gazdasági társaságokról szóló törvény, Cégtörvény
- Társasági alapelvek
- Társaság alapítás
- A társaságok szervezete
- A társaságok törvényes működésének garanciái
- Kkt, Bt
- Kft.
- Rt.
- SE, Egyesülés, Európai Gazdasági Egyesülés
- Gazdasági társaságok megszűnése
- Fizetési képtelenségi jog

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben legalább 3 alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból a szorgalmi időszak utolsó hetében beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után.

Az egyéni tanulmányi rendben tanuló hallgatóknak abban az esetben nem kell az előadásokon részt venni, ha a képzési terv alapján a tanszék vezetővel előzetesen (!) egyeztetik tanulmányi rendjüket és abban a fogyasztóvédelmi jog elsajátítására megfelelő képzési megoldást (konzultáció legalább havonta, stb.) vállalnak.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Előadások anyaga. A hivatkozott tankönyv (jegyzet), az előadások során feldolgozott anyag. A vizsga az elérhető pontok 50%-ától megfelelt. A vizsgadolgozatokba a következő heti vizsga napján, az írásbeli vizsga befejezését követően lehet betekinteni.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Harsányi - Miskolczi Bodnár – Ujváriné: Társasági jog, Novotni Kiadó, Miskolc
2. Miskolczi Bodnár Péter: A csőd eljárás Patrocínium Kiadó Budapest 2012.
3. Az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok

Kriminalisztika

A tantárgy megnevezése - angolul: Forensic Sciences

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 7

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0703K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Deres Petronella

Oktató: Dr. Ibolya Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnügyi tudományokon belül a kriminalisztika a joghallgatók számára a bűnügyi nyomozástan elméleti és gyakorlati ismereteinek felvázolása és bemutatása a jogászai szakmák során történő felhasználás megkönnyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A kriminalisztika története, fogalma, tárgya és helye a bűnügyi tudományok rendszerében.
- A nyomozás tervezése és szervezése
- Krimináltechnika I.
- Krimináltechnika II. A helyszín, és a helyszínelés jelentősége a bűnügyi nyomozásban
- Szakértői bizonyítás
- Kihallgatási taktika
- Profilalkotás
- Az igazságügyi orvostan, mint a kriminalisztika „testvértudománya”
- Az emberölés és a testi épség elleni bűncselekmények nyomozása
- A nemi erkölcs elleni bűncselekmények nyomozása
- A vagyon elleni bűncselekmények nyomozása
- Nyomozás számítógépes környezetben

Évközi tanulmányi követelmények: az előadások látogatása kötelező. 4 hiányzás után a hallgató nem kap aláírást és nem vizsgázhat. A félév során két ZH kerül megírásra, melyek eredményéhez képest megajánlott jegy adható.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ibolya Tibor: Kihallgatási taktika a nyomozásban <http://ibolyatibor.atw.hu/Sajat/3.pdf>

Ajánlott irodalom:

Kriminalisztika (szerk. Bócz Endre). (BM Kiadó, 2004. 1-2. kötet)

Dr. Molnár József: A kriminalisztika tudománya I-IV. (Kriminológia Évkönyv, Bp. 1995., Kriminológiai és kriminalisztika tanulmányok 33., 34. és 35. kötet)

Kertész Imre: A kihallgatás taktika lélektani alapjai (Bp. 1965.)

Dr. Gödöny József: [Bizonyítás a nyomozásban](#) (Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1968.)

Nemzetközi jog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: International law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0704K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Bruhács János

Oktatók: Dr. Törő Csaba, Prof. Dr. Bruhács János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a nemzetközi jog alapfogalmaival, intézményeivel, működési mechanizmusával: nemzetközi jogalkotás és jogalkalmazás a nemzetközi együttműködés legfontosabb területének nemzetközi jogi rezsímje, a nemzetközi szervezetek, különösen az ENSZ.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
- Az állam, mint a nemzetközi jog elsődleges alanya, jogaik és kötelezettségeik
- Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
- Államelismerés és kormányelismerés
- Az államok által létrehozott további nemzetközi jogalanyok: kormányközi szervezetek
- A nemzetközi jog strukturális elvei: az államok szuverén egyenlősége és a beavatkozás tilalma
- A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szerződések, nemzetközi szokásjog, bírói ítéletek, nemzetközi jogelvek
- A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszer viszonya
- A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
- A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
- Államutódlás
- A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés és következményei, a felelősség tartalma és érvényesítése
- A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
- Nemzetközi viták békés rendezése: diplomáciai eljárások, eszközök és fórumok
- Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó és választott bíróságok

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bruhács János: Nemzetközi jog I. kötet, Dialóg – Campus kiadó, 2008

Kovács Péter: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2011

Ajánlott irodalom:

Nagy Károly: Nemzetközi jog, Püski Kiadó, 1998.
Malcolm Shaw: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2001
Nagy Boldizsár - Jeney Petra: Nemzetközi jogi olvasókönyv, Osiris Kiadó, 2004.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
2. Az állam, mint a nemzetközi jog elsődleges alanya
3. Az államok alapvető jogai és kötelezettségei
4. Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
5. Államelismerés és kormányelismerés
6. Államutódlás
7. Kormányközi szervezetek létrejötte, céljai, feladatai, jogalanyiségük
8. Az államok szuverén egyenlősége
9. Az államok belügyeibe történő beavatkozás tilalma
10. A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szokásjog
11. A nemzetközi jog forrásai: bírói ítéletek és nemzetközi jogelvek szerepe a nemzetközi jog rendszerében
12. A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszerek viszonya
13. A magyar jogrendszer és a nemzetközi jog kapcsolata
14. A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
15. A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
16. A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés fogalma, okai és a felelősséget kizáró lehetséges körülmények
17. A nemzetközi felelősség tartalma, következményei és érvényesítésük
18. A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
19. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: államközi tárgyalások, jószolgálat és közvetítés
20. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: békeltetés és kivizsgálás
21. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó bíróságok, a Nemzetközi Bíróság eljárása és joghatósága
22. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: választott bíróságok

Nemzetközi magánjog I.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Private International Law I.

A tantárgy megnevezése - (németül): Internationales Privatrecht I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0705K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog IV., Polgári perjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Palásti Gábor

Oktatók: Dr. Palásti Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes nemzetközi polgári eljárásjogi vonatkozásokat ismerteti. A nemzetközi polgári eljárási vonatkozások a joghatóság és a külföldi bírósági / választottbírósági határozatok elismerésével és végrehajtásával kapcsolatosak. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A nemzetközi magánjog fogalma és tárgykörei. A lényeges külföldi elem az anyagi magánjogi jogviszonyokban. A nemzetközi polgári eljárásjogi, a kollíziós jogi és az anyagi jogi vetületek kapcsolata.
- A nemzetközi magánjog forrásai. A nemzetközi magánjog egységesítésének okai. A forum shopping jelenség. A nemzetközi magánjog nemzetközi, európai uniós és belső jogforrásai.
- A joghatóság fogalma és formái. A joghatóság vizsgálatának módszertana. A joghatósági okok szerkezete és kategóriái.
- A Brüsszel I. Rendelet hatálya. Joghatóság a Brüsszel I. Rendelet alapján 1.
- Joghatóság a Brüsszel I. Rendelet alapján 2.
- A külföldi bírósági és választottbírósági határozatok elismerésének és végrehajtásának alapkérdései, az elismerés és végrehajtás metodológiája.
- Külföldi bírósági határozatok elismerése és végrehajtása a Brüsszel I. Rendelet alapján
- A külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről szóló 1958-as New York-i Egyezmény.
- A Brüsszel IIa. rendelet hatálya. Joghatóság a Brüsszel IIa. rendelet alapján.
- Külföldi bírósági határozatok elismerése és végrehajtása a Brüsszel IIa. Rendelet alapján
- Fizetésképtelenségi eljárások
- Bírósági iratok kézbesítése külföldre
- Bizonyításfelvétel külföldön
- Sui generis uniós polgári eljárások
- Európai Igazságügyi Hálózat

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Nagy Csongor István: Nemzetközi magánjog, HVGOrac, Budapest, 2011.
2. A félév során kiadott (Moodle) kiegészítő anyagok

Ajánlott irodalom:

1. Burián László – Czigler Dezső Tamás – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010.
2. Kengyel Miklós – Harsági Viktória: Európai polgári eljárásjog, 2. kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2009.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: a vizsga tételsort a Tanszék a Neptun rendszerben teszi közzé.

Pénzügytan

A tantárgy megnevezése - angolul: Economics of finance

A tantárgy megnevezése: Wirtschaftslehre der Finanzierung

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: ; levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 7

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0706K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közgazdaságtan

Tantárgyfelelős: Dr. Pulay Gyula

Oktató: Dr. Pulay Gyula

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy bevezesse a hallgatókat a pénzügyi rendszer működésével kapcsolatos alapfogalmakba és alapösszefüggésekbe, hogy megalapozza a későbbi pénzügyi és számviteli jellegű tárgyakat, hozzájáruljon a hallgatók rendszerszemléletű gondolkodásának kialakulásához.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénz fogalmával, funkcióval, a pénzügyi rendszer elemeivel, folyamataival, szerkezetével és alrendszerével, ezek fő belső összefüggéseivel. A tárgy foglalkozik a monetáris rendszer felépítésével, a monetáris hatóság funkcióival, a kereskedelmi bankok szerepével a fizetési rendszerek működésével a pénzügyi közvetítés. A tárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénzügyi közvetítés fogalmával, a közvetlen és közvetett finanszírozás intézményeivel, pénzügyi piacok működésének megértéséhez szükséges alapfogalmakkal. A tárgy tartalmazza a fiskális rendszernek a pénzügyi rendszerben betöltött szerepét, az állam finanszírozást igénylő funkcióit, a költségvetési bevételek, kiadások főbb típusait, a költségvetési pozíció és államadósság pénzügyi rendszerre gyakorolt hatását. Tárgyalja a határokon átívelő gazdasági kapcsolatok pénzügyi vonatkozásait, különös tekintettel az devizaárfolyam és a nemzetközi fizetési mérleg kérdéseire. A tárgy keretében megismerik a hallgatók a nemzetközi pénzügyi rendszer alapvető sajátosságait, az euró, mint közös valuta működését, a fontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek (IMF, Világbank, BIS, EKB, EIB) szerepét.

- A pénzügyi rendszer fogalma, felépítése, összetevői
- A pénzügyi rendszer szereplői, és a velük szemben támasztott követelmények
- A pénz fogalma, a pénzrendszerek fejlődése
- A monetáris rendszer működése, a monetáris hatóság feladatai
- A kereskedelmi bankok szerepe, a pénzügyi közvetítés, a fizetési rendszerek működése
- Pénzügyi piacok, a pénzpiac
- A tőkepiac
- Az államháztartás rendszere
- Költségvetési szervek gazdálkodásának alapjai
- A pénzügyi kockázatok kezelése

- A pénzügyi ellenőrzési rendszer
- A nemzetközi pénzügyi rendszer
- A nemzetközi pénzügyi szervezetek

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadások rendszeres látogatása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli (teszt és kifejtendő kérdések)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Vigvári András: Pénzügy(rendszer)tan Akadémiai Kiadó 2010. 1-7. fejezet

Ajánlott irodalom:

Lentner Csaba: Bankmenedzsment - Bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem. Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó, 2013

Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan, Budapest: Nemzeti Közszolgálati és Tankönyvkiadó, 2014.

Pulay Gyula: Gazdasági és pénzügyi alapismeretek e-book 2014. Elérhető:

<http://semmelweis.hu/eii/files/2013/11/Gazdas%C3%A1gi-%C3%A9s-p%C3%A9nz%C3%BCgyi-alapismeretek.pdf>

Sivák József – Szemlér Tamás – Vigvári András: A magyar államháztartás és az Európai Unió közpénzügyei Complex Kiadó 2013.

Bod Péter Ákos: Bevezetés a pénzügyek és a pénzpolitika világába. Mundus Kiadó, 2008.

Pulay Gyula – Máté János – Németh Ildikó – Zelei Andrásné: Milyen kockázatokat hordoz a monetáris politika az államadósság-szabály teljesülésére nézve. =Pénzügyi Szemle 2013. 1. szám. 11-34. oldal

Báger Gusztáv – Pulay Gyula - Vigvári András: A magyar állam működés főbb jellemzői és szükséges változtatásának irányai =Pénzügyi Szemle 2010. 2. szám. 217-243. oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Sorolja fel a pénzügyi rendszer elemeit, szereplőit!
2. Milyen folyamatok zajlanak a pénzügyi rendszerben?
3. Mi jellemzi a pénzügyi rendszer szerkezetét? Melyek a pénzügyi rendszer alrendszerei?
4. Milyen jellemzői vannak a pénzügyi szervezeteknek?
5. Mi a pénzügyi információk jelentősége?
6. Ismertesse a pénzügyi rendszer funkcióit!
7. Mit értünk hitelpénz alatt?
8. Ismertesse a pénz kialakulásának szerves és szervetlen elméletét!
9. Mit értünk pénzhelyettesítők alatt?
10. Melyek a pénz alapvető funkciói?
11. Mi jellemzi a mai pénzrendszert?
12. Sorolja fel a monetáris hatóság (jegybank) funkcióit! Mit értünk jegybanki függetlenség alatt?
13. Mit jelent az, hogy a jegybank az állam/ a bankok bankja?
14. Milyen feladatai vannak a jegybanknak a nemzetközi tartalékok kezelése kapcsán?
15. Jellemezze a monetáris politika célrendszerét! Mit értünk a monetáris politika operatív céljai alatt?
16. Ismertesse a monetáris politika direkt/indirekt eszközeit!
17. Milyen feltételek teljesülése esetén tekintünk egy pénzintézetet kereskedelmi banknak?
18. Sorolja fel a kereskedelmi bankok funkcióit!
19. Mit értünk értékpapírpiacon? Milyen szempontok szerint osztályozhatjuk az értékpapírokat?
20. Mi a tőzsde, melyek a működésének fő előnyei és veszélyei?
21. Melyek a pénzügyi piacok funkciói?
22. Mit értünk a pénzpiac/tőkepiac hagyományos és új fogalmán?
23. Ismertesse a pénzügyi közvetítők típusait!
24. Kit tekintünk intézményi befektetőnek?
25. Sorolja fel a kereskedelmi bankok fő tevékenységeit!
26. Mi a feladata a befektetési alap kezelőjének?
27. Melyek a kormányzat gazdasági funkciói?
28. Ismertesse az államháztartás felépítését!
29. Ismertesse a központi költségvetés szerkezetét!

30. Milyen társadalombiztosítási alapok vannak, és mi a feladatuk?
31. Mi az az elkülönített állami pénzalap?
32. Ismertesse a költségvetési szerv jellemzőit!
33. Melyek az Országgyűlés/a Kormány feladatai a költségvetési tervezésben?
34. Mi jellemzi a helyi önkormányzatok költségvetését?
35. Melyek az állami költségvetés elfogadásának a legfontosabb lépései?
36. Melyek a Magyar Államkincstár fő feladatai?
37. Milyen eszközökkel történik az államadósság finanszírozása?
38. Hogyan épül fel az állampapírok hazai piaca?
39. Miként történik a beszámolás a költségvetés végrehajtásáról?
40. Melyek a központi költségvetés főbb bevételei?
41. Sorolja fel az állami fizetési kötelezettség formáit!
42. Melyek az adópolitika fő jellemzői? Sorolja fel az adórendszer célszerű alaptulajdonságait!
43. Melyek a költségvetési gazdálkodás alapvető szabályai?
44. Melyek a pénzügyi ellenőrzés típusai? Ismertesse a pénzügyi ellenőrzési rendszer felépítését!
45. Melyek az ÁSZ alapvető feladatai?
46. Melyek a Magyar Nemzeti Bank pénzügyi felügyeleti feladatai?
47. Ismertesse a nemzetközi fizetési mérleg felépítését!
48. Mi az az árfolyamrendszer? Mit értünk konvertibilitás alatt, melyek a fokozatai?
49. Melyek a legfontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek, mi a szerepük?
50. Sorolja fel a nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének fő állomásait!
51. Mi az az Európai Gazdasági és Monetáris Unió? Melyek a stabil működésének legfontosabb kritériumai?

Polgári nemperes eljárások

A tantárgy megnevezése - angolul: Civil Out-of-Court Procedures

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Eljárásjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0707K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári perjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Udvary Sándor

Oktató: dr. Szücs Katalin

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a polgári eljárásjogi ismeretekre építve betekintést nyújtson a legfontosabb bírósági és közjegyzői nemperes eljárásokba. Ezek ismerete ma már elengedhetetlen a gyakorló jogászok számára, minden jogász hivatásrendnek egyaránt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete célja, fajai. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai.
- A holtak nyilvánítás, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítás; Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások.
- A közigazgatási nemperes eljárások.
- A választójogi nemperes eljárások. Iparjogvédelmi nemperes eljárások. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
- Cégljárás alapfogalmai. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás.
- A cégek törvényességi felügyelete; végelszámolás, egyéb cégekkel kapcsolatos nemperes eljárások
- Az európai fizetésképtelenségi eljárás. A csődeljárás.
- A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. A felszámolás megindítása. A felszámolási eljárás főbb lépése, a felszámoló tevékenysége. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
- A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége. A végrehajtás elrendelés. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai. Végrehajtás munkabérre, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre. Az ingó- és ingatlanvégrehajtás. Az végrehajtás során befolyt összeg kifizetése.
- A kielégítési sorrend. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása. Külföldi határozatok végrehajtása. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban (adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés magtagadásának szankciói). A végrehajtási perek. A bírósági végrehajtás szervezete. Végrehajtás az Európai Unióban.
- A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
- Közjegyzői nemperes eljárások. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása. A hagyatéki tárgyalás. A hagyatéki átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és póthagyatéki eljárás. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog - Átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2012

Osztoivits András, Pribula László, Udvary Sándor, Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog II., Budapest, HVG-ORAC 2013.

Ajánlott irodalom:

Kiss Daisy: A polgári per titkai, HVG ORAC, Budapest, 2009.

Varga István (szerk.): A polgári nemperes eljárások joga, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete, célja, fajai.
2. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai.
3. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása.
4. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
5. A holtak nyilvánítás, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítás.
6. Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások
7. A közigazgatási nemperes eljárások.
8. A választójogi nemperes eljárások.
9. A cégeljárás alapfogalmai.
10. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás
11. A cégek törvényességi felügyelete.
12. A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. Az európai fizetéseképtelenségi eljárás.
13. A felszámolás megindítása.
14. A felszámolási eljárás főbb lépései, a felszámoló tevékenysége.
15. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
16. A csődeljárás.
17. A végelszámolás.
18. A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége.
19. A végrehajtás elrendelése.
20. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai.
21. Végrehajtás munkabérre, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre.
22. Az ingó- és ingatlan végrehajtás.
23. A végrehajtás során befolyt összeg kifizetése. A kielégítési sorrend.
24. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása.
25. Külföldi határozatok végrehajtása. Végrehajtás az Európai Unióban.
26. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban.
27. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban. (adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés megtagadásának szankciói).
28. A végrehajtási perek.
29. A bírósági végrehajtás szervezete.
30. Iparjogvédelmi nemperes eljárások.
31. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
32. Közjegyzői nemperes eljárások.
33. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása.
34. A hagyatéki tárgyalás.
35. A hagyaték átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és a póthagyatéki eljárás.
36. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

Kereskedelmi jog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Commercial Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0801K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Kereskedelmi jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Szuchy Róbert

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Kereskedelmi szerződés
- Szerződéskötés az üzleti életben
- Elektronikus kereskedelem
- Közvetítői szerződések
- Önálló kereskedelmi ügynöki szerződés
- Fizetési módozatok
- Speciális adásvételi szerződések
- A lízing, tulajdonátruházási vonatkozásai
- Barter
- Lízing
- Faktoring.
- Franchising, Koncesszió
- Értékpapírjog I.: Az értékpapír fogalma, funkciói, osztályozása; A részvény; Szövetkezeti részjegy
- Értékpapírjog II-III.: Váltó, Csekk; Kötvény, Kincstárjegy, Letéti jegy
- Értékpapírjog IV.: Jelzáloglevél; Kárpótlási jegy;
- Értékpapírjog V.: Értékpapír kibocsátás
- Értékpapírjog VI. Befektetési alap – befektetési szerződés- befektetési jegy; Közraktári szerződés- közraktári jegy
- Tőzsdei ügyletek

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben a hallgató kettőnél több alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására, a teljes félévi tananyagból (előadás-anyagból) a szorgalmi időszak utolsó hetében, az utolsó előadáson írásban van lehetőség. Sikertelen (50%-ot el nem érő) vagy elmulasztott pótlás az aláírás megtagadását vonja maga után. További pótlásra a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján, van lehetőség.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

A félévben tanultakon túlmenően része a Ptk. Kötelmi jog Általános rész egésze (különösen a szerződés érvénytelensége, megkötése, megszüntetése, megerősítése) és a Különös részből a speciális szerződések alapjául szolgáló Polgári jog tárgy keretében tanult szerződéstípusok (adásvétel, vállalkozás, megbízás, bizomány) anyagrészének beható ismerete.

A vizsgák írásban történnek. A rövid választ igénylő kérdések mindhárom anyagrészt felölelik. A vizsgadolgozatok javítását a tanszék oktatói végzik. A dolgozat csak akkor éri el az elégséges (2) szintet, ha a válaszok alapján elért pontok meghaladják az elérhető összpontszám felét és mindkét anyagrészben elérik az adott anyagrészben megszerezhető pontok 40%-át.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 1) Barta – Fazekas – Harsányi – Kovács – Miskolczi - Ujváriné: Üzleti Szerződések (Novotni Kiadó, Miskolc, 2009.) és az előadások teljes anyaga, különös tekintettel a jegyzetben nem szereplő, de előadáson ismertetett szerződésekre, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok
- 2) Harsányi Gyöngyi: Értékpapírok és tőkepiaci ügyletek. Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvány, Budapest 2009., vagy Novotni Kiadó Miskolc, 2008.

Környezetvédelmi- és agrárjog I.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law II.

Oktatás nyelve: Magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0802K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

Oktató: Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az agrárjog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a hazai és az uniós intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Bevezetés az agrárjogba, az agrárjog fogalma, tárgya. A hazai és az uniós szabályozás rendszere az egyes jogterületek szabályozása.
- A Közösségi Agrárpolitika kialakulása és intézményi reformjai. Az egységes közös piacszervezésről szóló 1234/2007/EK rendelet. Mezőgazdasági üzemrendszer.
- Az EU vidékfejlesztési politikája és a támogatások rendszere.
- A föld és a termőföld fogalma, osztályozása. A termőföld tulajdonjoga.
- A föld privatizáció, a hazai földbirtokszerkezet. A földtulajdon és a földhasználat szabályozása.
- Az ingatlannyilvántartás és a földhasználati jogok nyilvántartása
- Az agrárszakigazgatás intézményei. Az agrárszerződések fogalma és jogi formái
- A mezőgazdasági termelés biológiai alapjai, az állattenyésztés és a növénytermesztés alapvető szabályai, a genetikai anyagok megőrzése. Az ökológiai termelés.
- Az erdészeti és vadászati jog, halgazdálkodás.
- Az élelmiszerjog uniós és hazai szabályozása. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008.évi XLVI. törvény
- Az agrártermelést érintő szellemi tulajdonvédelmi kérdések: a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, pálinkák és borok eredetmegjelölésének és földrajzi jelzésének közösségi oltalma, a növényfajta-oltalom.
- A géntechnológiai tevékenység mezőgazdasági és élelmiszerjogi vonatkozásai.

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadások rendszeres látogatása.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom. A számonkérés az ajánlott irodalomra em terjed ki.

Kötelezőirodalom:

Tanka Endre: Nem én kiáltok, a föld dübörög, Kairosz, Bp. 2011.

Csák Csilla, Nagy Zoltán, Olajos István, Orosz Gábor, Szabó Ágnes, Szilágyi János Ede Török Géza Agrárjog, A magyar agrárjog fejlődése az EU keretei között tankönyv Miskolc, 2010, Novotni Kiadó.

Ajánlott irodalom:

Téglásy Péter: A magyar agrárjog átalakulása 1985/1990 –2005. Korreferátum Tanka E. előadásához. (in: ELTE ÁJK Acta u. o. 740 – 743. o.)

Csák Csilla: A magyar agrárjog átalakulása 1985/1990 – 2005. Korreferátum Tanka E. előadásához. (i. m. u. o. 744 – 747. o.)

Tanka E. : Adalékok a génmódosított növények hazai köztermeszthetőségéhez. (Gazdaság és Jog, 2007/3. sz. 20 – 26. o.)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. a) Az agrárjog fogalma, tárgya, rendszere uniós tagságunk és a KAP reformjai alapján.
- b) Az ingatlan-nyilvántartás tárgya (önálló ingatlan, egyéb önálló ingatlan, külön ingatlan és a földhasználati jogok nyilvántartása a 2012: CCXIII. tv által módosított 1994: LV. tv. alapján.
2. a) A mezőgazdasági üzem uniós és hazai típusai. Családi gazdaság, magánüzem, társas vállalkozások és földtulajdoni szerzőképességük.
- b) Az ingatlan-nyilvántartás tartalma (adat, tény).
3. a) Gazdasági társaságok és földtulajdonszerzési, földhasználói jogállásuk az agrárgazdaságban. Az elővásárlási és az elő-haszonbérleti jog a földtörvényben.
- b) A bejegyzés elve, hatálya és feltételei.
4. a) Szövetkezetek az agrárgazdaságban. A termékpályás szövetkezés és a termelői integráció intézményei. (TÉSZ, BÉSZ, termelői csoport
- b) Az okirati elv, az okiratok kellékei (belföldi- külföldi okirat. A bejegyzéshez szükséges igazolások.
5. a) Az erdő fogalma, rendeltetése. Az erdőgazdálkodásba való közhatalmi beavakozás. Az állami erdőtulajdon forgalomképessége.
- b) A közhitelesség elve és korlátai.
6. a) Erdészeti igazgatás és engedélyezési rendszer.
- b) A rangsor elve, a bejegyzés ranghelyének biztosítása.
7. a) A földek igazgatási és rendeltetés szerinti felosztása.
- b) A nyilvánosság elve és korlátai. A kérelemhez kötöttség elve.
8. a) Az uniós tagállami állampolgár és jogi személy magyarországi föld- és ingatlantulajdoni szerzőképessége. A föld uniós jogi fogalma.
- b) A tulajdoni lap és részei. Az ingatlan-nyilvántartási térkép és az okirattár.
9. a) A termőföld fogalma, jogi jellemzői (művelési ág, annak változtatása, a földhasználó jogai, kötelezései. Az ingatlan PTK szerinti fogalma.
- b) Bírósági jogorvoslati kérelem, az ingatlan - nyilvántartási perek.
10. a) A termőföld-tulajdon megszerzése az 1994.évi LV. tv. alapján. A csatlakozási szerződés a belföldi jogi személyek és a külföldiek földtulajdoni szerzőképességéről.
- b) A termékértékesítési szerződés, a mezőgazdasági biztosítás (2011: CLXVIII. tv. és a közjogi szerződés típusai.
11. a) A kárpótlási című földtulajdonszerzés. A föld-privatizáció intézményi sajátosságai.
- b) A tárolási és a közraktári szerződés az agrárgazdaságban.
12. a) A hegyközség. A szőlőtermesztés és a borgazdálkodás uniós és hazai támogatása.
- b) A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal hatásköre.
13. a) A termőföldtulajdon korlátozása a PTK alapján (haszonélvezeti, telki szolgálmi jog, szomszédjogok.
- b) Az ingatlan-nyilvántartási eljárás fő szabályai adatváltozás, ill. jog és tény változása esetén.
14. a) Az erdővédelmi és erdőgazdálkodási törvény hatálya. Az erdőgazdálkodás nyilvántartása. Az erdővédelem és a haszonvételek rendje.
- b) Az ingatlan- nyilvántartás rendszere és módja, a nyilvántartás különös szabályai. (társasház, szövetkezeti ház, közös udvar
15. a) Szakmaközi szervezetek és köztestületek az agrárgazdaságban
- b) Az ingatlan - nyilvántartási határozat és a fellebbezési eljárás.

16. a) A vizek, vízi-ingatlanok tulajdona (állami, önkormányzati, magántulajdon).
b) A földhasználati jogok nyilvántartása..
17. a) A vad tulajdonjoga, a vadászati jog és gyakorlása. Uniós jogharmonizáció a vad védelme és a vadgazdálkodás terén. (2009: XXVIII. tv.
b) A SAPS szerinti támogatási eljárás. A történelmi bázis jogosultság. A „tábla” fogalma.
18. a) A vadászterület fogalma. A vadkárért fennálló felelősség.
b) A Közös Agrárpolitika létrejötte és intézményi reformjai. A 2003. évi reform az EU-27 tagjainak közösségi támogatásáról és az összevont gazdaság-támogatásról.
19. a) Az élelmiszerlánc törvény hatálya
b) Az uniós közösségi döntéshozatal intézmény-rendszere a mezőgazdaság ügyeiben. A KAP fejlődésének állomásai, az AGENDA 2000. A WTO Egyezmény és az EU-WTO Honkongi Megállapodás. A KAP 2020-ig tervezett jövőképe.
20. a) A föld- és talajvédelem. A termőföld más célú felhasználásának jogi szabályai.
b) A Közös Agrárpolitika intézményi alapjai (a mezőgazdasági termék fogalma, a KAP célrendszere és szerződéses jogi alapjai, a keleti bővítés hatásai . A KAP, mint közösségi politika alkotmányos joghatósági szabályozása.
22. a) Az Integrált Igazgatási és Ellenőrző Rendszer. (MEPAR, ENAR, VINGIS).
b) A Közös Agrárpolitika átalakítása és újabb reformjai az EU-27 tagállamra bővítése folyamán.
23. a) Az erdővédelem általános és különös szabályai, ill. szankciói.
b) A mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, pálinkák és borok eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek közösségi oltalma.
24. a) A földhaszonbérlet jogi modelljei az EU tagállamaiban. A földhaszonbérlet hatályos hazai rendje.
b) A növény - egészségügyi és az állat- egészségügyi korlátozások.
25. a) A vidékfejlesztés szabályozása.
b) A Nemzeti Földalap jogállása és funkciói. A nemzeti vagyon termőföld és ingatlan- vagyonelemeinek forgalmi szabályozása a 2011. évi CXCVI. tv. alapján.
26. a) Az agrárirányítás és az agrár szakigazgatás. Az agrár-irányítási szervezet uniós intézményi korszerűsítése.
b) Az erdőbirtokossági társulat.
27. a) A külföldi földtulajdonszerzés nemzetközi modelljei és gyakorlata. Az EU közösségi joga a földpiac és az ingatlan-forgalom szabályozásáról. Az e tárgyú csatlakozási szerződésünk.
b) Az engedélyköteles géntechnológiai tevékenységek

Nemzetközi jog II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): International law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai jogi és Nemzetközi jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0803K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Bruhács János

Oktatók: Dr. Törő Csaba, Prof. Dr. Bruhács János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A nemzetközi jog különös része normatív rendszerének elsajátítása. Az államközi kapcsolatok közjogának megismertetése az államterület, a nemzetközi térségek, az állampolgárság, az emberi jogok, a kisebbségi jogok, a diplomáciai és konzuli kapcsolatok, a nemzetközi büntetőjog és a fegyveres erő alkalmazására vonatkozó szabályok bemutatásán keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Államterület, területi jogcímek és határok
2. Tengerjog
3. A polgári légi közlekedés szabályai és a világűrjog
4. Nemzetközi környezetvédelmi jog
5. Államok nemzetközi immunitása
6. A diplomáciai jog és konzuli jog
7. Az állampolgárság és a külföldiek jogállása
8. Az emberi jogok nemzetközi rendszere: fogalma és fejlődése, egyetemes forrásai és fórumai
9. Az emberi jogok regionális védelme Európában: egyezményes alapja és jogorvoslati eljárási mechanizmusa
10. Az őshonos népek, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak nemzetközi védelme
11. Ius ad bellum: A fegyveres erőszak tilalma az államközi kapcsolatokban
12. A nemzetközi béke és biztonság fenntartása
13. Ius in bello: nemzetközi hadijog és humanitárius jog
14. Nemzetközi büntetőjog: delicta iuris gentium és megbüntetésük eseti, illetve állandó nemzetközi bírói fórumai
15. Az ENSZ rendszere, feladatai és központi intézményei

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bruhács János: Nemzetközi jog I - II, Dialóg – Campus kiadó, 2008

Kovács Péter: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2011

Ajánlott irodalom:

Nagy Károly: Nemzetközi jog, Püski Kiadó, 1998.

Malcolm Shaw: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2001

Nagy Boldizsár - Jeney Petra: Nemzetközi jogi olvasókönyv, Osiris Kiadó, 2004.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A”

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
2. Az állam, mint a nemzetközi jog elsődleges alanya
3. Az államok alapvető jogai és kötelezettségei
4. Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
5. Államelismerés és kormányelismerés
6. Államutódlás
7. Kormányközi szervezetek létrejötte, céljai, feladatai, jogalanyiságuk
8. Az államok szuverén egyenlősége
9. Az államok belügyeibe történő beavatkozás tilalma
10. A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szokásjog
11. A nemzetközi jog forrásai: bírói ítéletek és nemzetközi jogelvek szerepe a nemzetközi jog rendszerében
12. A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszerek viszonya
13. A magyar jogrendszer és a nemzetközi jog kapcsolata
14. A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
15. A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
16. A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés fogalma, okai és a felelősséget kizáró lehetséges körülmények
17. A nemzetközi felelősség tartalma, következményei és érvényesítésük
18. A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
19. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: államközi tárgyalások, jószolgálat és közvetítés
20. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: békéltetés és kivizsgálás
21. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó bíróságok, a Nemzetközi Bíróság eljárása és joghatósága
22. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: választott bíróságok

„B”

1. Államterület, területi jogcímek és határok
2. Tengerjog: parti tenger és csatlakozó övezet
3. Tengerjog: kizárólagos gazdasági övezet, nyílt tenger, tengertől elzárt államok jogai
4. A nemzetközi polgári légi közlekedés szabályai
5. Világűrjog
6. Nemzetközi környezetvédelmi jogi szabályozás tárgya, elvei és irányai
7. Államok nemzetközi immunitása
8. Diplomáciai jog: diplomáciai képviselő jogállása, személyzete, feladatai, kiváltságok, mentességek
9. Konzuli jog: konzuli képviselő jogállása, személyzete, feladatai, kiváltságok, mentességek
10. Az állampolgárság és honosság
11. Külföldiek jogállása: hontalanok, menekültek
12. Az emberi jogok nemzetközi rendszere: fogalma és fejlődése, egyetemes forrásai és fórumai
13. Az emberi jogok regionális védelme Európában: egyezményes alapja és jogorvoslati eljárási mechanizmusa
14. Az őshonos népek, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak nemzetközi védelme
15. Ius ad bellum: A fegyveres erőszak tilalma az államközi kapcsolatokban
16. A nemzetközi béke és biztonság fenntartásának mai rendszere, eszközei és intézményei
17. Ius in bello: nemzetközi hadijog és humanitárius jog
18. Nemzetközi büntetőjog: delicta iuris gentium és megbüntetésük eseti
19. Nemzetközi bűncselekmények üldözésének és megbüntetésének időszakos és állandó bírói fórumai, joghatóságuk
20. Az ENSZ rendszere, céljai, alapelvei
21. Az ENSZ központi intézményeinek összetétele, feladatai és hatáskörei: Biztonsági Tanács

Nemzetközi magánjog II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Private International Law II.

A tantárgy megnevezése - (németül): Internationales Privatrecht II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0804K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Palásti Gábor

Oktatók: Dr. Palásti Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes kollíziós jogi vonatkozásokat ismerteti. A kollíziós jogi vonatkozások arra a kérdésre adnak választ, hogy az egyes jogviszonyokban hogyan lehet meghatározni azt, hogy melyik ország jogát kell alkalmazni. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot és joggyakorlatot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A nemzetközi kollíziós jog fogalma és tárgykörei. A lényeges külföldi elem az anyagi magánjogi jogviszonyokban. A nemzetközi polgári eljárásjogi, a kollíziós jogi és az anyagi jogi vetületek kapcsolata.
- A nemzetközi kollíziós jog nemzetközi, európai uniós és belső jogforrásai.
- Az alkalmazandó jog meghatározásának alapkérdései. A kapcsolólévek funkciója és szerkezete.
- A személyes jog funkciója és terjedelme. A természetes személyek személyes jogának meghatározása.
- A jogi személyek személyes jogának meghatározása
- A dologi jog kollíziós szabályai
- A szellemi alkotások jogának kollíziós szabályai
- A kötelek kollíziós joga 1.: a szerződésre alkalmazandó jog meghatározása: a jogválasztás és a jogválasztás hiányában alkalmazandó jog meghatározása a Róma I. Rendelet alapján
- A kötelek kollíziós joga 2.: a szerződésen kívüli kötelekre alkalmazandó jog meghatározása a Róma II. Rendelet alapján
- Az öröklésre alkalmazandó jog meghatározása
- A családi jogviszonyokra alkalmazandó jog meghatározása
- A munkajogi tényállásokra alkalmazandó jog meghatározása
- A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 1.: minősítés, előkérdés, renvoi
- A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 2.: a külföldi jog alkalmazásának mellőzése. Közrend, csalárd kapcsolat, a külföldi jog alkalmazásának mellőzése a felek kérelmére, viszonyosság hiánya.
- A külföldi jog tartalmának megállapítása, a külföldi jogról való tájékoztatásról szóló Londoni Egyezmény működési mechanizmusa

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Burián László – Czigler Dezső Tamás – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010.
2. Molnár István – Palásti Gábor: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga – tansegédlet (megjelenés alatt)
3. A félév során kiadott (NEPTUN és tanszéki honlap) kiegészítő anyagok

Ajánlott irodalom:

1. Nagy Csongor István: Nemzetközi magánjog, HVGOrac, Budapest, 2011.

Pénzügyi jog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Financial law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0805K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Pénzügytan

Tantárgyfelelős: Dr. Ercsey Zsombor

Oktatók: Dr. Menyhárt Szabolcs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A félév során a hallgatók a hatályos jogszabályokon keresztül megismerkednek államháztartás és a monetáris szféra működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A pénzügyi rendszer és a pénzügyi politika
2. A pénzügyi válság kialakulásának okai és hatásai
3. A pénzügyi jog és a pénzügyi jogtudomány; Az állami feladatok változásai a globalizáció korában
4. Az Európai Unió monetáris politikája
5. Az államháztartás és az államháztartási jog;
6. A költségvetési törvény alapelvei, a költségvetési ciklus
7. Az elkülönített állami pénzalapok;
8. Az államadósságügy
9. A társadalombiztosítási alrendszer költségvetése
10. A költségvetési szerv, A Magyar Államkincstár
11. Az állam vagyongazdálkodási joga
12. Az államháztartás ellenőrzése
13. A monetáris rendszer pénzügyi joga
14. A pénzügyi piac joga, a pénzügyi intézményrendszer
15. Az önkormányzatok pénzügyei

Évközi tanulmányi követelmények:

A Pénzügyi jog előadásokon részvétel kötelező, az előadásokon elhangzottak a vizsgakövetelmények részét képezik. A kötelező foglalkozásokról a hallgatók a félév során legfeljebb három alkalommal hiányozhatnak. A három alkalmat meghaladó hiányzás esetén a hallgatók csak orvosi igazolás bemutatása esetén kaphatnak aláírást. Az a hallgató, aki a megtartott foglalkozások több mint feléről hiányzik, nem kaphat a félév érvényességét igazoló aláírást.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Simon István: Pénzügyi jog. Osiris Kiadó, Budapest, több kiadás
Előadásokon megjelölt jogszabályok

Szociális jog I.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Social Security Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0806K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Munkajog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató: Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek a szociális jog kialakulásának történeti folyamatával és az ezzel kapcsolatos jogi szabályozás kérdéseivel. A tantárgy célja az alapvető szociális ellátórendszerek sajátosságainak az ismertetése, a magyar társadalombiztosítás egyes ellátásai rendszertanának az áttekintése. A tantárgy elősegíti a hallgatók eligazodását a nemzetközi és az Európai Unió szociális jogi szabályozás vonatkozásában. Célkitűzés továbbra, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését biztosító 1408/71 EGK Tanácsi rendeletnek, valamint a 883/2004 EK Tanácsi rendeletnek a koordinációt elősegítő alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A szociális jog fogalma, tartalmának meghatározása és elhatárolása a jogrendszer más területeitől (Alkotmányjog, közigazgatási jog, polgári jog, családi jog, pénzügyjog).
- Történeti áttekintés (a bismarcki társadalombiztosítás, a Social Security Act, az új-zélandi modell, a Beveridge-terv, a svéd jóléti állam, a II. világháborút követő tendenciák).
- A szociális jogok és az emberi jogok összefüggése, a nemzetközi jog szociális tárgyú szabályozásainak tükröződése hazai jogunkban.
- Az ILO szociális tárgyú egyezményei, valamint az EU (EK) szociális jogharmonizációs törekvései. Az Európa Tanács által kidolgozott Social Security Code vizsgálata.
- Az Európai Szociális Karta keletkezése, szerkezete, az alapvető cikkelyek ismertetése, a Karta összehasonlítása az ILO 102. sz. (Lord Beveridge nevével jelzett) egyezményével (az ILO 102. sz. egyezményének részletes elemzése). A Szociális Biztonság Európai Kódexe és ennek protokollja (1964), valamint a felülvizsgált Európai Kódex a szociális biztonságról (1990) bemutatása. Kétoldalú szociálpolitikai egyezmények és egyéb szociális biztonsági megállapodások jellegzetes vonásai.
- A szociális jog koordinációja az Európai Unióban. A 883/2004 EK rendelet és a 987/2009 EK rendelet bemutatása (személyi hatály, tárgyi hatály, területi hatály, időbeli hatály).
- Az 1997. évi LXXX. törvény átfogó bemutatása és tagolása. Alapvető fogalmak meghatározása (járulék, felosztó-kirovó rendszer, túlfedezettség, redistribúció, diszkrecionalitás, stigmatizáció).
- Biztosított, egészségügyi szolgáltatásra jogosultak (a biztosítottan kívül, és a baleseti ellátásra jogosultak (a biztosítottan kívül). A kötelező magánnyugdíj keretében járó szolgáltatások és kifizetés.

- A magánbiztosítás és a társadalombiztosítás összehasonlítása. Magán-, vállalati biztosítások, vállalati és egyéni kiszereződések.
- A társadalombiztosítási ellátások fedezete. A társadalombiztosítási nyilvántartások.
- A járulékkötelezettség teljesítésének eljárási szabályai, a járulék megállapítása, bevallása, megfizetése. A társadalombiztosítási követelések végrehajtása.
- Az egészségbiztosítás és a nyugdíjbiztosítás igazgatási szervezete, az igazgatási szervek eljárásának szabályai, jogorvoslati eljárás az általuk hozott határozatok ellen. Index aláírás.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli. Ponthatárok: 5 - 90%-; 4 - 80%-89%; 3 - 65%-79%; 2 - 50%-64%; 1 - 0-49%

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Czucz Ottó: Szociális jog I. [A társadalombiztosítás és egyéb szociális ellátások jogi szabályozásának alapkérdései. Bevezetés az Európai Unió szociális jogi gyakorlatába, a nemzetközi szociális jog alapjai.] Unió Kiadó, Bp. 2001.
- Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér.: Társadalombiztosítási alapismeretek, Patrocinium Kiadó. (2013-as átdolgozott kiadás alapján)

Ajánlott irodalom:

- Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.
- Dr. Hajdú József - Lőrincsné Dr. Lajkó Dóra: Társadalombiztosítási jog Jogi szakvizsga jegyzet (III. fejezet 109-166 old), DialogCampus Kiadó, 2005.
- Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A társadalombiztosítás szabályozásának alakulása a kezdetektől 1950-ig. 2004. Acta Jur. et Pol. Szeged Publicationes Doctorandorum Juridicorum Tomus IV. Fasc. 9.; 283-320. p.
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A társadalombiztosítási járulékok megfizetésére vonatkozó szabályok. Munkaugyi Szemle, XLIX. Évf. 2005/12. december. 47-48. p.
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A munkaviszonyban álló személy biztosítási kötelezettsége. Munkaugyi Szemle, XLX. Évf. 2006/11. november. 51-52. p.
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az önkormányzatok szerepe az egészségügyi szolgáltatások nyújtása tekintetében. De iuris peritorum meritis. Studia in honorem Lajos Lőrincz. Kiadja a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara, Budapest. 2010. 57-78. p
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Gondolatok az egészségbiztosítás magánosításáról. De iuris peritorum meritis. Studia in honorem Endre Tanka. Kiadja a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara, Budapest. 2010. 63-73. p

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsgán tesztort kell megoldaniuk a hallgatóknak.

Versenyjog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Administration Law of Competition Enforcement I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0807K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Kereskedelmi jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Tóth András, Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyjog az Európai Unió egyik legfontosabb közpolitikájának a szabályozási oldala. A versenyjog jelentőségét az adja, hogy az EU, mint gazdasági közösség egységes belső piacának egyik legfőbb biztosítója. Az EU kormányának - a Bizottságnak – is lényegében itt vannak a legerőteljesebb jogosítványai. A versenyjog azonban mára nem kizárólag európai jogterület, bár fejlődését a Bizottság és az Európai Bíróság joggyakorlata továbbra is alapvetően meghatározza. A versenyjog a nemzeti – és így a magyar – jogrendszerekben is súlyos szankciókkal megtámogatott keretet kaptak. Mindezek a körülmények jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a gazdaság szereplői növekvő jelentőséget tulajdonítsanak a versenyszabályozásának, melynek ismerete mára nélkülözhetetlenné vált a vállalati szektorban tevékenykedők számára. Éppen ezért a cégek számára jogi tanácsadást nyújtó ügyvédi, jogtanácsosi állaspályázatok többnyire feltételként, de legalább is előnyként elvárják a versenyjogi ismereteket.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Közgazdasági alapok
- Versenyjog történet, verseny szerepe az európai és magyar gazdasági alkotmányosságban
- Versenyjogi szabályozás európai rendszere (nemzeti és magyar jog viszonya, tagállamok közötti kereskedelem érintettsége);
- Versenyjog hatálya (tárgyi, személyi, földrajzi, időbeli)
- Tisztességtelen verseny tilalma
- Érintett piac meghatározás és versenykorlátozó megállapodások joga: áttekintés és tilalom
- Versenykorlátozó megállapodások joga.: kartellek és a küzdelem eszközei
- Versenykorlátozó megállapodások joga: entesülés (csoportos és egyedi)
- Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés

Évközi tanulmányi követelmények:

1. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben a hallgató háromnál több alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására, a teljes félévi tananyagból (előadás-anyagból) a szorgalmi időszak utolsó hetében, az utolsó előadáson írásban van lehetőség. Sikertelen (50%-ot el nem érő) vagy elmulasztott pótlás az aláírás megtagadását vonja maga után.

2. Az évközi ZH eredménye alapján megajánlott jegy szerzhető, ha az elért pontszám eléri az összpontszám 50%-át.

3. A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Miskolczi Bodnár Péter – Tóth András: Magyar és közösségi versenyjog (megjelenik 2014-ben)

Ajánlott irodalom:

1. Tóth Tihamér: Az Európai Unió versenyjoga Complex Bp. 2007.
2. Versenyjog szerk.: Boytha Györgyné – Tóth Tihamér PPKE JÁK, Bp. 2010.
3. Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata KJK-KERSZÖV, Bp. 2002.

Állami egyházjog

A tantárgy megnevezése - (angolul): Public canon law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/ félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0901K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Antalóczy Péter

Oktató: Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az állam és az egyházak viszonya az alkotmányos jogállam berendezkedésének meghatározó kérdése.

Az állami egyházjog az alapjogok közül a gondolat, a lelkiismeret és vallásszabadság alapjogával foglalkozik részletesen. Bemutatja az egyház és az állam közötti viszonyrendszer európai és amerikai mintáit, majd az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát. A magyar jogrendszerben az

Alkotmány, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló törvény és az ezzel kapcsolatos törvények alkotmányossági kérdéseit az Alkotmánybíróság határozatai alapján tárgyalja az egyenlő méltóság elve és az általános egyenlőségi szabály alkotmányjogi értelmezési elvek segítségével. Ennek az alapjognak a részletes kifejtése egy egyházi felsőoktatási intézményben kiemelkedő fontosságú, hiszen az egyháznak alapvető érdeke olyan jogász szakemberek képzése, akik értik és ismerik a két nagy intézmény kapcsolatát, akik a viszonyrendszer jogi szabályozásában kellő elméleti ismeretekkel rendelkezve hatékonyan vehetnek részt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az állami egyházjog alapfogalmai
- Az állam és az egyház közötti viszony történeti áttekintése
- Az állam egyházpolitikai jogai Magyarországon – történeti fejlődés
- Az állam és egyház viszonyának lehetséges modelljei
- Az állam és az egyházak viszonyának alapkérdései – a semleges állam
- A semlegesség elve az alkotmányjogban
- A gondolat, a lelkiismeret és a vallás fogalma
- A vallásszabadság fogalma és tartalma
- A vallásszabadság joga az alapjogok rendszerében
- A vallásszabadság az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában
- Az egyházak és vallási közösségek alapítása
- Az egyházakat megillető jogosultságok és mentességek
- Az egyházfinanszírozás Magyarországon
- Az egyházak oktatási és szociális és kulturális tevékenysége
- Az egyházak szerepe az európai integrációban

Évközi tanulmányi követelmények:

1. Részvétel az előadásokon
2. ZH megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli: elégtelen 0-50 %, elégséges 51 %-62 %, közepes 63-74 %, jó 75-86 %, jeles 87-100 %

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Dr. Antalóczy Péter: Az állami egyházjog alapjai. Patrocínium, Budapest.

Ajánlott irodalom:

1. Ádám Antal: Az alapjogok, különösen a szabadságjogok alkotmányi szabályozásának fejlődési irányairól In.: Dolgozatok az állam- és jogtudomány köréből XVIII. kötet (Szerkesztő: Ádám Antal) Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs, 1987. 32.
2. Ádám Antal: Az Alkotmánybíróság egyházakkal kapcsolatos határozatai In.: Tízéves az Alkotmánybíróság (Szerkesztő: Bitskey B.) Alkotmánybíróság Budapest, 2000. 121-135.
3. Ádám Antal: Az állami egyházjog fogalma, jellemzői és problémái Magyarországon. Magyar Közigazgatás, 2000. évi 9. szám 539-551. oldal
4. Ádám Antal: Az egyházak alkotmányjogi helyzetéről In.: Dolgozatok az állam- és jogtudomány köréből XVIII. kötet (Szerkesztő: Ádám Antal) Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs, 1989. 22-28. oldal.
5. Erdő Péter - Schanda Balázs: Egyház és vallás a mai magyar jogban Budapest, 1993.
6. Erdő Péter: Vallási közösségek és jogi kezelésük Jogtudományi Közlöny 1999. évi 3. szám 127-131. oldal
7. Ferenczy Rita: Kérdések az egyházak és szervezeteik jogi személyiségének köréből Magyar Jog 1999.9.518-529. oldal.
8. Kis János: Egyház, állam, társadalom Világosság, 2001. 6. szám
9. Paczolay Péter: A lelkiismereti és vallásszabadság. Acta Humana, No.18-19. 1995.
10. Sajó András: A „kisegyház” mint alkotmányjogi képtelenség. Fundamentum, 1999. évi 2. szám 87-98. oldal
11. Sajó András: Szabadságjogok és egyenlőség In.: Vallásszabadság, társadalom és hatalom (Szerkesztő: Erdei L.T.) Hetek-TEDISZ, Budapest, 2000. 23-27. oldal
12. Schanda Balázs: Magyar állami egyházjog Szent István Kiadó, Budapest, 2003.
13. Schweitzer Gábor: Elvlasztás vagy összefonódás Állam- és Jogtudomány 2002. 3-4. szám 301-314. oldal
14. Szathmáry Béla: Egyházak az államban – tanulmánykötet Hernád Kiadó 2010.
15. Szentpéteri Kun Béla: Állam és egyház Debrecen, 1938.
16. Tóth Sámuel (Szerkesztő): Egyházi törvények az Evangéliom Szerint Reformált Keresztyén Egyházban Debrecen, 1882.

Büntetés végrehajtási jog

A tantárgy megnevezése - angolul: Punishment enforce law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra szám: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 9

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0902K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Lajtár István

Oktató: Dr. Lajtár István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók büntető anyagi jogi és büntető eljárásjogi ismereteire alapozva megismertesse a büntetés-végrehajtási jog, mint a „bűnügyi jogok” harmadik fő pillérének elméleti és tételes jogi szabályait, elősegítse a büntetőjogi szankciók és egyes büntetőjogon kívüli jogkorlátozások foganatosításának, hatályosulásuk lényegi összefüggéseinek megértését, a tantárgy komplexitásával összefüggő, továbbá a végrehajtás jogállami garanciarendszerével kapcsolatos ismeretek elsajátítását. Az oktatott ismeretek révén a képzésben részt vevők kellő szintű hazai és nemzetközi tudásanyagot szerezhetnek, amit a gyakorlati jogászai munka, valamint a jogi szakvizsgára történő felkészülés során is jól hasznosíthatnak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A büntetés-végrehajtási jog szabályozásának története, a büntetés-végrehajtási jogtudomány kialakulása és a nemzetközi követelményrendszer.
- A büntetés-végrehajtási jog helye a jogrendszerben, fogalma, alapelvei, forrásai. A jogi helyzet fő vonásai a végrehajtás ideje alatt.
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szankciórendszere.
- A szabadságvesztés végrehajtása (I). A végrehajtás célja, feladata, teljesítésének biztosítékai. A szabadságvesztés foganatba vétele, a fogva tartás rendje és módja az egyes végrehajtási fokozatokban, az elítéltek szabadítása.
- A szabadságvesztés végrehajtása (II). Az elítéltek nevelése és munkáltatása, az átmeneti csoport, a gyógyító-nevelő csoport, valamint az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása.
- A szabadságvesztés végrehajtása (III). A különleges kategóriák (fiatalkorúak, nők, katonák, nem magyar állampolgárságú elítéltek) sajátossága a végrehajtás során. A büntetés-végrehajtás átvétele és átengedése.
- A többi büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés végrehajtása.
- Az intézkedések végrehajtása és az elítéltek utógondozása.
- A személyi szabadságot érintő büntetőeljárásai kényszerintézkedések végrehajtása.
- A büntetés-végrehajtási bíró hatásköre, illetékessége, eljárásának sajátos szabályai.
- A járulékos büntetés-végrehajtási feladatok.
- A büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete, mint a büntetés-végrehajtást övező jogállami biztosítékrendszer meghatározó eleme. A büntetés-végrehajtáshoz kapcsolódó jogállami biztosítékok.(A nemzetközi ellenőrzés, az alapvető jogok országgyűlési biztosa, a társadalmi ellenőrzés.)

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező irodalom :

Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog című egyetemi tankönyv. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004.

Lajtár István: Büntetés végrehajtási jog. Egyetemi Jegyzet. Patrocínium Kiadó Bp. 2012.

A büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló, többször módosított 1979. évi 11. tvr. (Bv. tvr.) hatályos szövege, az annak végrehajtása tárgyában kiadott 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet, a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet.

A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény.

Ajánlott irodalom:

Lajtár István : A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere Magyarországon. HVG-ORAC Kiadó Bp. 2010.

Belovics Ervin – Lajtár István – Pacsek József – Vókó György:

Büntetés-végrehajtási jog magyarázata (kézikönyve) HVG-ORAC Budapest – 2001.

Belovics Ervin – Lajtár István – Pacsek József – Vókó György:

Büntetés-végrehajtási jog kézikönyve. Hatályosító pótfüzet. HVG-ORAC Budapest – 2003.

A tankönyv irodalomjegyzékében feltüntetett irodalom.

Környezetvédelmi- és agrárjog II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0903K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Környezetvédelmi és agrárjog I.

Tantárgyfelelős: Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

Oktató: Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A környezetvédelmi jog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a természetes és épített környezetvédelmét szolgáló intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Bevezetés a környezetvédelmi jogba, hazai és az uniós környezetvédelmi szabályozás kialakulása és rendszere. A környezetvédelem alapfogalmai és a környezetjog elveinek rendszere. A környezethez való jog és a környezetjogi szabályozás módszerei. Az uniós környezetvédelmi cselekvési program.
- Az uniós környezeti jog általános elvei. A nemzetközi környezetjog forrásai és elvei. A nemzetközi szervezetek (WTO, ENSZ) környezetvédelmi szerepe és a nemzetközi környezetjog egyes területei. Jogközelítés és jogi kollízió.
- A környezetvédelem jogintézményének rendszere. A megelőzést szolgáló közigazgatási jogintézmények. A környezeti hatásvizsgálat, környezetvédelmi felülvizsgálat és teljesítményértékelés.
- A környezet és természetvédelem állami feladatai és szervezeti rendszere. Az önkormányzatok környezetvédelmi feladatai és hatásköre.
- A környezetvédelem polgári jogi eszközei. A Luganoi egyezmény gazdasági jogi szabályozás eszközei és hazai jogintézményei. A környezet büntetőjogi védelme. Önszabályozás, környezeti menedzsment és audit
- Környezetvédelem a területfejlesztésnél és a területrendezésnél. Környezet és egészség.
- Levegő-tisztaság védelem, a zajártalom elleni védelem. Az ipari tevékenységből eredő kockázat és az integrált szennyezés megelőzés. Éghajlatváltozás.
- Az agrár-környezetvédelem tárgyai és intézményei. Természeti erőforrások. A védett természeti területek, a védetté nyilvánító eljárás. A természetvédelmi terület forgalomképessége. Természetvédelem a Natura - 2000 keretében.
- A természet védelmének eszközei (tájvédelem, a vadon élő élővilág védelme, védelmi eszközök a természeti oltalom alatt álló területeken). Az állatok védelme.
- A vízvédelem jogintézményei. A vizek mennyiségi védelmének alapvető szabályai (vízigény kielégítése, vízdíj, a vízjogi engedélyezési rendszer). A vizek minőségi védelmének alapvető szabályai.
- A biológiai sokféleség védelme. A genetikailag módosított szervezetek környezetbe juttatásának uniós és hazai szabályozása.
- A hulladékgazdálkodás uniós és hazai szabályozása. A veszélyes hulladék és a hulladékok nemzetközi szállítása. A veszélyes hulladékok határon túli mozgása. A települési szilárd és folyékony hulladék.

- A veszélyes anyagok és technológiák elleni környezeti védekezés. Az energia jog és a környezetvédelem viszonya.

Évközi tanulmányi követelmények: az előadások rendszeres látogatása.

Értékelés módja: alapvizsga Környezetvédelmi és agrárjog I-II. tantárgyak tananyagából. Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom. A számonkérés az ajánlott irodalomra nem terjed ki.

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező irodalom

Bándy Gyula: Környezetjog c. Egyetemi jegyzet (Osiris Kiadó Bp. 2006. 1.537.old)

Nagy Zoltán- Olajos István- Raisz Anikó – Szilágyi János Ede Környezetjog II. Tanulmányok a környezetjogi gondolkodás köréből Novotni Alapítvány Miskolc 2010

Tanka Endre: 30. A közösségi jog és a nemzetközi jog ütközése a környezetvédelemben (in: tanulmányok veres József professzor 80. Születésnapja tiszteletére. Szegedi ÁJK, 2009. 695-708. old.)

Ajánlott irodalom:

Andréka Tamás.- Bajor Rita- Böhm J.- Olajos István- Szabó Ágnes- Szilágyi János Ede: Környezetjog II. kötet. Ágazati környezetvédelem és kapcsolódó területei. Novotni Alapítvány Miskolc 2008.

Környezetvédelem, éghajlat- politika. (in: A FIDESZ európai parlamenti választási programja, Bp. 2009. Március 2. 21. P- 200-214. old.

Hetesi Zsolt: A feléltjövő. Fenntartható Fejlődés Egyetemi Kutatócsoport helyzetértékelője Bp. 2008.

Molnár Géza: Vizeinkről szólván. (in: Nem én kiáltok, a föld dübörög... Kairoosz, Bp. 2011. 301 – 414. o.)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. a) Az agrárjog fogalma, tárgya, rendszere a KAP hat évtizedes fejlődése alapján.
b) A környezetjog elvei és a rájuk épülő jogintézmények a magyar jogban és az EU közösségi jogában.
2. a) Az ingatlan – nyilvántartás tárgya (önálló és külön ingatlanok, a részarány – tulajdon nyilvántartása).
b) A környezethez való jog az Alaptörvényben és a környezetjogi szabályozás módszerei.
3. a) A családi gazdaság, a jogi személyek, köztük a társas vállalkozások hatályos földjogi szabályozása.
b) Levegő - tisztaság – védelem a hazai környezetjogban.
4. a) Az élelmiszerlánc jogi szabályozása.
b) A veszélyes vegyi anyagok és a biotechnológia közösségi jogi rendezése.
5. a) Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés elve, hatálya és feltételei.
b) A környezetjog gazdasági szabályozási módszere. A kibocsátási kvóták kereskedelme.
6. a) Szövetkezetek és termelői szervezetek, termelői csoportok az agrárgazdaságban.
b) Az EU környezetpolitikája és az akcióprogramok.
7. a) Az okirati elv, az okiratok kellékei (belföldi, külföldi okirat).
b) A környezetvédelmi jogintézmények rendszere. Vizsgálati elemzés és környezeti vizsgálat.
8. a) Az erdőbirtokossági társulat és a hegyközség.
b) Az EU környezeti jogának alkotmányos alapjai.
9. a) A rangsor elve, a bejegyzés ranghelyének biztosítása.
b) A megelőzést szolgáló közigazgatási jogintézmények. A környezeti hatásvizsgálat és az engedélyezési rendszer.
10. a) A közhitelesség elve és korlátai.
b) Az EU általános jogelvei és jogintézményei a környezetvédelemben.
11. a) A földek igazgatási szempontból történő felosztása.
b) A környezetvédelmi felülvizsgálat és a teljesítmény - értékelés. A közigazgatás közvetlen beavatkozása.
12. a) A nyilvánosság elve és korlátai. A kérelemhez kötöttség elve.
b) Az EU horizontális jogalkotása a környezetvédelemben.
13. a) A földek rendeltetés szerinti felosztása.
b) Ellenőrzés és közigazgatási jogi szankciók a környezetvédelemben.
14. a) A tulajdoni lap és részei. Az ingatlan-nyilvántartási térkép és okirattár.
b) Közigazgatási jogi felelősség a környezetvédelemben. A környezeti kár megtérítése.
15. a) A termőföld fogalma, jogi jellemzői. (Művelési ág, annak változtatása, a földhasználó jogviszonya.)

- b) A természetvédelmi szabályozás eszközei és hazai jogintézményei.
16. a) Bírósági jogorvoslati kérelem, az ingatlan- nyilvántartási perek.
b) A természetvédelem hazai jogrendje. A Natura 2000.
17. a) A termőföld tulajdon megszerzése a hatályos földtörvény alapján.
b) Önszabályozás, környezeti menedzsment és audit, az EMAS rendszer.
18. a) A tisztességtelen kereskedelmi magatartás érvényesítése az agrárpiacon. A piacra-jutás közösségi jogi intézményei.
b) Engedélyköteles géntechnológiai tevékenységek. Az egymás mellett termesztés szabályai.
19. a) A kárpótlási című földtulajdonszerzés. A föld-privatizáció intézményi sajátosságai és a földbirtok-szerkezet.
b) A környezetvédelem polgári jogi eszközei. A Luganói Egyezmény.
20. a) A tárolási és a közraktári szerződés az agrárgazdaságban.
b) Kockázat - elemzés és a helyes laboratóriumi gyakorlat az EU veszélyes vegyi anyagokra vonatkozó jogában.
21. a) A részarány-tulajdon fogalma, jogi sorsa az 1992. évi II. tv. és az 1993. évi II. tv. alapján.
b) A környezet büntetőjogi védelme.
22. a) A termőföldtulajdon polgári jogi korlátozása (haszonélvezet, telki szolgálat, szomszédjogok).
b) Ipari tevékenységből eredő kockázat és integrált szennyezés- megelőzés a közösségi jogban.
23. a) Az ingatlan-nyilvántartási eljárás fő szabályai adatváltozás, illetve jog és tény változása esetén.
b) A környezetvédelem állami feladatai és szervezetrendszere.
24. a) Az erdő fogalma, rendeltetés szerinti csoportosítása, a gazdálkodó kötelességei.
b) A veszélyes hulladék és a hulladék nemzetközi szállítása.
25. a) Az ingatlan - nyilvántartás rendszere és módja, a nyilvántartás különös szabályai. (Társasház, szövetkezeti ház, közös udvar.)
b) A környezetvédelem önkormányzati feladatai és a hatáskörök.
26. a) A védett természeti területek, a védetté nyilvánítási eljárás. A természetvédelmi terület forgalomképessége.
b) A környezeti hatásvizsgálati eljárás
27. a) Az ingatlan-nyilvántartási határozat és a fellebbezési eljárás.
b) A környezethasználat feltételei és hatósági engedélyezése.
28. a) A vizek, vízi ingatlanok tulajdonformái az agrárjogban.
b) A veszélyes vegyi anyagok osztályozása, nyilvántartása és törzskönyvezése.
29. a) A földhasználati jogok nyilvántartása.
b) A biológiai sokféleség védelme.
30. a) A vad tulajdonjoga, a vadászati jog és annak gyakorlása.
b) A hulladékgazdálkodás hazai jogrendje.
31. a) A vadászterület fogalma. A vadkárokért fennálló felelősség.
b) A nemzetközi szervezetek környezetvédelmi szerepe és a nemzetközi környezetjog egyes területei.
32. a) A Közös Agrárpolitika létrejötte és főbb intézményi reformjai., a 2020 – ig tervezett jövőképe.
b) A veszélyes hulladékok határon túli mozgása. A települési szilárd és folyékony hulladékok.
33. a) Az EU döntéshozatali intézményrendszere a mezőgazdasági ügyekben.
b) A közösségi és a tagállami joghatóság a környezetvédelemben.
34. a) A KAP célrendszere, uniós jogi alapjai, a KAP hatálya.
b) A zajártalom és a rezgések elleni védelem.
35. a) A vizek mennyiségi és minőségi védelme.
b) A környezetvédelem fogalma, hazai és uniós jogi szabályozásának alapjai.
36. a) A mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, szeszes italok és borok közösségi eredetvédelmi rendszere.
b) A veszélyes anyagok és az ipari baleseti kockázat.
37. a) Az erdővédelem szabályai és szankciói.
b) A legkisebb szigor klauzula és a notifikációs eljárás a közösségi környezetvédelmi jogban.
38. a) Földhasznabérlet, feles-bérlet és részesművelés.
b) Környezetvédelem a területfejlesztésnél és a területrendezésnél.
39. a) Növény - és állategészségügyi korlátozások.
b) Az egységes környezethasználati engedély és eljárási rendje. Az egybefoglalt engedély.

Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

A tantárgy megnevezése - (angolul): International Trade and Business Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0904K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Palásti Gábor

Oktatók: Dr. Palásti Gábor

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma és tárgya. A jogági probléma. A szabályozott jogviszonyok jellemzői. A szabályozás jellemzői. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának szerkezete.
- A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának magánjogi vetülete: a kollíziós jogi megoldás alternatívája. A magánjogi rész szabályozási tárgyai. A nemzetközi anyagi magánjog jogforrásai. Nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés és a jogegységesítésben szerepet játszó főbb szervezetek.
- Dologi jogi kitekintés: értékpapírok a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában.
- A szerződések jogának általános szabályai a nemzetközi anyagi magánjogban. A lex mercatoria általános szabályai, nemzetközi egyezmények általános szabályai, az UNIDROIT Alapelvek, a Kptk.
- Önálló gazdasági célra irányuló és járulékos szerződések. Az adásvételi szerződésre irányadó jog egységesítése. A Bécsi Vételi Egyezmény főbb szabályai I.
- A Bécsi Vételi Egyezmény II. A New York-i Elévülési Egyezmény. Az INCOTERMS.
- A technológia és ismeret önálló nemzetközi jogi védelme. Egyéb önálló gazdasági célra irányuló szerződések: a technológia és ismeret átadására vonatkozó szerződések (licencia, know-how, franchise, nemzetközi kooperációs szerződések).
- Járulékos szerződések I.: piacszervezés.
- Járulékos szerződések II.: az áru továbbításával kapcsolatos szerződések.
- Járulékos szerződések III.: bankügyletek és fizetési módok.
- A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának közjogi kérdései. A közjogi rész tárgya: a nemzetközi gazdasági forgalom és összetevői. A közjogi rész tartalma: az állam beavatkozási lehetőségei a nemzetközi gazdasági forgalomba. A közjogi rész alanyai. A globális gazdasági világrend jogi jellege. A nemzetközi gazdasági forgalom alakításában szerepet játszó nemzetközi szervezetek. Globális és regionális szintű gazdasági együttműködés. A WTO/GATT kialakulásának története. Intézményi kérdések, döntéshozatal, vitarendezés.
- Főbb kereskedelmi szabályok a termékek, a szolgáltatások és a szellemi alkotások forgalmában a WTO által kezelt egyezmények, és egyes regionális szabadkereskedelmi megállapodások alapján.
- A külföldi tulajdonon fennálló tulajdonjog és elvonása. A külföldi beruházások védelme. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének kérdései.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga. I.-II.kötet. KRIM Bt, Budapest 2004. + Kiegészítés
Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga c. munkájához. KRIM Bt, Budapest. 2009, vagy 2010.
Molnár – Osztovits – Palásti (szerk.: Palásti Gábor): Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga – Kiegészítő jegyzet (Záróvizsga tételek szerinti bontásban). Patrocinium, Werbőczy-sorozat, Budapest, 2013.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések (tételsor):

1. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgya, a szabályozás módszere. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma, a jogági probléma. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának rendszere
2. A világ nagy jogrendszerei. A kontinentális jogrendszer és az angolszász jogrendszer főbb jellemzői.
3. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésében és a jogfejlesztésben szerepet játszó fontosabb nemzetközi szervezetek. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga magánjogi kereteinek fejlesztésében szerepet játszó nemzetközi szervezetek és tevékenységük bemutatása: az UNCITRAL, az ICC, az UNIDROIT, a WIPO.
4. Általános áttekintés a magánjogi keretrendszer szabályozó jogforrások rendszeréről. A jogszabálynak minősülő és a jogszabálynak nem minősülő jogforrások. Az egyes jogforrás típusok alkalmazásának feltételei.
5. A lex mercatoria fogalma és problémája
6. Értékpapírok a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában (*részletesen csak a hajóraklevél ismertetése szükséges!*)
7. A nemzetközi kereskedelmi szerződések jogának általános része.: az UNIDROIT Alapelvek általános bemutatása, felépítése és alkalmazási köre. Egy szabadon választott fejezet áttekintő ismertetése az UNIDROIT Alapelvekből.
8. A nemzetközi kereskedelmi szerződések joga általános szabályai belső (nemzeti) eredetű jogforrás alapján: a KPtK. koncepciója, kialakulásának okai, szerkezete, hatálya, jogi természete.
9. A KPtK. tételes szabályai
10. A szerződések két csoportja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában. A szerződéstipizálás a nemzetközi gazdasági kapcsolatok anyagi magánjogában. Az egyes szerződések besorolása szerződéstipizálási rendszerünkben.
11. A nemzetközi adásvételi szerződésről és a szabályozás nemzetközi kodifikálásáról általában
12. A Bécsi Egyezmény hatálya. Az Egyezmény diszpozitivitása. A hatály összegező bemutatása.
13. A Bécsi Egyezmény általános rendelkezései (jogértelmezés és joghézag, a felek jognyilatkozatainak értelmezése, a kereskedelmi szokások szerepe)
14. A szerződés megkötése a Bécsi Egyezmény szerint.
15. A Pratt & Whitney kontra MALÉV ügy
16. Az eladó kötelezettségei a Bécsi Egyezmény szerint
17. A vevő kötelezettségei a Bécsi Egyezmény szerint
18. A szerződésszegések csoportjai (alapvető és közönséges szerződésszegés közötti különbség). A szerződésszegés rendszerének összehasonlítása a magyar (belső) jogból ismert rendszerrel. Az előzetes szerződésszegés.
19. Az alapvető szerződésszegés fogalma és feltételei a Bécsi Egyezményben. Az alapvető szerződésszegés esetjoga (*legalább öt jogeset ismertetésével*).
20. A szerződésszegés megállapításának lépései (sorrend) a Bécsi Egyezmény szerint. A kárveszély átszállása.
21. A New York-i Elévülési Egyezmény tételes szabályai. Az INCOTERMS 1.: eredete, a jogforrási jellege, alkalmazhatósága, tárgyi hatályának magyarázata, szerkezete
22. Az INCOTERMS 2.: az egyes klauzulák (fuvarparítások) magyarázata, az eladó és vevő kötelezettségeinek rendszere
23. Nagyberendezés szállítására és szerelésére vonatkozó szerződés
24. A technológia- és ismeret átadásának jelentősége a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A licencszerződés, és a know-how szerződés.
25. A franchise szerződés. A nemzetközi kooperációs szerződés.
26. A lízing-szerződés és az Ottawai Egyezmény.
27. A piacszervező szerződések fajtái. A forgalmazói (viszonteladói) szerződés
28. Az ügynöki szerződés
29. Az áru továbbításával kapcsolatos szerződések és a nemzetközi fuvarozási jogviszony sajátosságai. A nemzetközi fuvarfajták és azok jogi szabályozásának forrásai.
30. A nemzetközi vasúti áru fuvarozási szerződés jellegzetességei.
31. A nemzetközi közúti és légi áru fuvarozási szerződések

32. Nemzetközi vízi fuvarozás: a tengeri áru fuvarozási szerződés és a folyami hajófuvarozás
33. Kombinált fuvarozás és konténerfuvarozás nemzetközi viszonylatokban. Az áru továbbításával kapcsolatos további (fuvarjogon kívüli) szerződések.
34. Áttekintés a nemzetközi fizetési módokról és más bankügyletekről a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A fizetési feltételek általános kérdései a nemzetközi gazdasági kapcsolatok szerződéseiben.
35. Az átutalás és a beszedvény
36. Az okmányos meghitelezés
37. Speciális finanszírozási formák a nemzetközi kereskedelemben 1.: a faktoring
38. Speciális finanszírozási formák a nemzetközi kereskedelemben 2.: a pénzügyi lízing
39. Speciális finanszírozási formák a nemzetközi kereskedelemben 3.: a bankgarancia
40. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 1.: általános kérdések, kialakulásuk, a választottbíráskodással kapcsolatos egyes általános kérdések
41. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 2.: a nemzetközi választottbíráskodás egyes kérdései
42. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 3.: A külföldi választottbírársági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló New Yorki Egyezmény tételes szabályai
43. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi feltételrendszere 1.: bevezetés, a külföldi fogalma, alapvető fogalmak a magyar jogban, letelepedési formák a magyar jogban, a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás
44. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi feltételrendszere 2.: a külföldi részvétellel működő gazdasági társaságok. A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei és kereskedelmi képviselői.
45. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok "közjogi" természetű kereteinek tárgya (a három viszonyrendszer). A magyar külkereskedelmi igazgatás jogi rendjének forrásai, a külkereskedelmi tevékenység és a külkereskedelmi szerződés fogalma
46. A külkereskedelmi tevékenység állami ellenőrzése, a belföldi piac szabályozása: az engedélyezési rendszer. Az európai belső piac védelme import esetén
47. A nemzetközi kereskedelem liberalizálásának problémája: a GATT létrejötte. A WTO létrejötte, szervezete és működése. Intézmény, döntéshozatal.
48. A GATT 1994 alapelvei, a waiver clause.
49. A GATT 1994 szabályozásának tárgya: vámok és nem-vámjellegű kereskedelem-korlátozó intézkedések (a japán alkohol adó esete)
50. Felmentés és kivételek a GATT 1994 szabályai alól. A szellemi tulajdonjogok és a TRIPs (az IMRO eset). Jogviták rendezése a WTO keretében..
51. A külföldi tulajdonon fennálló tulajdonjog elvonásának problémája. A tulajdon jogi vetülete a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. Az Act of State doktrína.
52. A külföldi tulajdonjoga elvonásának nemzetközi jogi megítélése, és területi hatálya.
53. A külföldi beruházások védelme, mint a tulajdonjog elvonásának speciális problémája. A beruházásvédelem eszközei; a beruházási szerződés, és a kétoldalú beruházásvédelmi egyezmények (a foreign control clause)
54. Többoldalú beruházásvédelmi egyezmény: a Washingtoni Konvenció
55. A MIGA. A külföldi beruházás védelmének belső (nemzeti) jogi eszközei.

Pénzügyi jog II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Financial law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0905K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Pénzügyi jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Ercsey Zsombor

Oktatók: Dr. Menyhárt Szabolcs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A félév során a hallgatók a hatályos jogszabályokon keresztül megismerkednek a közbevételekkel és a magyar adórendszer működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Adójogi alaptan,
- Az adók rendszerezése
- Az adózás rendje
- A számviteli jog alapjai
- Az általános forgalmi adóról
- A személyi jövedelemadó
- A társaságok adói
- Az önkormányzati helyi adók és a gépjárműadó
- Az illetékjog alapjai, egyéb kisadók
- A közösségi vámjog A jövedéki adó
- A nemzetközi adójog

Évközi tanulmányi követelmények:

A Pénzügyi jog előadásokon részvétel kötelező, az előadásokon elhangzottak a vizsgakövetelmények részét képezik. A kötelező foglalkozásokról a hallgatók a félév során legfeljebb három alkalommal hiányozhatnak. A három alkalmat meghaladó hiányzás esetén a hallgatók csak orvosi igazolás bemutatása esetén kaphatnak aláírást. Az a hallgató, aki a megtartott foglalkozások több mint feléről hiányzik, nem kaphat a félév érvényességét igazoló aláírást.

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

ADÓ-KÓDEX ADÓ- és pénzügyi szaklap 2012/11-12. dr. Kátai András szerk.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény

A személyi jövedelemadóztatás 2013. évi változásai 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

Az ÁFA szabályozás 2007.évi CXXVII. törvény
A társaságok adói 1996. évi LXXXI. törvény
Az önkormányzati helyi adók 1990. évi C. törvény
A gépjárműadó 1991. évi LXXXII. törvény
1990. évi XCIII. törvény az illetékekről
2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásáról
2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

Ajánlott irodalom:

A Pénzügyi jog modul tananyagának elsajátításához az Osiris Kiadó gondozásában megjelent Pénzügyi jog II. című tankönyv szükséges. Szerkesztette: Simon István Osiris 2012.

Közbevételek joga és igazgatása 2013/ Dr. Maiyalehné Dr. Gregóczki Etelka jegyzet

Szociális jog II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Social Security Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 12 óra /félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0906K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Szociális jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató: Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek az egyes szociális jogi alrendszerek (egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, szociális segélyezés, foglalkoztatáspolitikai, családi támogatások etc.) keretében nyújtott ellátásokra vonatkozó jogi szabályozás kérdéseivel. Célkitűzés továbbra, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését jelentő koordinációs rendeletnek az alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A betegjogok védelme az egészségügyi törvény alapján. Az egészségügyi szolgáltatások rendszere. Alapellátás, járóbeteg-szakellátás és fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátások. A beutalási rendszer elemzése. Betegutak koordinációja.
- Az egészségbiztosítás keretében nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Térítésmentesen, árhoz nyújtott támogatással és részleges térítéssel nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Külföldön történő gyógykezelés kérdései. Méltányosság.
- Egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai: terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, táppénz
- Nyugdíjrendszerek tipizálása. A felosztó-kiróvó nyugdíjrendszer, önkéntes kölcsönös nyugdíjbiztosítás, nyugdíj-előtakarékossági számla, foglalkoztatói nyugdíj. Piaci biztosítási alapon nyújtható nyugdíjszerű megtakarítások.
- A nyugellátások rendszere: az öregségi nyugdíj. Öregségi teljes nyugdíj, öregségi résznyugdíj, nők kedvezményes nyugdíja. A korhatár előtti nyugellátások megszűnésének vizsgálata. Korkedvezményes nyugdíj. Szolgálati idő.
- A hozzátartozói nyugellátások. Szülői nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátások.
- A gyermeket nevelő családoknak nyújtott támogatások, pótlékok. Családi pótlék, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás. A gyermekvédelem keretében nyújtható támogatások. Otthonteremtési támogatások. Babakötvény.
- Az álláskereső számára nyújtott ellátások (aktív és passzív eszközök) rendszere. Munkahelyvédelmi akcióterv.

- Baleseti ellátások rendszere. Üzemi baleset. Foglalkozási megbetegedés. Az üzemi baleset és a munkahelyi baleset összehasonlítása. Regresszív igény. Baleseti ellátások elemzése. Baleseti egészségügyi szolgáltatás. Baleseti táppénz. Baleseti járadék.
- A szociális igazgatás körében nyújtott ellátások. Pénzbeli ellátások. Természetben nyújtott ellátások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott alapszolgáltatások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott szakosított ellátások. Térítési díj.
- A megváltozott munkaképességű személyek orvosi és szakmai rehabilitációja. A magyar rehabilitációs rendszer elemzése és rendeltetése. Rehabilitációs ellátás. Rokkantsági ellátás. Megváltozott munkaképességű személyek részére nyújtott támogatások.
- A 883/2004 EK rendelet a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról egyes ellátásokra (pl.: egészségügyi ellátások, nyugellátások, munkanélküli támogatások, családi pótlék) vonatkozó rendelkezéseinek vizsgálata. Index aláírás.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium. Ponthatárok: 5 - 90%- ; 4 - 80%-79%; 3 - 65%-79%; 2 - 50%-64%; 1 - 0-49%

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Szociális jogi törvénygyűjtemény. A törvénygyűjteményt összeállította és kommentárral ellátta: Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kft. Kiadó, Budapest, 2013. (megjelenés alatt)
- Prof. Dr. Hajdú József – Dr. Homicskó Árpád Olivér – Dr. Kun Attila Sándor: Szociális jog II. különös rész, Egyetemi jegyzet. Főszerkesztő: Prof. Dr. Hajdú József, szerkesztő: Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kft. Kiadó, Budapest, 2010.
- A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény
- A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény
- A rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény
- Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény
- A nyugdíj-előtakarékosági számlákról szóló 2005. évi CLVI. törvény
- A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény
- A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előadáson és szeminárium megjelölt rendelkezései
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. és XXIII. fejezetének ismerete.

Ajánlott irodalom:

- Homicskó Árpád: A munkavállaló betegsége miatti keresőképtelenségre vonatkozó szabályok. Munkaügyi Szemle, XLIX. évf. 2005/2 február.
- Homicskó Árpád: Az Önkéntes Kölcsönös Biztosítópénztárak. Munkaügyi Szemle, XLIX. évf. 2005/3 március.
- Homicskó Árpád: Az Önkéntes Kölcsönös Biztosítópénztárak által igénybe vehető kedvezmények. Munkaügyi Szemle, XLIX. évf. 2005/4. április.
- Homicskó Árpád: A prémiumévek program. Munkaügyi Szemle, XLIX. évf. 2005/7-8 július-augusztus
- Homicskó Árpád: A társadalombiztosítási járulékok megfizetésére vonatkozó szabályok. Munkaügyi Szemle, XLIX. évf. 2005/12. december.
- Homicskó Árpád: A fekvőbeteg-finanszírozás alapkérdései a magyar egészségügyben. 2005. Acta Jur. Et. Pol. Szeged Publicationes Doctorandorum Juridicorum Tomus V. Fasc. 5.
- Homicskó Árpád: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám.
- Homicskó Árpád: A munkaviszonyban álló személy biztosítási kötelezettsége. Munkaügyi Szemle, XLIX. évf. 2006/11. november.
- Homicskó Árpád: A szociális biztonság garantálása az Európai Unióban. Jog és Állam 8. Nyári egyetem, 2006. Szerk: Dr. Kapa Mátyás. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2006.
- Homicskó Árpád: A magyar egészségügyi rendszer igazgatási szervezete. Jogelméleti Szemle 2007. évi I. szám.

KRE

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR | FACULTY OF LAW
KÁROLI GÁSPÁR UNIVERSITY OF THE REFORMED CHURCH IN HUNGARY

- Homicskó Árpád: Az egészségügyi szolgáltatások jogi szabályozása. Jogelméleti Szemle 2007. évi II. szám.
- Homicskó Árpád: Az egészségügyi szolgáltatások finanszírozásának alapvető kérdései. Jogelméleti Szemle 2007. évi III. szám.
- Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 97. p
- Az önkormányzatok szerepe az egészségügyi szolgáltatások nyújtása tekintetében. De iuris peritorum meritis. Studia in honorem Lajos Lőrincz. Kiadja a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara, Budapest. 2010. 57-78. p
- Gondolatok az egészségbiztosítás magánosításáról. De iuris peritorum meritis. Studia in honorem Endre Tanka. Kiadja a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara, Budapest. 2010. 63-73. p
- Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér: Bevezetés a társadalombiztosítási jogba, Patrocinium Kiadó, Budapest, 2013.

Versenyjog II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Administration Law of Competition Enforcement II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL0907K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Verseny jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Tóth András, Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyjog az Európai Unió egyik legfontosabb közpolitikájának a szabályozási oldala. A versenyjog jelentőségét az adja, hogy az EU, mint gazdasági közösség egységes belső piacának egyik legfőbb biztosítója. Az EU kormányának - a Bizottságnak – is lényegében itt vannak a legerőteljesebb jogosítványai. A versenyjog azonban mára nem kizárólag európai jogterület, bár fejlődését a Bizottság és az Európai Bíróság joggyakorlata továbbra is alapvetően meghatározza. A versenyjog a nemzeti – és így a magyar – jogrendszerekben is súlyos szankciókkal megtámogatott keretet kaptak. Mindezek a körülmények jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a gazdaság szereplői növekvő jelentőséget tulajdonítsanak a versenyszabályozásának, melynek ismerete mára nélkülözhetetlenné vált a vállalati szektorban tevékenykedők számára. Éppen ezért a cégek számára jogi tanácsadást nyújtó ügyvédi, jogtanácsosi állaspályázatok többnyire feltételként, de legalább is előnyként elvárják a versenyjogi ismereteket.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Fúziós anyagi jog
- Fúziós eljárásjog
- Fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi magatartás tilalma
- Gazdasági szabályozás és versenyjog (jelentős piaci erő, kivett ágazatok, párhuzamos jogalkalmazás)
- Eljárásjog
- Versenyjogi jogsértések szankciói, megfelelés, versenyjog a bíróságok előtt: kártérítés, választott-bíráskodás és versenyjog
- Versenyjogilag szabályozott állam az EU-ban I.: árukereskedelmi monopóliumok, 106. cikk, effect utile, fúziós rendelet 21. cikk
- Versenyjogilag szabályozott állam az EU-ban II.: állami támogatások joga

Évközi tanulmányi követelmények:

1. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz.
2. Az évközi ZH eredménye alapján megajánlott jegy szerzhető, ha az elért pontszám eléri az összpontszám 50%-át.

3. A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Miskolczi Bodnár Péter – Tóth András: Magyar és közösségi versenyjog (megjelenik 2014-ben)

Ajánlott irodalom:

1. Tóth Tihamér: Az Európai Unió versenyjoga Complex Bp. 2007.
2. Versenyjog szerk.: Boytha Györgyné – Tóth Tihamér PPKE JÁK, Bp. 2010.
3. Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata KJK-KERSZÖV, Bp. 2002.

Nemzetközi gazdaságtan

A tantárgy megnevezése - angolul: International Economics

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVA1

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Tolnai Ágnes

Oktató: Dr. Tolnai Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A legfontosabb mai külgazdasági viták, valamint a nemzetgazdaságok működését meghatározó nemzetközi feltételek gyakorlati értelmezésének bemutatása. A legfontosabb fogalmak (árfolyam-mechanismusok, paritások, cserearányok stb.) értelmezése, jelentőségük és hatásaik bemutatása, valamint a világméretű tényezőáramlások okainak, rendszerének és következményeik értelmezése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- **Globalizáció és regionalizáció.** A globalizáció és a világgazdaság fogalma, a nemzetközi munkamegosztás új formái, centrum és periféria, globális gazdasági problémák. A nemzeti, regionális és globális szabályozás kérdései, gazdasági régiók, regionális gazdasági tömörülések.
- **Nemzetközi kereskedelem.** Kereskedelempolitikai eszközök – vám és nem vám jellegű intézkedések. a vám jellegű intézkedések hatásai, előnyei és hátrányai az exportőr és az importőr tekintetében.
- **Nemzetközi tényezőáramlás.** Nemzetközi munkaerő áramlás. Migráció típusai, irányai, gazdasági hatásai. Nemzetközi tőkeáramlás. A tőkeáramlás főbb irányai. Működőtőke-beruházások formái. Működőtőke-beruházások indítékai. Működőtőke-beruházások hatásai a befogadó és a tőkeexportőr országra nézve.
- **Nemzetközi pénzügyek.** Árfolyam, árfolyam változására ható tényezők. Árfolyamrendszerek típusai. Történelmi árfolyamrendszerek Az árfolyam-politika alapösszefüggései és hatásmechanizmusa. Az euró.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tolnai Ágnes: Nemzetközi gazdaságtan. Grotius, Budapest, 2010. 239 oldal (kivéve: 3. fejezet) (a könyv online elérhető: <http://www.grotius.hu/publ/displ.asp?id=LEGLKC>)

Ajánlott irodalom:

Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem, Budapest, 2003. 870 oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: 1. tankönyv.

Pszichológia

A tantárgy megnevezése - angolul: Psychology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVA2

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Komlósi Piroska

Oktató: Bánfi Balázs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az emberi személyiség jellemzőinek, működésének és törvényszerűségeinek rövid áttekintése a pszichológia többféle szemléleti keretének felhasználásával. Továbbá érintjük a kommunikáció és együttműködés, valamint a társas interakciók kérdéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A biológiai tényezők szerepe a személyiségfejlődésben
- A pszichodinamikus emberkép
- A társas környezet személyiségformáló ereje
- A nem-verbális kommunikáció jellemzői
- Kommunikációs stílusok konfliktushelyzetekben

Évközi tanulmányi követelmények: Az órákon való részvétel

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

4-5 oldalas esszé megírása, az irodalomjegyzékben szereplő szakirodalom alapján. Egy tetszőlegesen kiválasztott fejezet elemzése, lehetőség szerint saját szakmai tapasztalatok, gondolatok felhasználásával. Formai követelmény: 1,5-ös sorköz, times new roman 12-es betűméret, fedlappal

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Személyiségpszichológia. C. S. Carver – M. F. Scheier, Osiris Kiadó, több kiadás (67-463 o.)

Félelem, harag, agresszió. Dr Ranschburg Jenő, Nemzeti Tankönyvkiadó, több kiadás

Ajánlott irodalom: nincs

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincsenek

Retorika, tárgyalás és érveléstechnika

A tantárgy megnevezése - angolul: Argumentation and negotiation techniques

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható szeminárium

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi, tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVA3

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Boóc Ádám

Oktató: Dr. Váradi-Kusztos Györgyi

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy az un. kognitív tudomány által kimunkált elemeket viszi bele a képzésbe. Olyan tudományterületek ismeretei képezik részét az oktatásnak, mint a kommunikáció, pszichológia, szociálpszichológia. A félév során a hallgatók elsősorban a tárgyalás, befolyásolás, meggyőzés témakörében kell, hogy elmélyüljenek. A képzés alapvetően gyakorlatorientált, tréningelemeket tartalmaz, rendszeresen része a tanóráknak a szerepjáték. Ezek során a hallgatók egyéni és csoportos formákban gyakorolják az érvelés mesterségét.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Kommunikációelméleti alapok.
- A befolyásolás elemei.
- A tárgyi befolyásolás.
- A gesztusok szerepe a befolyásolásban. (elemző video megtekintése)
- A szóbeli befolyásolás elemei
- Filmelemzés.
- A tárgyalás elemei.
- A tárgyalás szabályrendszere.

Kompetenciák és ismeretek: A hallgatók ismerjék meg a tárgyalás és érvelés legalapvetőbb technikáit. Ismerjék az emberi döntések és viselkedések mozgatórugóit, legyenek tisztában a tárgyalásnak, mint a jogászai tevékenység egyik alapvető formájának az elemeivel. A folyamatos gyakorlás következtében képesek legyenek igényes módon stratégiát tervezni tetszőleges tárgyalási helyzethez, valamint rendelkezzenek a meggyőzés, a vita képességével.

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumi feladatok teljesítése.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: gyakorlati feladatok értékelése.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kommunikáció I szöveggyűjtemény (kijelölt tanulmányok)

Zentai István : A meggyőzés csapdái.

Margitay Tihamér : Az érvelés mestersége

Alan Pease : Testbeszéd

Vezetési ismeretek

A tantárgy megnevezése - angolul: Knowledge of leadership

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVA4

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közgazdaságtan I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tomka János

Oktató: Dr. Tomka János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatókat a szervezetekre vonatkozó legfontosabb elméleti és gyakorlati kérdésekkel, és felhívja a figyelmet a releváns gyakorlati készségek elsajátításának fontosságára.

A hallgatók jelentős része valamely szervezeten belül fogja munkáját végezni, s hosszabb távon várhatóan a szervezeten belül vezető funkciót fog betölteni. Ezért is elengedhetetlen a szervezési és vezetési ismeretek elsajátítása már az egyetemi oktatásban. Természetesen az adott oktatási keretek között csak az alapok – azon belül is inkább az ismeretek mint a készségek – átadására van lehetőség, amelyet a későbbiekben a gyakorlati tapasztalatokból merítve, valamint továbbképzéseken, tréningeken való részvétellel mindenkinek magának kell továbbfejlesztenie.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A szervezet lényege
- A szervezet erőforrásai és környezete
- A menedzsment meghatározása és funkciói
- Kommunikációs alapismeretek
- A klasszikus menedzsmentirányzat
- Emberközpontú irányzatok
- Integrációs irányzatok
- A tanulmányozásra kiadott cikk megvitatása
- A szervezetek strukturális jellemzői, alapvető szervezeti formák
- Motiváció és érzelmi intelligencia
- A bizalom menedzselése

Évközi tanulmányi követelmények: Órákon való részvétel

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tomka János: Magánigazgatás alapjai; KRE, kézirat/jegyzet, 2012

A tanulmányozásra kiadott cikk

Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés; KJK-KERSZÖV, 2000 (releváns fejezetek)

Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés; KJK-KERSZÖV, 2000 (releváns fejezetek)

Magyar nemzetpolitika és a kisebbségi jogok

A tantárgy megnevezése - angolul: International protection of national minorities

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVB2

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Pákozdi Csaba

Oktató: Dr. Pákozdi Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

„A határokon túli nemzeti kisebbségek nemzetközi jogi védelme” c. tantárgy célja, hogy a kisebbségek nemzetközi védelme kialakulása főbb állomásainak bemutatása mellett - különös hangsúllyal a XX. század történeti-intézményi kereteire – a jelenkor kisebbségvédelmi rendszereit mutassa be. A kurzus során tárgyalásra kerülnek a kisebbségvédelem elméleti alapjai, valamint a pozitív jog rendelkezései. A kurzus felöleli a nemzeti kisebbségek védelmének intézményi rendszerét a Nemzetek Szövetsége idején az Állandó Nemzetközi Bíróság joggyakorlatát bemutatva, valamint a kisebbségvédelemnek az ENSZ-rendszerben betöltött szerepét a különböző nemzetközi szerződések által biztosított kontrollmechanizmusával együtt. A kurzus során hangsúlyt fektetünk a kisebbségvédelem európai szabályrendszerére, az Európa Tanács keretében elfogadott nemzetközi egyezményekre, (Emberi Jogok Európai Egyezménye, Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája, Nemzeti Kisebbségek Védelmének Keretegyezménye) az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének ajánlásaira, valamint egyéb nemzetközi dokumentumokra, kétoldalú nemzetközi egyezményekre és az Európai Unió jogszabályaira. A jogi keretrendszer áttekintése mellett lényeges elem az egyezmények érvényesülését biztosító kontrollmechanizmus tárgyalása. A kurzus során bemutatásra kerülnek továbbá egyes európai államok szignifikáns kisebbségvédelmi rendszerei, a magyar kisebbségvédelem mellett a pl. francia, ill. a szomszédos államok kisebbségvédelme, tárgyalva a különböző elméleti megközelítéseknek az állami joggyakorlatra gyakorolt hatását is. Tárgyalásra kerülnek a kisebbségi autonómiákra vonatkozó nemzetközi jogi szabályok, valamint a konkrét esetek vizsgálatakor az autonómiákra vonatkozó nemzeti szabályozások. A kurzus az elméleti megközelítés mellett a kisebbségvédelmi rendszerek gyakorlati működésével is megismerteti a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A kisebbségek történeti kialakulása
- A nemzeti kisebbségek a XIX. századi Európában
- A kisebbségvédelem elméleti alapjai
- A határokon túli nemzeti kisebbségek védelmének intézményi keretei a Nemzetek Szövetsége idején
- A nemzeti kisebbségek az ENSZ emberi jogvédelmi keretei között
- A XX. század végének európai nemzeti-etnikai konfliktusainak hatása a nemzetközi kisebbségvédelemre
- Az Európa Tanács szerepe a határokon túli nemzeti kisebbségek védelmében
- Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet szerepe a nemzeti kisebbségek védelmében
- A nemzeti kisebbségvédelem nemzetközi jogi eszközei Európában
- Betekintés a szomszédos államok nemzeti kisebbségvédelmi szabályaiba
- Az európai államok és a nemzeti kisebbségek védelme

- A határokon túli nemzeti kisebbségekkel kapcsolatos magyar szabályozás a nemzetközi jog tükrében
- A 2012. január 1-én hatályba lépő Alaptörvény határon túli magyarsággal kapcsolatos rendelkezései
- A határokon túli nemzeti kisebbségek védelmének jövője Európában

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az ajánlott irodalom előadáson kijelölt fejezetei.

Ajánlott irodalom:

1. Kovács Péter: Nemzetközi jog és kisebbségvédelem, Osiris, Budapest, 1996.
2. Kovács Péter: Nemzetközi Közjog c. tankönyv vonatkozó részei, Osiris, Budapest, 2006.
3. Szalayné Sándor Erzsébet: A kisebbségvédelem nemzetközi jogi intézményrendszere a XX. században, Gondolat Kiadói-Kör– MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2003
4. Fábíán Gyula – Ötvös Patrícia: Kisebbségi jog I-II. Komp-Press Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 2003.
5. Böszörményi Jenő (ford. és szerk.) Az ENSZ kisebbségi kézikönyve, Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány, Budapest, 2004.
6. Balázs Katalin-Ódor Bálint: A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok nemzetközi forrásai, Magyar Országgyűlés, 2006.

Összehasonlító alkotmányjog

A tantárgy megnevezése - (angolul): Comparative Constitutional Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVB3

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Cservák Csaba

Oktató: Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az összehasonlító alkotmányjog jelképes utazást biztosít a világ különböző államaiba: az egyes jogintézmények világszerte előforduló módozatait vizsgáljuk. Mindezek során a gyakorlatban alkalmazható konzekvenciákat vonunk le.

Az összehasonlító alkotmányjog a leírt szabályok alapján elemzi a jogintézményeket. A politikatudomány az egyes tényezők tényleges, gyakorlati érvényesülését vizsgálja. Az alternatív előadáson főszabály szerint az alkotmányjogi megközelítést alkalmazzuk, azzal a kitételrel, hogy amennyiben egy jogintézmény tényleges érvényesülése lényegesen eltér a leírt jogszabálytól, ott erre külön utalást teszünk. Az összehasonlító módszertan eredménye kétirányú lehet. Az egyik a „van” pusztá megértésére és leírására irányul. Ezen túlmege a másik irány, amely az összehasonlítás eredményeként a „kell”-re is utal. E tanegység az utóbbi irányvonalat követi.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A hatalommegosztás kérdésköre
- Kormányzati rendszerek
- Parlamentek
- Kétkamarás parlamentek
- Az államfő
- A kormány
- Parlament és kormány viszonyrendszere
- Összehasonlító választási jog I.
- Összehasonlító választási jog II.
- Választás és kormányzat egyes konkrét államokban
- Alkotmánybíráskodás nemzetközi összevetésben
- Az igazságszolgáltatás összehasonlító alkotmányjoga
- A hatalomgyakorlás egésze egyes konkrét államokban
- Az összehasonlító alkotmányjog egyéb kérdései (ügyészség, ombudsman, médiajog, önkormányzatok)

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kilényi Géza: Összehasonlító alkotmányjog, Budapest, PPKÉ egyetemi jegyzet, 2002

Ajánlott irodalom:

Tóth Judit – Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Budapest, Complex Kiadó, 2006

Összehasonlító közigazgatástan

A tantárgy megnevezése - angolul: Comparative public administration

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi, tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVB4

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktató: Dr. Rixer Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatókat (a) az összehasonlítás módszerével általában, és (b) ezen belül az összehasonlító közigazgatás módszereivel és eredményeivel. Emellett (c) a tantárgy hozzájárul különösen a Közigazgatási jog I.-II., kisebb részben a III. IV. tárgyak oktatása során szerzett ismeretek elmélyítéséhez és jobb megértéséhez. Végül a tárgy oktatása (d) annak megértését is elősegítheti, ahhoz az egyes jogterületeken a hatályos szabályozás egy, a jogalkotó által választott alternatíva, miközben számos más alternatíva is létezik, viszonylag jól meghatározható feltételekkel és következményekkel.

Az oktatás jelentős mértékben épít a hallgatók önálló munkájára is. Valamennyi hallgatóval szemben elvárás, hogy legalább egy – elsősorban európai – ország közigazgatási rendszerét részletesen feldolgozza. Ehhez az oktató megfelelő, elsősorban magyar nyelvű, de a hallgató képességeit figyelembe véve, akár idegen nyelvű szakirodalmat ajánl.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Összehasonlítás a jogtudományban és a közigazgatás-tudományban.
- Az összehasonlítás dimenziói: történeti és területi. Az összehasonlítás lehetséges céljai.
- Történeti összehasonlítás. Modern és premodern közigazgatás.
- A közigazgatás-fejlesztés koncepciója, a modernizáció problémája I.
- A közigazgatás-fejlesztés koncepciója, a modernizáció problémája II.
- Magyarország és régióink nemzetközi összehasonlításban I.
- Magyarország és régióink nemzetközi összehasonlításban II.
- Nagy közigazgatási rendszerek: ázsiai és iszlám közigazgatás. Történeti hagyományok, jelenkori kihívások.
- Mintaadó közigazgatási rendszerek: Az Egyesült Államok.
- Mintaadó közigazgatási rendszerek: Az Egyesült Királyság
- Mintaadó közigazgatási rendszerek: Franciaország
- Mintaadó közigazgatási rendszerek: Németország
- Mintaadó közigazgatási rendszerek: A skandináv államok

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása. Szerkesztette: Szamel Katalin et al. Budapest: Complex Kiadó 2011

Összehasonlító közigazgatás. Szerkesztette: Lőrincz Lajos Budapest, Unió 2005.

Ajánlott irodalom:

Berényi Sándor: Az európai közigazgatási rendszerek intézményei Budapest, Rejtjel Kiadó, 2003

Chronowski Nóra-Drinóczi Timea: Európai kormányformák rendszertana Budapest, HVG ORAC, 2007

Jogalkotástan

A tantárgy megnevezése - angolul: Legistica

A tantárgy megnevezése - németül: Legistica

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVB1

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató: Dr. Szabó Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A normaalkotás folyamatának bemutatása, a jogalkotás rendszerének megismertetése. A jogszabály fogalmának jelentése. A jog alapvető fogalmainak világos bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A jogalkotástan tárgya, módszere, oktatása
- Állami fő funkciók és jogalkotás
- A jog normatív és szociológiai értelme
- A jogszabály fogalma
- Jogszabály értelmezés
- A jogszabály normatív tartalma
- Normatív kifejezési módok: kategorikus, hipotetikus, diszjunktív norma
- A jogszabály szerkezete
- A hatályos jog ésszerűsége és célszerűsége
- A jogalkotás mint eljárás
- Jogforrás és jogalkotásforma
- Jogalkotásformák részletesen: alkotmány, törvénykönyv, törvény, törvény és rendelet, rendelet, stb.
- Jogszabályrendezés
- A jogalkotás nyilvánossága
- A hárszabály

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Tamás András: Legistica (A jogalkotástan vázlat), SZIT Kiadó, Bp. 2009., 6. kiadás, 306 old.

Ajánlott irodalom:

1. 2010. évi CXXX. törvény a jogalkotásról
2. Az Országgyűlés 46/1994. (IX.30.) OGY határozata 1 a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Hárszabályáról

Kereskedelmi jog III. (Fogyasztóvédelem)

A tantárgy megnevezése - angolul: Commercial Law III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVC1

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Sándor István

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A fogyasztóvédelmi jog célja,
- A fogyasztóvédelmi jog és az egyes jogágak (jogterületek) kapcsolata
- A tananyag és a követelmények ismertetése
- A fogyasztóvédelem gazdasági alapjai
- A fogyasztóvédelmi jog fejlődéstörténete
- A fogyasztóvédelmi szabályozás rendszere
- A fogyasztóvédelem alanya – a fogyasztó
- A fogyasztóvédelem intézményrendszere
- Termékbiztonság
- A fogyasztók tájékoztatása, oktatása
- Fogyasztóvédelem és reklámjog
- Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
- Fogyasztói szerződések közös szabályai
- A távollévők között létrejött szerződések
- Üzlethelyiségtől távol kötött szerződés (házaló kereskedés)
- Utazásszervezői és közvetítői tevékenység
- Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések – Timeshare
- Fogyasztóvédelem a pénzügyi szférában
- Fogyasztóknak nyújtott hitel
- Általános szerződési feltételek – tisztességtelen szerződési kikötések
- Szavatosság Jótállás
- A fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének fórumai
- A fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének eszközei

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben legalább 3 alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból a szorgalmi időszak utolsó hetében beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után.

Az egyéni tanulmányi rendben tanuló hallgatóknak abban az esetben nem kell az előadásokon részt venni, ha a képzési terv alapján a tanszékvezetővel előzetesen (!) egyeztetik tanulmányi rendjüket és abban a fogyasztóvédelmi jog elsajátítására megfelelő képzési megoldást (konzultáció legalább havonta, stb.) vállalnak. A következő heti vizsga napján, az írásbeli vizsga befejezését követően lehet betekinteni.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Előadások anyaga. A hivatkozott tankönyv (jegyzet), az előadások során feldolgozott anyag.

A vizsga az elérhető pontok 50%-ától megfelelt.

A vizsgadolgozatokba a következő heti vizsga napján, az írásbeli vizsga befejezését követően lehet betekinteni.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Miskolczi Bodnár Péter - Sándor István: A fogyasztóvédelmi jog magyar szabályozása, Patrocínium Kiadó Budapest, 2010.

Az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok.

Ajánlott irodalom:

Magyar fogyasztóvédelmi magánjog – európai kitekintéssel, szerk.: Dr. Szikora Veronika, FOME Debrecen 2010

Orvosi jog

A tantárgy megnevezése - (angolul): Medical law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: őszi és tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVC2

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató: Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hallgatók bevezetése az egészségügyi szabályozás alapjaiba. Megismerkednek az egészségügyi rendszerrel, az abban részt vevő felekkel, a köztük lévő jogi kapcsolattal. Megtanulják az egészségügyben részt vevő feleket megillető jogokat, az őket terhelő kötelezettségeket. Betekintést nyernek az egészségügyi törvény egyes rendelkezéseibe, annak értelmezésébe.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az orvosi jog fogalma. Az orvosi jog elhelyezése a jogrendszerben. Az egészségügy feladata. A magyar egészségügyi ellátás rendszerének és működésének általános bemutatása.
- Az élethez, az egészséghez és az egészségügyi ellátáshoz való jog nemzetközi és hazai szabályozásának bemutatása.
- Az egészségügyi ellátáshoz való jog általában. Az egészségügyi ellátáshoz való jog részjogosítványai.
- Az egészségügyi tevékenységek csoportosítása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján.
- Az egészségügyi szolgáltatások rendszere, tekintettel a progresszív betegellátás alapelveire. A beutalási rendszer.
- A betegjogokról általánosságban. Nemzetközi és hazai jogalkotás a betegjogok területén. A betegjogok személyi és tárgyi hatálya. A betegek jogainak érvényesítése. A betegjogi képviselő és a közvetítő tanács szerepe a betegjogi rendszerben. Bírósági eljárás. Az emberi méltósághoz való jog és az önrendelkezési jog. Az egészségügyi ellátás visszautasításának joga. A kapcsolattartás joga, az intézmény elhagyásának a joga, a beteg tájékoztatáshoz való joga. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga és az orvosi titoktartáshoz való jog. A beteg kötelezettségei. Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei. Az ellátási kötelezettség. Vizsgálati és terápiás módszerek jogszabály keretei közötti szabad megválasztásának joga, az egészségügyi ellátás megtagadásának joga.
- Az egészségügyi adatok kezelése és védelme. Tájékoztatási kötelezettség, dokumentációs kötelezettség és titoktartási kötelezettség.
- Orvos-biológiai kutatás és kísérlet. Az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárások. Az embriókkal és az ivarsejtekkel végzett kutatások. A művi meddővé tétel.
- Szerv- és szövetátültetés. A halottakkal kapcsolatos rendelkezések. Vérellátás.
- Katasztrófa-egészségügyi ellátás. Pszichiátriai betegek gyógykezelése és gondozása.
- Az orvosi jogviszony. Az orvos és a beteg közötti jogviszony, mint bizalmi kapcsolat, valamint az orvos és az egészségügyi intézmény közötti jogviszony elemző vizsgálata. Az orvosi jogviszony keletkezése,

módosulása és megszűnése. A jogi és az etikai megközelítés eltérései. Polgári jogi felelősség az orvosi működésért. A kártérítési felelősség megállapításának feltételei. Az alkalmazott és a megbízott károkozása. A nem vagyoni kár megtérítése.

- Az orvosok és az egészségügyi dolgozók büntetőjogi felelőssége. Index aláírás

Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat. Ponthatárok: 5 – 90%-; 4 – 80%-89%; 3 – 65%-79%; 2 – 50% - 64%; 1 – 0-49%

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana.

Ajánlott irodalom:

Tarr György: Élet és egészség, orvos és beteg, jog és erkölcs, az emberi méltóság fogalom szférájában.
Köszegfalvi Edit: Egészségügyi és betegjogi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft.
Gaizler Gyula: Bioetika

Szerzői jog és iparjogvédelem

A tantárgy megnevezése - angolul: Copyright and Industrial Property Law

A tantárgy megnevezése - németül: Urheberrecht und Gewerbliches Eigentum

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVC3

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Grad-Gyenge Anikó

Oktató: Dr. Grad-Gyenge Anikó

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja a bevezetés a szerzői jogi és az iparjogvédelmi szabályozásba. Ezt a célt a szeminárium úgy kívánja teljesíteni, hogy a kurzus elvégzésével a hallgatók a szerzői jogot és az iparjogvédelmi, mint szabályozási eszközt történeti és nemzetközi kontextusba tudják helyezni, a jogi szabályozást egy szerves fejlődés eredményeként tudják szemlélni és ennek következtében ne tekintsék azt köbe vésett, megváltoztathatatlan igazságnak, hanem egy, a kulturális, gazdasági illetve műszaki változásokhoz folyamatosan adaptálódó normarendszernek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A szellemi tulajdonjog rendszere, az iparjogvédelem területei, a nemzeti, az uniós és a nemzetközi iparjogvédelmi jog viszonya; Szabadalmi jog 1. – a szabadalmi jog történeti fejlődése, a magyar szabadalmi oltalmi rendszer áttekintése (kitekintéssel a növényfajta-oltalom sajátosságaira)
- Szabadalmi jog 2. – a nemzetközi szerződések szabadalmi szabályrendszere; Szabadalmi jog 3. – európai szabadalom és uniós szabadalom (meghívott előadó: dr. Jókúti András Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala)
- Védjegy jog 1. – a védjegy jog történeti fejlődése, a magyar védjegy jogi rendszer áttekintése (kitekintéssel a domainnév-szabályozásra); Védjegy jog 2. – a nemzetközi szerződések alapján nyerhető védjegy-oltalom sajátosságai
- Védjegy jog 3. – az uniós védjegy megszerzésének rendje; Mintaoltalmak (használati minta, formatervezési mintaoltalom) – a mintaoltalmak funkciója az iparjogvédelmi rendszerben, a szabadalmi és szerzői jogi védelemmel való kapcsolatuk, az európai és a nemzetközi védelem
- Földrajzi árujelző-oltalom – a földrajzi árujelző, eredetmegjelölés, földrajzi megjelölés helye az iparjogvédelmi rendszerben, a Lisszaboni Megállapodás, a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok közösségi oltalma, az oltalom töredeztet jellege, tartalma;
- A know-how védelme és az üzleti titokhoz való viszonya
- Ki a szerző? Mi a mű? Közös művek, átdolgozások
- Személyhez fűződő jogok – vagyoni jogok
- A szerzői jog korlátjai (elsősorban: szabad felhasználások)
- Szerződési jog
- A kapcsolódó jogi jogosultak jogai
- A közös jogkezelés.
- Szerzői jogi jogérvényesítés

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
Grad-Gyenge Anikó: Szellemi alkotások joga I. Szerzői jog. (Patrocínium 2012. előkészületben)

K R E
KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR | FACULTY OF LAW
KÁROLI GÁSPÁR UNIVERSITY OF THE REFORMED CHURCH IN HUNGARY

Lontai-Faludi-Gyertyánfy-Vékás: A szellemi alkotások joga Eötvös Kiadó 2012.

Dogmatikai változások az új Ptk. kötelmi jogában

A tantárgy megnevezése - angolul: Copyright and Industrial Property Law

A tantárgy megnevezése - németül: Urheberrecht und Gewerbliches Eigentum

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható szeminárium

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVC4

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató: Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kötelmi jog dogmatikájának a tananyagot meghaladó mélységű ismertetése a kodifikáció eredményeként előállott változások kapcsán

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Monista – dualista kódex
- Üzleti – állampolgári modellezettség
- A kötelmek közös szabályai
- Jognyilatkozatok – jogügyletek
- Diszpozitivitás és kógencia
- Szerződés-kötés
- Érvénytelenség
- Az érvénytelenség jogkövetkezményei
- Szerződés-szegés
- Szerződés-szegéssel okozott károkért való felelősség
- Engedményezés – faktoring
- Tartozásátvállalás – szerződésátruházás

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Szladits (szerk.) Magyar magánjog III. köt.

Vékás (szerk.) A Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal

Az Európai Unió szakpolitikái

A tantárgy megnevezése - angolul: Policies of the European Union

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVD1

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba

Oktató: Dr. Pulay Gyula

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók átfogó képet kapjanak az EU gazdasági jellegű szakpolitikáinak rendszeréről, megismerjék a szakpolitikák gazdasági hátterét, közgazdasági alapjait, összefüggéseit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az EU szakpolitikáinak jogi alapjai. A Lisszaboni Szerződés által hozott alapvető változások. Uniós és közös politikák. Kialakításuk folyamata, végrehajtásuk és ellenőrzésük eszközrendszere.
- Az Európa 2020 Stratégia. A gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák összehangolása.
- Gazdasági, társadalmi és területi kohézió. Szociálpolitika.
- Környezetvédelmi politika.
- Közös agrárpolitika.
- Energiapolitika, Közös közlekedéspolitiká, transzeurópai hálózatok.
- Oktatási és képzési politika, ifjúsáspolitiká.
- Iparpolitika. Kutatási és technológiafejlesztési politika.
- Monetárispolitika.
- Kereskedelempolitika, Versenypolitika.
- Népegészségügyi politika, Fogyasztóvédelmi politika.

Évközi tanulmányi követelmények: az órákon való részvétel

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Megfelelt (3) minősítés feltétele: Részvétel a szemináriumokon. Egy kiselőadás megtartása párbeszédés formában. Az évközi beszámoló teszt megírása legalább 60 százalékos eredménnyel. 40 pont megszerzése (60 százalékos teszt + 10 pont a kiselőadásért és az órai munkáért)

Jól megfelelt (5) minősítés feltétele: 60 pont megszerzése

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az Európai Unió közös politikái (Szerkesztette: Kengyel Ákos) Akadémiai Kiadó 2010.

Ajánlott irodalom:

Az Európai Unió közös politikái (Szerkesztette: Kengyel Ákos) Akadémiai Kiadó 2010.

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. (8. átdolgozott kiadás) HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest. 2011.

Bevezetés az Európai Unió politikáiba Complex Kiadó Budapest. 2009.

Mezei Károly: Király Miklós és Pulay Gyula beszélgetése Robert Schumanról Vigília 2013. 2. szám www.vigilia.hu

Cégalapítás, befektetés külföldön

A tantárgy megnevezése - angolul: Setting up a company, investing abroad

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Ajánlott félév: nincs

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVD2

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog IV.

Tantárgyfelelős: Dr. Osztoivits András

Oktató: Dr. Metzinger Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A rendkívül nyitott magyar gazdaságban a hazai gazdasági szereplők részéről egyre fokozottabb igény mutatkozik a tőkeexport jogi feltételeinek szakszerű ismerete és alkalmazása iránt. A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerhessék a tőkeexport európai jogi keretfeltételeit, gyakorlati típusproblémáit, potenciális előnyeit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A befektetés/beruházás fogalma a nemzetközi kereskedelemben
- A tőkeexport funkciója, célja
- Adóoptimalizáció
- A cég (gazdasági társaság) fogalma az európai jogban
- A letelepedés fogalma az európai jogban
- A székhely és telephely fogalma az európai jogban
- A tőkemozgás szabadsága
- A külföldi befektetések korlátozhatósága
- Beruházásvédelem a nemzetközi és az európai jogban

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nemessányi Z.: Letelepedési jog, in Az EU alapító szerződéseinek magyarázata (szerk.: Osztoivits A.), Complex, Budapest, 2008, 208-273. o.

Ajánlott irodalom:

Metzinger-Nemessányi-Osztoivits: Freedom of Establishment for Companies in the EU, Complex, Budapest, 2009

Nemzetközi szervezetek

A tantárgy megnevezése - angolul: International Organisations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVD3

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai Unió joga II.

Tantárgyfelelős: Dr. Bába Iván

Oktató: Dr. Bába Iván

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a mai globális és regionális politikai, kereskedelmi és pénzügyi kormányközi kapcsolatok és együttműködés központi fontosságú területeinek legfontosabb szervezeti kereteit és intézményi szereplőit. A kiválasztott szervezetek példái szemléltetni kívánják a kortárs és mindennapi szinten működtetett nemzetközi kapcsolatok legjelentősebb vonatkozásait meghatározó fórumok koordináló, szabályalkotó és végrehajtó feladatait, valamint ezek hatását és következményeit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A nemzetközi intézmények megjelenésének és fejlődésének okai, állomásai és formái
- A mai nemzetközi szervezetek típusai és jellegadó sajátosságai
- Egyetemes nemzetközi szervezeti keretek I.: az ENSZ felépítése, központi szervei és feladataik
- Egyetemes nemzetközi szervezeti keretek II.: az ENSZ szakosított szervezetei és ügynökségei a globális gazdasági, társadalmi és ökológiai kihívásokra adott nemzetközi válaszokban
- Globális pénzügyi együttműködési keretek: az IMF és a Világbank csoport (IBRD, MIGA, ICSID)
- A termékek és szolgáltatások kereskedelmének globális keretei: a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) működése, feladat- és hatáskörei, valamint vitarendezési szerepe
- Európai regionális fejlesztési bankok: az EIB és az EBRD
- A globális kommunikáció és közlekedési kapcsolatok speciális nemzetközi intézményi keretei I.: a nemzetközi légiközlekedés működtetésének szervezeti keretei (ICAO és IATA), tevékenységük és következményei
- A globális kommunikáció és közlekedési kapcsolatok speciális nemzetközi intézményi keretei II.: a nemzetközi tengerhajózás (IMO és IMB) és a nemzetközi hírközlés (ITU) szervezetei
- Gazdasági integrációs keretek Európán kívül I.: a NAFTA és a MERCOSUR
- Gazdasági integrációs keretek Európán kívül II.: az ASEAN és az APEC
- A legfejlettebb országok gazdasági együttműködési szervezete: OECD
- Nemzetközi energetikai szervezetek: államközi olajtermelői kartell (OPEC) és atomenergia ellenőrzési ügynökség (IAEA)
- Nem-kormányzati szervezetek (NGO-k) szerepe és részvételi formái a nemzetközi kapcsolatokban

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Blahó András - Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények, Aula Kiadó 2005

Horváth Zoltán - Tar Gábor: Nemzetközi szervezetek kislexikona, HVG-Orac, 2006, ISBN 963 7490 36 1

Az Egyesült Nemzetek Alapokmánya és a Nemzetközi Bíróság Alapszabálya, Magyar ENSZ Társaság, Budapest, 2008

Ajánlott irodalom: Horváth Jenő (szerk.): Világpolitikai lexikon (1945-2005). Osiris, Budapest, 2005.

Nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás

A tantárgy megnevezése - angolul: International Arbitration

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható szeminárium

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLVD4

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Boóc Ádám

Oktató: Dr. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók betekintést tudjanak nyerni a kereskedelmi választottbíráskodás mint alternatív vitarendezési fórum alapvető elveibe, megismerkedjenek a hazai és a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás főbb szabályaival és a legfontosabb választottbírószági intézményekkel. Figyelemmel arra, hogy a választottbíráskodás vonatkozásában kiemelkedő jelentősége van az esetjognak is, ezért a foglalkozás során számos jogeset kerülne feldolgozásra és elemzésre jogösszehasonlító szempontok alkalmazásával.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A választottbíráskodás fogalma és jogi természete.
- A kereskedelmi választottbíráskodás történetének főbb áttekintése.
- Nemzetközi egyezmények és jogforrások a kereskedelmi választottbíráskodás vonatkozásában.
- Magyar és nemzetközi kereskedelmi választottbírószági intézmények.
- A választottbírószági eljárás főbb szabályai I.: a választottbírószági klauzula.
- A választottbírószági eljárás főbb szabályai II.: a választottbírószági eljárás kezdeményezése.
- A választottbírószági eljárás főbb szabályai III.: a választottbíró megválasztása és kizárása.
- A választottbírószági eljárás főbb szabályai IV.: a választottbírószági eljárás lefolytatásának főbb szabályai.
- Ítélet a választottbírószági eljárásban; A választottbírószági ítélet érvénytelenítése. A választottbírószági ítélet és a közrend fogalma.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Horváth É. — Kálmán Gy.: *A nemzetközi eljárások joga, különös tekintettel a választottbíráskodásra*. Budapest, 2003.

A. Redfern — M. Hunter: *Law and Practice of International Commercial Arbitration*. London, 2004⁴

Boóc Á.: *A nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás. A választottbíró megválasztása és kizárása*. Budapest, 2009.

Kecskés L. – Lukács J. (szerk.): *Választottbírák könyve*. Budapest, 2012.

T. Várady — J.J. Barcelo III — A. T. von Mehren: *International Commercial Arbitration*. Minnesota, 1999.

G. B. Born: *International Commercial Arbitration*, Kluwer 2009.

KRE

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR | FACULTY OF LAW
KÁROLI GÁSPÁR UNIVERSITY OF THE REFORMED CHURCH IN HUNGARY

Ajánlott irodalom: nincs

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR | FACULTY OF LAW
KÁROLI GÁSPÁR UNIVERSITY OF THE REFORMED CHURCH IN HUNGARY

